

CONV 725/03

VOLUME II

FÖLJENOT

från:	Presidiet
till:	Konventet
Föreg. dok. nr:	CONV 729/03, CONV 723/03, CONV 685/03, CONV 647/03, CONV 614/03
Ärende:	Utkast till konstitution, volym II – Utkast till andra, tredje och fjärde delarna

1. För konventsledamöterna bifogas utkastet till andra, tredje och fjärde delarna, vilka utarbetats av presidiet, varvid
 - stadgan om de grundläggande rättigheterna har planerats utgöra andra delen,
 - avsnitt med artiklar om yttre åtgärder och ett område med frihet, säkerhet och rättvisa, som har reviderats mot bakgrund av de mottagna ändringsförslagen och diskussionerna vid plenarmötet, har införts i grundtexten om politikområdena (tredje delen av detta dokument),
 - I samma del har införts
 - nya utkast till artiklar om budgetförfarande och ekonomisk styrning, som har formulerats enligt rekommendationer från arbetsgrupperna och diskussionscirkulärna och de diskussioner som har följt av dessa, samt för att försöka uppnå enhetlighet med första delen, samt
 - nya rättsliga grunder till följd av de riktlinjer som har antagits i första delen (avdelning X) om befogenheter,

- utkastet till allmänna bestämmelser och slutbestämmelser som reviderats mot bakgrund av mottagna ändringsförslag och diskussionerna vid plenarmötet har införts som en fjärde del.
2. När det gäller beslutsförfarandena återspeglar utkastet till tredje delen uppdelningen mellan rättsakter och akter som inte är rättsakter och de förslag om att utsträcka det sedvanliga lagstiftningsförfarandet som kom till uttryck i följendet CONV 729/03 samt några andra ändringar i beslutsförfarandena i de nya textavsnitten. En fullständig förteckning över de rättsliga grunder för vilka en ändring av förfarandet har föreslagits återfinns i bilaga II till dokument CONV 727/03.
 3. Beträffande de institutionella bestämmelserna är de ändringar som har gjorts inte beroende av de avgörande frågor som kvarstår att lösa. Det är uppenbart att dessa bestämmelser bör anpassas ytterligare så att de återspeglar det val som görs i fråga om bestämmelserna i första delen.
 4. För konventsledamöterna bifogas dessutom i dokument CONV 726/03, CONV 727/03, respektive CONV 728/03 andra, tredje och fjärde delarna med ändringar i förhållande till de tidigare framlagda texterna och åtföljda av en not som förklarar vad som har föranlett presidietts ändringar.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

	<u>Sida</u>
<u>DEL II: EUROPEISKA UNIONENS STADGA OM DE GRUNDLÄGGANDE RÄTTIGHETERNA</u>	7
INGRESS	8
AVDELNING I VÄRDIGHET	9
AVDELNING II FRIHETER	10
AVDELNING III JÄMLIKHET	13
AVDELNING IV SOLIDARITET	15
AVDELNING V MEDBORGARNAS RÄTTIGHETER	18
AVDELNING VI RÄTTSKIPNING	20
AVDELNING VII ALLMÄNNA BESTÄMMELSER OM TOLKNING OCH TILLÄMPNING AV STADGAN	21
<u>DEL III: UNIONENS POLITIK OCH FUNKTION</u>	23
AVDELNING I ALLMÄNNA BESTÄMMELSER	24
AVDELNING II ICKE-DISKRIMINERING OCH MEDBORGARSKAP	24
AVDELNING III INRE POLITIK OCH ÅTGÄRDER	27
KAPITEL I – INRE MARKNADEN	27
Avsnitt 1 – Upprättandet av den inre marknaden	27
Avsnitt 2 – Fri rörlighet för personer och tjänster	28
Underavsnitt 1 – Arbetstagare	28
Underavsnitt 2 – Etableringsfrihet	30
Underavsnitt 3 – Frihet att tillhandahålla tjänster	32
Avsnitt 3 – Fri rörlighet för varor	35
Underavsnitt 1 – Tullunion	35
Underavsnitt 2 – Tullsamarbete	36
Underavsnitt 3 – Förbud mot kvantitativa restriktioner	36

Avsnitt 4 – Kapital och betalningar	38
Avsnitt 5 – Konkurrensregler	40
Underavsnitt 1 – Bestämmelser för företag	40
Underavsnitt 2 – Stöd som beviljas av medlemsstaterna	43
Avsnitt 6 – Bestämmelser om skatter	45
Avsnitt 7 – Tillnärmning av lagstiftningen	46
KAPITEL II – EKONOMISK OCH MONETÄR POLITIK	49
Avsnitt 1 – Ekonomisk politik	49
Avsnitt 2 – Monetär politik	54
Avsnitt 3 – Institutionella bestämmelser	58
Avsnitt 4 – Övergångsbestämmelser	60
KAPITEL III – POLITIK PÅ ANDRA SÄRSKILDA OMRÅDEN	64
Avsnitt 1 – Sysselsättning	64
Avsnitt 2 – Socialpolitik	66
Underavsnitt 1 – Europeiska socialfonden	71
Avsnitt 3 – Ekonomisk och social sammanhållning	72
Avsnitt 4 – Jordbruk och fiske	74
Avsnitt 5 – Miljö	78
Avsnitt 6 – Konsumentskydd	81
Avsnitt 7 – Transporter	82
Avsnitt 8 – Transeuropeiska nät	85
Avsnitt 9 – Forskning och teknisk utveckling samt rymden	87
Avsnitt 10 – Energi	91
KAPITEL IV – ETT OMRÅDE MED FRIHET, SÄKERHET OCH RÄTTVISA	92
Avsnitt 1 – Allmänna bestämmelser	92
Avsnitt 2 – Politik gällande kontroller vid gränser, asyl och invandring	94

Avsnitt 3 – Civilrättsligt samarbete	97
Avsnitt 4 – Straffrättsligt samarbete	98
Avsnitt 5 – Polissamarbete	101
KAPITEL V – OMRÅDEN INOM VILKA UNIONEN KAN BESLUTA OM ATT GENOMFÖRA SAMORDNADE, KOMPLETTERANDE ELLER STÖDJANDE ÅTGÄRDER	103
Avsnitt 1 – Folkhälsa	103
Avsnitt 2 – Industri	105
Avsnitt 3 – Kultur	106
Avsnitt 4 – Utbildning, yrkesutbildning och ungdomsfrågor	107
Avsnitt 5 – Räddningstjänst	109
Avsnitt 6 – Administrativt samarbete	110
AVDELNING IV ASSOCIERING AV DE UTOMEUROPEISKA LÄNDERNA OCH TERRITORIerna	111
AVDELNING V UNIONENS YTTRE ÅTGÄRDER	114
KAPITEL I – BESTÄMMELSER SOM SKALL TILLÄMPAS ALLMÄNT	114
KAPITEL II – DEN GEMENSAMMA UTRIKES- OCH SÄKERHETSPOLITIKEN	116
Avsnitt 1 – Den gemensamma utrikespolitiken	116
Avsnitt 2 – Den gemensamma säkerhets- och försvarspolitiken	122
Avsnitt 3 – Finansiella bestämmelser	125
KAPITEL III – DEN GEMENSAMMA HANDELSPOLITIKEN	126
KAPITEL IV – SAMARBETE MED TREDJE LAND OCH HUMANITÄRT BISTÅND	127
Avsnitt 1 – Utvecklingssamarbete	127
Avsnitt 2 – Ekonomiskt, finansiellt och tekniskt samarbete med tredje land	129
Avsnitt 3 – Humanitärt bistånd	130
KAPITEL V – RESTRIKTIVA ÅTGÄRDER	131
KAPITEL VI – INTERNATIONELLA AVTAL	132

KAPITEL VII – FÖRBINDELSER MED INTERNATIONELLA ORGANISATIONER OCH TREDJE LAND SAMT UNIONENS DELEGATIONER	135
KAPITEL VIII – GENOMFÖRANDE AV SOLIDARITETSKLAUSULEN	136
AVDELNING VI – UNIONENS FUNKTION	137
KAPITEL I – INSTITUTIONELLA BESTÄMMELSER	137
Avsnitt 1 – Institutioner	137
Underavsnitt 1 – Europaparlamentet	137
Underavsnitt 2 – Europeiska rådet	140
Underavsnitt 3 – Rådet	141
Underavsnitt 4 – Kommissionen	142
Underavsnitt 5 – Domstolen	143
Underavsnitt 6 – Revisionsrätten	152
Avsnitt 2 – Unionens rådgivande organ	155
Underavsnitt 1 – Regionkommittén	155
Underavsnitt 2 – Ekonomiska och sociala kommittén	156
Avsnitt 3 – Europeiska investeringsbanken	158
Avsnitt 4 – Gemensamma bestämmelser för unionens institutioner och organ	159
KAPITEL II – FINANSIELLA BESTÄMMELSER	163
Avsnitt 1 – Den fleråriga finansieringsramen	163
Avsnitt 2 – Unionens årliga budget	164
Avsnitt 3 – Genomförande av budgeten och ansvarsfrihet	167
Avsnitt 4 – Gemensamma bestämmelser	169
Avsnitt 5 – Bekämpning av bedrägeri	171
KAPITEL III – Närmare samarbeten	172
AVDELNING VII – GEMENSAMMA BESTÄMMELSER	175
BILAGA I: PROTOKOLL OM ÄNDRING AV EURATOMFÖRDRAGET	179
BILAGA II: PROTOKOLL OM EUROGRUPPEN	181
<u>DEL IV: ALLMÄNNA BESTÄMMELSER OCH SLUTBESTÄMMELSER</u>	182

* * *

DEL II

EUROPEISKA UNIONENS STADGA OM DE GRUNDLÄGGANDE RÄTTIGHETERNA

INGRESS

Europas folk har mellan sig skapat en allt fastare sammanslutning och har beslutat att dela en fredlig framtid på grundval av gemensamma värden.

I medvetande om sitt andliga och etiska arv bygger unionen på de odelbara och universella värdena människans värdighet, frihet, jämlikhet och solidaritet samt på den demokratiska principen och rättsstatsprincipen. Den sätter människan i centrum för sin verksamhet genom att inrätta ett unionsmedborgarskap och skapa ett område med frihet, säkerhet och rättvisa.

Unionen skall bidra till bevarandet och utvecklingen av dessa gemensamma värden med respekt för mångfalden i Europas folks kultur och traditioner samt för medlemsstaternas nationella identitet och organisering av sina offentliga myndigheter på nationell, regional och lokal nivå; den skall söka främja en balanserad och hållbar utveckling och skall trygga fri rörlighet för personer, varor, tjänster och kapital samt etableringsfrihet.

Det är därför nödvändigt att stärka skyddet av de grundläggande rättigheterna mot bakgrund av samhällsutvecklingen, de sociala framstegen och den vetenskapliga och tekniska utvecklingen, genom att göra dem mer synliga i en stadga.

Med beaktande av unionens behörighet och uppgifter samt subsidiaritetsprincipen bekräftas i denna stadga de rättigheter som har sin grund särskilt i medlemsstaternas gemensamma författningstraditioner och internationella förpliktelser, Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, unionens och Europarådets sociala stadgor samt rättspraxis vid Europeiska unionens domstol och Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna.

Åtnjutandet av dessa rättigheter medför ansvar och skyldigheter mot andra människor, mot mänskligheten och mot kommande generationer.

Europeiska unionen erkänner därför de rättigheter, friheter och principer som anges nedan.

AVDELNING I

VÄRDIGHET

Artikel II-1 Människans värdighet

Människans värdighet är okränkbar. Den skall respekteras och skyddas.

Artikel II-2 Rätt till liv

1. Var och en har rätt till liv.
2. Ingen får dömas till döden eller avrättas.

Artikel II-3 Människans rätt till integritet

1. Var och en har rätt till fysisk och mental integritet.
2. Inom medicin och biologi skall i synnerhet följande respekteras:
 - a) Den berörda personens fria och informerade samtycke, på de villkor som föreskrivs i lag.
 - b) Förbud mot rashygieniska metoder, i synnerhet sådana som syftar till urval av människor.
 - c) Förbud mot att låta människokroppen och dess delar i sig utgöra en källa till ekonomisk vinning.
 - d) Förbud mot reproduktiv kloning av människor.

Artikel II-4 Förbud mot tortyr och omänsklig eller förnedrande bestraffning och behandling

Ingen får utsättas för tortyr eller omänsklig eller förnedrande bestraffning och behandling.

Artikel II-5 Förbud mot slaveri och tvångsarbete

1. Ingen får hållas i slaveri eller trälldom.
2. Ingen får tvingas att utföra tvångsarbete eller annat påtvingat arbete.
3. Människohandel skall vara förbjuden.

AVDELNING II

FRIHETER

Artikel II-6

Rätt till frihet och säkerhet

Var och en har rätt till frihet och säkerhet.

Artikel II-7

Respekt för privatlivet och familjelivet

Var och en har rätt till respekt för sitt privatliv och familjeliv, sin bostad och sina kommunikationer.

Artikel II-8

Skydd av personuppgifter

1. Var och en har rätt till skydd av de personuppgifter som rör honom eller henne.
2. Dessa uppgifter skall behandlas lagenligt för bestämda ändamål och på grundval av den berörda personens samtycke eller någon annan legitim och lagenlig grund. Var och en har rätt att få tillgång till insamlade uppgifter som rör honom eller henne och att få rättelse av dem.
3. En oberoende myndighet skall kontrollera att dessa regler efterlevs.

Artikel II-9

Rätt att ingå äktenskap och rätt att bilda familj

Rätten att ingå äktenskap och rätten att bilda familj skall garanteras enligt de nationella lagar som reglerar utövandet av dessa rättigheter.

Artikel II-10

Tankefrihet, samvetsfrihet och religionsfrihet

1. Var och en har rätt till tankefrihet, samvetsfrihet och religionsfrihet. Denna rätt innefattar frihet att byta religion eller övertygelse och frihet att ensam eller i gemenskap med andra, offentligt eller enskilt, utöva sin religion eller övertygelse genom gudstjänst, undervisning, sedvänjor och ritualer.
2. Rätten till vapenvägran skall erkännas enligt de nationella lagar som reglerar utövandet av denna rättighet.

Artikel II-11 Yttrandefrihet och informationsfrihet

1. Var och en har rätt till yttrandefrihet. Denna rätt innefattar åsiktsfrihet samt frihet att ta emot och sprida uppgifter och tankar utan offentlig myndighets inblandning och oberoende av territoriella gränser.
2. Mediernas frihet och mångfald skall respekteras.

Artikel II-12 Mötes- och föreningsfrihet

1. Var och en har rätt till frihet att delta i fredliga sammankomster samt till föreningsfrihet på alla nivåer, särskilt på det politiska, fackliga och medborgerliga området, vilket innebär rätten för var och en att bilda och ansluta sig till fackföreningar för att skydda sina intressen.
2. De politiska partierna på unionsnivå skall bidra till att unionsmedborgarnas politiska vilja kommer till uttryck.

Artikel II-13 Frihet för konsten och vetenskapen

Konsten och den vetenskapliga forskningen skall vara fria. Den akademiska friheten skall respekteras.

Artikel II-14 Rätt till utbildning

1. Var och en har rätt till utbildning och till tillträde till yrkesutbildning och fortbildning.
2. Denna rätt innefattar möjligheten att kostnadsfritt följa den obligatoriska undervisningen.
3. Friheten att inrätta undervisningsanstalter med iakttagande av de demokratiska principerna och föräldrars rätt att tillförsäkra sina barn sådan utbildning och undervisning som står i överensstämmelse med föräldrarnas religiösa, filosofiska och pedagogiska övertygelse skall respekteras enligt de nationella lagar som reglerar utövandet av dessa rättigheter.

Artikel II-15 Fritt yrkesval och rätt att arbeta

1. Var och en har rätt att arbeta och utöva ett fritt valt eller accepterat yrke.
2. Varje unionsmedborgare har rätt att söka arbete, arbeta, etablera sig samt tillhandahålla tjänster i varje medlemsstat.
3. De medborgare i tredje land som har tillstånd att arbeta på medlemsstaternas territorium har rätt till samma arbetsvillkor som unionsmedborgarna.

Artikel II-16
Näringsfrihet

Näringsfriheten skall erkännas i enlighet med unionsrätten samt nationell lagstiftning och praxis.

Artikel II-17
Rätt till egendom

1. Var och en har rätt att besitta lagligen förvärvad egendom, att nyttja den, att förfoga över den och att testamentera bort den. Ingen får berövas sin egendom utom då samhällsnyttan kräver det, i de fall och under de förutsättningar som föreskrivs i lag och mot rättmätig ersättning för sin förlust i rätt tid. Nyttjandet av egendomen får regleras i lag om det är nödvändigt för allmänna samhällsintressen.
2. Immateriell egendom skall vara skyddad.

Artikel II-18
Rätt till asyl

Rätten till asyl skall garanteras med iakttagande av reglerna i Genèvekonventionen av den 28 juli 1951 och protokollet av den 31 januari 1967 om flyktingars rättsliga ställning och i enlighet med konstitutionen.

Artikel II-19
Skydd vid avlägsnande, utvisning och utlämning

1. Kollektiva utvisningar skall vara förbjudna.
2. Ingen får avlägsnas, utvisas eller utlämnas till en stat där han eller hon löper en allvarlig risk att utsättas för dödsstraff, tortyr eller andra former av omänsklig eller förnedrande bestraffning eller behandling.

AVDELNING III

JÄMLIKHET

Artikel II-20 Likhhet inför lagen

Alla människor är lika inför lagen.

Artikel II-21 Icke-diskriminering

1. All diskriminering på grund av bland annat kön, ras, hudfärg, etniskt eller socialt ursprung, genetiska särdrag, språk, religion eller övertygelse, politisk eller annan åskådning, tillhörighet till nationell minoritet, förmögenhet, börd, funktionshinder, ålder eller sexuell läggning skall vara förbjuden.
2. Inom tillämpningsområdet för konstitutionen, och utan att det påverkar tillämpningen av någon särskild bestämmelse i denna, skall all diskriminering på grund av nationalitet vara förbjuden.

Artikel II-22 Kulturell, religiös och språklig mångfald

Unionen skall respektera den kulturella, religiösa och språkliga mångfalden.

Artikel II-23 Jämställdhet mellan kvinnor och män

Jämställdhet mellan kvinnor och män skall säkerställas på alla områden, inbegripet i fråga om anställning, arbete och lön.

Principen om jämställdhet utgör inget hinder för att behålla eller vidta åtgärder som innebär särskilda förmåner för det underrepresenterade könet.

Artikel II-24 Barnets rättigheter

1. Barn har rätt till det skydd och den omvårdnad som behövs för deras välfärd. De skall fritt kunna uttrycka sina åsikter. Dessa åsikter skall beaktas i frågor som rör barnen i förhållande till deras ålder och mognad.

2. Vid alla åtgärder som rör barn, oavsett om de vidtas av offentliga myndigheter eller privata institutioner, skall barnets bästa komma i främsta rummet.
3. Varje barn har rätt att regelbundet upprätthålla ett personligt förhållande till och direkta kontakter med båda föräldrarna, utom då detta strider mot barnets bästa.

Artikel II-25 Äldres rättigheter

Unionen erkänner och respekterar rätten för äldre att leva ett värdigt och oberoende liv och att delta i det sociala och kulturella livet.

Artikel II-26 Integrering av personer med funktionshinder

Unionen erkänner och respekterar rätten för personer med funktionshinder att få del av åtgärder som syftar till att säkerställa deras oberoende, sociala och yrkesmässiga integrering och deltagande i samhällslivet.

AVDELNING IV

SOLIDARITET

Artikel II-27

Arbetstagares rätt till information och samråd inom företaget

Arbetstagarna eller deras representanter skall på lämpliga nivåer garanteras rätt till information och samråd vid lämplig tidpunkt, i de fall och på de villkor som föreskrivs i unionsrätten och i nationell lagstiftning och praxis.

Artikel II-28

Förhandlingsrätt och rätt till kollektiva åtgärder

Arbetstagare och arbetsgivare, eller deras respektive organisationer, har i enlighet med unionsrätten samt nationell lagstiftning och praxis rätt att förhandla och ingå kollektivavtal på lämpliga nivåer och att i händelse av intressekonflikter tillgripa kollektiva åtgärder för att försvara sina intressen, inbegripet strejk.

Artikel II-29

Rätt till tillgång till arbetsförmedlingar

Var och en har rätt till tillgång till kostnadsfri arbetsförmedling.

Artikel II-30

Skydd mot uppsägning utan saklig grund

Varje arbetstagare har rätt till skydd mot uppsägning utan saklig grund, i enlighet med unionsrätten samt nationell lagstiftning och praxis.

Artikel II-31

Rättvisa arbetsförhållanden

1. Varje arbetstagare har rätt till hälsosamma, säkra och värdiga arbetsförhållanden.
2. Varje arbetstagare har rätt till en begränsning av den maximala arbetstiden samt till dygns- och veckovila och årlig betald semester.

Artikel II-32

Förbud mot barnarbete och skydd av ungdomar i arbetslivet

Barnarbete är förbjudet. Minimiåldern för att ta anställning får inte vara lägre än den ålder vid vilken skolplikten upphör, utan att det påverkar tillämpningen av sådana regler som kan vara mer fördelaktiga för ungdomar och med förbehåll för begränsade undantag.

De ungdomar som har anställning skall åtnjuta arbetsvillkor som är anpassade till deras ålder samt skyddas mot ekonomiskt utnyttjande och mot allt arbete som kan vara till skada för deras säkerhet, deras hälsa, deras fysiska, mentala, moraliska eller sociala utveckling eller äventyra deras utbildning.

Artikel II-33

Familjeliv och yrkesliv

1. Skyddet av familjen på det rättsliga, ekonomiska och sociala planet skall säkerställas.
2. För att kunna förena familjeliv och yrkesliv skall varje arbetstagare ha rätt till skydd mot uppsägning på varje grund som står i samband med moderskap samt rätt till betald mödraledighet och till föräldraledighet efter ett barns födelse eller adoption.

Artikel II-34

Social trygghet och socialbidrag

1. Unionen skall erkänna och respektera rätten till tillgång till social trygghet och sociala förmåner som garanterar skydd i sådana fall som moderskap, sjukdom, olyckor i arbetet, omsorgsbehov eller ålderdom samt vid arbetslöshet i enlighet med närmare bestämmelser i unionsrätten samt nationell lagstiftning och praxis.
2. Var och en som är bosatt och förflyttar sig lagligt inom unionen har rätt till social trygghet och sociala förmåner i enlighet med unionsrätten samt nationell lagstiftning och praxis.
3. I syfte att bekämpa social utslagning och fattigdom skall unionen erkänna och respektera rätten till socialbidrag och till bostadsbidrag som, i enlighet med närmare bestämmelser i unionsrätten samt i nationell lagstiftning och praxis, är avsedda att trygga en värdig tillvaro för alla dem som saknar tillräckliga medel.

Artikel II-35

Hälsoskydd

Var och en har rätt till tillgång till förebyggande hälsovård och till medicinsk vård på de villkor som fastställs i nationell lagstiftning och praxis. En hög hälsoskyddsnivå för människor skall säkerställas vid utformning och genomförande av all unionspolitik och alla unionsåtgärder.

Artikel II-36
Tillgång till tjänster av allmänt ekonomiskt intresse

Unionen skall för att främja social och territoriell sammanhållning i unionen erkänna och respektera den tillgång till tjänster av allmänt ekonomiskt intresse som föreskrivs i nationell lagstiftning och praxis i enlighet med konstitutionen.

Artikel II-37
Miljöskydd

En hög nivå i fråga om miljöskydd och förbättring av miljöns kvalitet skall integreras i unionens politik och tryggas i enlighet med principen om hållbar utveckling.

Artikel II-38
Konsumentskydd

En hög nivå i fråga om konsumentskydd skall tryggas i unionens politik.

AVDELNING V

MEDBORGARNAS RÄTTIGHETER

Artikel II-39

Rösträtt och valbarhet till Europaparlamentet

1. Varje unionsmedborgare skall ha rösträtt och vara valbar vid val till Europaparlamentet i den medlemsstat där han eller hon är bosatt, på samma villkor som medborgarna i den staten.
2. Ledamöterna i Europaparlamentet skall väljas genom allmänna direkta, fria och hemliga val.

Artikel II-40

Rösträtt och valbarhet i kommunala val

Varje unionsmedborgare skall ha rösträtt och vara valbar i kommunala val i den medlemsstat där han eller hon är bosatt, på samma villkor som medborgarna i den staten.

Artikel II-41

Rätt till god förvaltning

1. Var och en har rätt att få sina angelägenheter behandlade opartiskt, rättvist och inom skälig tid av unionens institutioner, organ och myndigheter.
2. Denna rättighet innebär bl.a. att
 - a) var och en har rätt att bli hörd innan en enskild åtgärd som skulle beröra honom eller henne negativt vidtas mot honom eller henne,
 - b) var och en skall ha tillgång till de akter som berör honom eller henne, med förbehåll för berättigade intressen vad avser sekretess, tystnadsplikt och affärshemlighet,
 - c) förvaltningen är skyldig att motivera sina beslut.
3. Var och en har rätt att få ersättning av unionen för skador som har orsakats av dess institutioner eller dess tjänstemän under deras tjänsteutövning, enligt de allmänna gemensamma principerna i medlemsstaternas lagstiftning.
4. Var och en skall kunna vända sig till unionens institutioner på något av unionens officiella språk och skall få svar på samma språk.

Artikel II-42
Rätt till tillgång till handlingar

Varje unionsmedborgare och varje fysisk eller juridisk person som är bosatt eller har sitt säte i en medlemsstat har rätt till tillgång till de handlingar som utfärdas av unionens institutioner, organ och myndigheter, oavsett i vilken form de framställts.

Artikel II-43
Ombudsmannen

Varje unionsmedborgare och varje fysisk eller juridisk person som är bosatt eller har sitt säte i en medlemsstat har rätt att vända sig till unionens ombudsman vid missförhållanden i unionsinstitutionernas, unionsorganens eller unionsmyndigheternas verksamhet, med undantag för domstolen och förstainstansrätten då dessa utövar sina domstolsfunktioner.

Artikel II-44
Rätt att göra framställningar

Varje unionsmedborgare och varje fysisk eller juridisk person som är bosatt eller har sitt säte i en medlemsstat har rätt att göra framställningar till Europaparlamentet.

Artikel II-45
Rörelse- och uppehållsfrihet

1. Varje unionsmedborgare har rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier.
2. Rörelse- och uppehållsfrihet kan i enlighet med konstitutionen medges medborgare i tredje land som är lagligen bosatta inom en medlemsstats territorium.

Artikel II-46
Diplomatiskt och konsulärt skydd

Varje unionsmedborgare har inom ett tredje lands territorium, där den medlemsstat i vilken han eller hon är medborgare inte är representerad, rätt till skydd av varje medlemsstats diplomatiska eller konsulära myndigheter, på samma villkor som medborgarna i den staten.

AVDELNING VI

RÄTTSKIPNING

Artikel II-47

Rätt till ett effektivt rättsmedel och till en opartisk domstol

Var och en vars unionsrättsligt garanterade fri- och rättigheter har kränkts har rätt till ett effektivt rättsmedel inför en domstol, med beaktande av de villkor som föreskrivs i denna artikel.

Var och en har rätt att inom skälig tid få sin sak prövad i en rättvis och offentlig rättegång och inför en oavhängig och opartisk domstol som har inrättats enligt lag. Var och en skall ha möjlighet att erhålla rådgivning, låta sig försvaras och företrädas.

Rättshjälp skall ges till personer som inte har tillräckliga medel, om denna hjälp är nödvändig för att ge dem en effektiv möjlighet att få sin sak prövad inför domstol.

Artikel II-48

Presumption för oskuld och rätten till försvar

1. Var och en som har blivit anklagad för en lagöverträdelse skall betraktas som oskyldig till dess att hans eller hennes skuld lagligen fastställts.
2. Var och en som har blivit anklagad för en lagöverträdelse skall garanteras respekt för rätten till försvar.

Artikel II-49

Principerna om laglighet och proportionalitet i fråga om brott och straff

1. Ingen får fällas till ansvar för någon gärning eller underlåtenhet som vid den tidpunkt då den begicks inte utgjorde en lagöverträdelse enligt nationell eller internationell rätt. Inte heller får ett strängare straff utmätas än som var tillämpligt vid den tidpunkt då lagöverträdelsen begicks. Om efter lagöverträdelsens begående ny lag stiftas som föreskriver ett lindrigare straff skall detta tillämpas.
2. Denna artikel skall inte hindra lagföring och bestraffning av den som har gjort sig skyldig till en handling eller underlåtenhet som vid den tidpunkt då den begicks var brottslig enligt de allmänna principer som erkänns av alla nationer.
3. Straffets stränghet bör inte vara oproportionerlig i förhållande till lagöverträdelsen.

Artikel II-50

Rätt att inte bli dömd eller straffad två gånger för samma brott

Ingen får lagföras eller straffas på nytt för en lagöverträdelse för vilken han eller hon redan har blivit frikänd eller dömd i unionen genom en lagakraftvunnen brottmålsdom i enlighet med lagen.

AVDELNING VII

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER OM TOLKNING OCH TILLÄMPNING AV STADGAN

Artikel II-51 Räckvidd

1. Bestämmelserna i denna stadga riktar sig, med beaktande av subsidiaritetsprincipen, till unionens institutioner, organ och myndigheter samt till medlemsstaterna endast när dessa tillämpar unionsrätten. Institutionerna, organen och medlemsstaterna skall därför respektera rättigheterna, iaktta principerna och främja tillämpningen av dem i enlighet med sina respektive befogenheter och under iakttagande av gränserna för unionens befogenheter enligt andra delar av konstitutionen.
2. Denna stadga innebär inte någon utvidgning av tillämpningsområdet för unionsrätten utanför unionens befogenheter, medför varken någon ny befogenhet eller någon ny uppgift för unionen och ändrar heller inte de befogenheter och uppgifter som fastställs i andra delar av konstitutionen.

Artikel II-52 De garanterade rättigheternas räckvidd

1. Varje begränsning i utövningen av de rättigheter och friheter som erkänns i denna stadga skall vara föreskriven i lag och förenlig med det väsentliga innehållet i dessa rättigheter och friheter. Begränsningar får, med beaktande av proportionalitetsprincipen, endast göras om de är nödvändiga och faktiskt svarar mot mål av allmänt samhällsintresse som erkänns av unionen eller behovet av skydd för andra människors rättigheter och friheter.
2. De rättigheter som erkänns i denna stadga för vilka bestämmelser återfinns i andra delar i konstitutionen skall utövas på de villkor och inom de gränser som fastställs i dessa.
3. I den mån som denna stadga omfattar rättigheter som motsvarar sådana som garanteras av Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna skall de ha samma innebörd och räckvidd som i konventionen. Denna bestämmelse hindrar inte unionsrätten från att tillförsäkra ett mer långtgående skydd.
4. I den mån som grundläggande rättigheter enligt medlemsstaternas gemensamma konstitutionella traditioner erkänns i denna stadga, skall rättigheterna tolkas i samstämmighet med dessa traditioner.
5. De bestämmelser i denna stadga som innehåller principer får genomföras genom rättsakter och verkställighetsakter som antas av unionens institutioner och organ, och genom medlemsstaternas akter när de vid utövandet av sina respektive befogenheter genomför unionsrätten. De får endast prövas i domstol med avseende på tolkningen av dem och avgöranden om deras laglighet.
6. Nationella lagar och nationell praxis som anges i denna stadga skall beaktas fullt ut.

Artikel II-53

Skyddsnivå

Ingen bestämmelse i denna stadga får tolkas som att den inskränker eller inkräktar på de mänskliga rättigheter och grundläggande friheter som inom respektive tillämpningsområde erkänns i unionsrätten, internationell rätt och de internationella konventioner i vilka unionen eller samtliga medlemsstaterna är parter, särskilt Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, samt i medlemsstaternas författningar.

Artikel II-54

Förbud mot missbruk av rättigheter

Ingen bestämmelse i denna stadga får tolkas som att den medför rätt att bedriva verksamhet eller utföra handlingar som syftar till att sätta ur spel någon av de rättigheter och friheter som erkänns i stadgan eller att inskränka dem i större utsträckning än vad som medges i stadgan.

DEL III

UNIONENS POLITIK OCH FUNKTION

AVDELNING I

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel III-1 (f.d. artikel 3.2)

I all verksamhet som avses i denna del skall unionen syfta till att undanröja bristande jämställdhet mellan kvinnor och män och att främja jämställdhet mellan dem.

Artikel III-2 (f.d. artikel 6)

Miljöskyddskraven skall integreras i utformningen och genomförandet av unionens politik och verksamhet enligt denna del, särskilt i syfte att främja en hållbar utveckling.

Artikel III-3 (f.d. artikel 16)

Utan att det påverkar tillämpningen av [f.d. artiklarna 73, 86 och 87] och med beaktande av den betydelse som tjänster av allmänt ekonomiskt intresse har som tjänster vilka är av värde för alla i unionen och den roll som dessa tjänster spelar när det gäller att främja dess sociala och territoriella sammanhållning, skall unionen och medlemsstaterna, var och en inom ramen för sina respektive befogenheter och inom denna konstitutions tillämpningsområde, sörja för att sådana tjänster utförs på grundval av principer och villkor som gör det möjligt för dem att fullgöra sina uppgifter.

AVDELNING II

ICKE-DISKRIMINERING OCH MEDBORGARSKAP

Artikel III-4 (f.d. artikel 12)

I den europeiska lagen eller ramlagen skall förbudet mot diskriminering på grund av nationalitet såsom avses i [artikel I-4] regleras.

Artikel III-5 (f.d. artikel 13)

1. Utan att det påverkar tillämpningen av de övriga bestämmelserna i konstitutionen och inom ramen för de befogenheter som konstitutionen ger unionen, kan genom rådets europeiska lag eller ramlag lämpliga åtgärder fastställas för att bekämpa diskriminering på grund av kön, ras, etniskt ursprung, religion eller övertygelse, funktionshinder, ålder eller sexuell läggning. Rådet skall besluta med enhällighet efter att ha hört Europaparlamentet.

2. Med avvikelse från punkt 1 skall genom den europeiska lagen eller ramlagen i syfte att stödja de åtgärder som medlemsstaterna vidtar för att bidra till att förverkliga målen i punkt 1 fastställas stimulansåtgärder på unionsnivå, som dock inte får omfatta någon harmonisering av medlemsstaternas lagar eller andra författningar.

Artikel III-6 (f.d. artikel 18)

1. Om en åtgärd från unionens sida är nödvändig för att uppnå det mål som avses i [artikel I-8] för rätten till fri rörlighet och fri vistelse för alla unionsmedborgare och om inte befogenheter för detta föreskrivs i denna konstitution kan utövandet av denna rättighet underlättas genom en europeisk lag eller en europeisk ramlag.

2. I de syften som avses i punkt I och om inte befogenheter för detta föreskrivs i denna konstitution skall det i en europeisk lag eller europeisk ramlag utfärdad av rådet enhälligt fastställas bestämmelser om pass, identitetskort, uppehållstillstånd eller andra jämförbara dokument samt bestämmelser om social trygghet eller socialt skydd.

Artikel III-7 (f.d. artikel 19)

Genom rådets europeiska lag eller ramlag skall regler fastställas för utövandet av varje unionsmedborgares rätt enligt [artikel I-8] att rösta och vara valbar vid kommunala val samt vid val till Europaparlamentet i den medlemsstat där han är bosatt. Rådet skall besluta med enhällighet efter att ha hört Europaparlamentet. Dessa bestämmelser kan föreskriva undantag om det är motiverat med hänsyn till särskilda problem i en medlemsstat.

Rätten att rösta och vara valbar vid val till Europaparlamentet skall utövas utan att det påverkar [artikel 190.4] och de bestämmelser som har antagits för att genomföra denna.

Artikel III-8 (f.d. artikel 20)

Medlemsstaterna skall vidta de åtgärder som behövs för att säkerställa diplomatiskt och konsulärt skydd för unionsmedborgare i tredje land, såsom avses i [artikel I-8].

En europeisk lag utfärdad av rådet och antagen på förslag av kommissionen får fastställa de åtgärder som behövs för att underlätta detta skydd. Rådet skall fatta beslut efter att ha hört Europaparlamentet.

Artikel III-9 (f.d. artikel 21)

I enlighet med [artikel I-8] kan varje unionsmedborgare skriftligen vända sig till institutionerna eller organen på något av de språk som anges i [f.d. artikel 314] och få svar på samma språk. De institutioner och organ som avses i denna artikel är de som förtecknas i [artikel I-18.2 och artikel I-31] samt den europeiska ombudsmannen.

Artikel III-10 (f.d. artikel 22)

Kommissionen skall vart tredje år rapportera till Europaparlamentet, rådet och Ekonomiska och sociala kommittén om tillämpningen av bestämmelserna i [artikel I-7] i [denna avdelning]. I denna rapport skall hänsyn tas till unionens utveckling.

På denna grund och om inte annat följer av andra bestämmelser i konstitutionen skall rådets europeiska lag eller ramlag komplettera de rättigheter som föreskrivs i [avdelning V i andra delen]. Rådet skall besluta med enhällighet efter Europaparlamentets godkännande. Denna lag eller ramlag skall inte träda i kraft förrän varje medlemsstat har godkänt den i enlighet med sina konstitutionella bestämmelser.

AVDELNING III
INRE POLITIK OCH ÅTGÄRDER

KAPITEL I

INRE MARKNADEN

AVSNITT 1

UPPRÄTTANDET AV DEN INRE MARKNADEN

Artikel III-11 (f.d. artikel 14)

1. Unionen skall anta bestämmelser i syfte att upprätta den inre marknaden i enlighet med denna artikel, [artiklarna 15 och 26], [f.d. artikel 47.2] samt [f.d. artiklarna 49, 80, 93 och 95] och utan att det påverkar tillämpningen av övriga bestämmelser i konstitutionen.
2. Den inre marknaden skall omfatta ett område utan inre gränser, där fri rörlighet för varor, personer, tjänster och kapital säkerställs i enlighet med bestämmelserna i konstitutionen.
3. Rådet skall på förslag av kommissionen anta europeiska förordningar eller beslut där de riktlinjer och villkor fastställs som är nödvändiga för att säkerställa väl avvägda framsteg inom alla berörda sektorer.

Artikel III-12 (f.d. artikel 15)

Kommissionen skall, när den utformar sina förslag i syfte att nå de mål som uppställts i [f.d. artikel 14], ta hänsyn till de påfrestningar som vissa ekonomier på olika utvecklingsnivåer kommer att utsättas för på grund av upprättandet av den inre marknaden, och den får föreslå lämpliga bestämmelser.

Om dessa bestämmelser får formen av undantag, måste de vara av tillfällig natur och medföra minsta möjliga störning av den inre marknadens funktion.

Artikel III-13 (f.d. artikel 297)

Medlemsstaterna skall samråda med varandra för att genom gemensamma åtgärder hindra att den gemensamma marknadens funktion påverkas av åtgärder som en medlemsstat kan se sig tvungen att vidta vid allvarliga interna störningar som påverkar upprätthållandet av lag och ordning, i händelse av krig eller vid en allvarlig internationell spänning som innebär krigsfara eller för att fullgöra de skyldigheter den har tagit på sig i syfte att bevara fred och internationell säkerhet.

Artikel III-14 (f.d. artikel 298)

Om åtgärder som vidtagits i de fall som avses i [f.d. artiklarna 296 och 297] leder till att konkurrensvillkoren inom den inre marknaden snedvrids, skall kommissionen tillsammans med den berörda medlemsstaten undersöka hur åtgärderna kan anpassas till bestämmelserna i detta fördrag.

Med avvikelse från det förfarande som anges i [f.d. artiklarna 226 och 227] får kommissionen eller en medlemsstat vända sig direkt till domstolen, om kommissionen eller medlemsstaten anser att en annan medlemsstat missbrukar sina befogenheter enligt [f.d. artiklarna 296 och 297]. Domstolen skall meddela sitt avgörande inom stängda dörrar.

AVSNITT 2

FRI RÖRLIGHET FÖR PERSONER OCH TJÄNSTER

Underavsnitt 1

Arbetstagare

Artikel III-15 (f.d. artikel 39)

1. Arbetstagare skall ha rätt att röra sig fritt inom unionen.
2. All diskriminering av arbetstagare från medlemsstaterna på grund av nationalitet vad gäller anställning, lön och övriga arbets- och anställningsvillkor skall vara förbjuden.
3. Med förbehåll för de begränsningar som grundas på hänsyn till allmän ordning, säkerhet och hälsa skall arbetstagare ha rätt att
 - a) anta faktiska erbjudanden om anställning,
 - b) förflytta sig fritt inom medlemsstaternas territorium för detta ändamål,

- c) uppehålla sig i en medlemsstat i syfte att inneha anställning där i överensstämmelse med de lagar och andra författningar som gäller för anställning av medborgare i den staten,
 - d) stanna kvar inom en medlemsstats territorium efter att ha varit anställd där, på villkor som skall fastställas i europeiska förordningar som kommissionen antagit.
4. Denna artikel skall inte tillämpas på anställning i offentlig tjänst.

Artikel III-16 (f.d. artikel 40)

Genom en europeisk lag eller ramlag skall de åtgärder fastställas som är nödvändiga för att genomföra den fria rörlighet för arbetstagare som definieras i [f.d. artikel 39]. Den skall antas efter att Ekonomiska och sociala kommittén har hört.

Syftet med denna europeiska lag eller ramlag är särskilt att

- a) säkerställa ett nära samarbete mellan nationella arbetsmarknadsmyndigheter,
- b) avveckla sådana administrativa förfaranden och sådan administrativ praxis samt sådana kvalifikationstider för tillträde till lediga anställningar som har sin grund antingen i inhemsk lagstiftning eller i avtal som tidigare har ingåtts mellan medlemsstaterna, och som skulle kunna hindra den fria rörligheten för arbetstagare om de behövs,
- c) avveckla alla sådana kvalifikationstider och andra restriktioner, som föreskrivs antingen i inhemsk lagstiftning eller i avtal som tidigare har ingåtts mellan medlemsstaterna, och som för arbetstagare från övriga medlemsstater uppställer andra villkor i fråga om fritt val av anställning än för inhemska arbetstagare,
- d) inrätta system för arbetsförmedling som kan skapa balans mellan tillgång och efterfrågan på arbetsmarknaden på ett sätt som undanröjer allvarliga risker för levnadsstandarden och sysselsättningsnivån inom olika regioner och industrier.

Artikel III-17 (f.d. artikel 41)

Medlemsstaterna skall inom ramen för ett gemensamt program främja utbytet av unga arbetstagare.

Artikel III-18 (f.d. artikel 42)

Inom den sociala trygghetens område skall genom den europeiska lagen eller ramlagen fastställas åtgärder som är nödvändiga för att genomföra fri rörlighet för arbetstagare och därvid särskilt införas ett system som tillförsäkrar migrerande arbetstagare och deras familjemedlemmar att

- a) alla perioder som beaktas enligt lagstiftningen i de olika länderna läggs samman för förvärvande och bibehållande av rätten till förmåner och för beräkning av förmånernas storlek,
- b) förmånerna betalas ut till personer bosatta inom medlemsstaternas territorier.

Underavsnitt 2

Etableringsfrihet

Artikel III-19 (f.d. artikel 43)

Inom ramen för [detta avsnitt] skall inskränkningar för medborgare i en medlemsstat att fritt etablera sig på en annan medlemsstats territorium förbjudas. Detta förbud skall även omfatta inskränkningar för medborgare i en medlemsstat som är etablerad i någon medlemsstat att upprätta kontor, filialer eller dotterbolag.

Medborgarna i en medlemsstat skall ha rätt att på en annan medlemsstats territorium starta och utöva verksamhet som egenföretagare samt rätt att bilda och driva företag, särskilt bolag som de definieras i [f.d. artikel 48 andra stycket,] på de villkor som lagstiftningen föreskriver för egna medborgare i den medlemsstat där etableringen sker, om inte annat följer av bestämmelserna i [f.d. kapitlet] om kapital.

Artikel III-20 (f.d. artikel 44)

1. Genom den europeiska ramlagen skall åtgärder fastställas för att förverkliga etableringsfriheten på ett visst verksamhetsområde. Den skall antas efter att Ekonomiska och sociala kommittén har hört.
2. Europaparlamentet, rådet och kommissionen skall fullgöra de uppgifter som tillkommer dem enligt punkt 1, särskilt genom att
 - a) i allmänhet med förtur behandla sådan verksamhet där etableringsfrihet innebär ett särskilt värdefullt bidrag till utvecklingen av produktion och handel,
 - b) säkerställa ett nära samarbete mellan behöriga myndigheter i medlemsstaterna för att få kännedom om de särskilda förhållanden som råder på olika verksamhetsområden inom unionen,

- c) avskaffa sådana administrativa förfaranden och sådan administrativ praxis som har sin grund antingen i inhemsk lagstiftning eller i avtal som tidigare har ingåtts mellan medlemsstaterna och som skulle kunna hindra etableringsfrihet om de behövs,
- d) säkerställa att sådana arbetstagare från en medlemsstat som är sysselsatta inom en annan medlemsstats territorium får stanna kvar där för att starta förvärvsverksamhet som egenföretagare, förutsatt att de uppfyller de villkor som skulle ha ställts om de hade kommit till denna stat först vid den tidpunkt då de önskade starta verksamheten,
- e) göra det möjligt för medborgare i en medlemsstat att förvärva och bruka fast egendom inom en annan medlemsstats territorium i den utsträckning detta inte strider mot principerna i [f.d. artikel 33.2],
- f) genomföra en gradvis avveckling av inskränkningar i etableringsfriheten inom varje aktuell verksamhetsgren i fråga om villkoren såväl för att upprätta kontor, filialer och dotterbolag inom en medlemsstats territorium som för att placera huvudföretagets personal på ledande och övervakande befattningar i dessa kontor, filialer och dotterbolag,
- g) i den utsträckning som det är nödvändigt samordna de skyddsåtgärder som krävs i medlemsstaterna av de i [f.d. artikel 48 andra stycket] avsedda bolagen i bolagsmännens och tredje mans intressen, i syfte att göra skyddsåtgärderna likvärdiga inom gemenskapen, och
- h) förvissa sig om att etableringsvillkoren inte snedvrids genom stödåtgärder av medlemsstaterna.

Artikel III-21 (f.d. artikel 45)

Detta kapitel skall för den medlemsstat som är berörd inte tillämpas på verksamhet som hos medlemsstaten, om än endast tillfälligt, är förenad med utövandet av offentlig makt.

Genom den europeiska lagen eller ramlagen kan viss verksamhet undantas från tillämpningen av bestämmelserna i detta kapitel.

Artikel III-22 (f.d. artikel 46)

1. [Detta kapitel] och de åtgärder som antagits med stöd av detta skall inte hindra tillämpning av de bestämmelser i lagar och andra författningar i medlemsstaterna som föreskriver särskild behandling av utländska medborgare och som grundas på hänsyn till allmän ordning, säkerhet eller hälsa.
2. Genom den europeiska ramlagen skall de nationella bestämmelser som avses i punkt 1 samordnas.

Artikel III-23 (f.d. artikel 47)

1. Den europeiska ramlagen skall underlätta för personer att starta och utöva förvärvsverksamhet som egenföretagare. Den syftar till
 - a) ömsesidigt erkännande av examens-, utbildnings- och andra behörighetsbevis,
 - b) samordning av medlemsstaternas bestämmelser i lagar och andra författningar om upptagande och utövande av förvärvsverksamhet som egenföretagare.
3. I fråga om läkaryrket, liknande yrken och farmaceutiska yrken förutsätter den gradvisa avvecklingen av inskränkningarna en samordning av villkoren för att få utöva dessa yrken i de olika medlemsstaterna.

Artikel III-24 (f.d. artikel 48)

Bolag som bildats i överensstämmelse med en medlemsstats lagstiftning och som har sitt säte, sitt huvudkontor eller sin huvudsakliga verksamhet inom unionen skall vid tillämpningen av [detta f.d. kapitel] likställas med fysiska personer som är medborgare i medlemsstaterna.

Med "bolag" förstås bolag enligt civil- eller handelslagstiftning, inbegripet kooperativa sammanslutningar samt andra offentlighetsrättsliga eller privaträttsliga juridiska personer, med undantag av sådana som inte drivs i vinstsyfte.

Artikel III-25 (f.d. artikel 294)

Medlemsstaterna skall, utan att det påverkar tillämpningen av övriga bestämmelser i konstitutionen, ge medborgare i andra medlemsstater samma behandling som sina egna medborgare med avseende på kapitalplacering i bolag som avses i [artikel 48].

Underavsnitt 3

Frihet att tillhandahålla tjänster

Artikel III-26 (f.d. artikel 49)

Inom ramen för [detta f.d. kapitel] skall inskränkningar i friheten att tillhandahålla tjänster inom unionen förbjudas beträffande medborgare i medlemsstater som har etablerat sig i en annan medlemsstat än mottagaren av tjänsten.

Genom den europeiska lagen eller ramlagen får detta kapitel tillämpas även på medborgare i tredje land som tillhandahåller tjänster och som har etablerat sig inom unionen.

Artikel III-27 (f.d. artikel 50)

Som "tjänster" i denna konstitutions mening skall anses prestationer som normalt utförs mot ersättning, i den utsträckning de inte faller under bestämmelserna om fri rörlighet för varor, kapital och personer.

Med tjänster skall särskilt avses verksamhet

- a) av industriell natur,
- b) av kommersiell natur,
- c) inom hantverk,
- d) inom fria yrken.

Utan att det påverkar tillämpningen av [det f.d. kapitlet] om etableringsrätt får den som tillhandahåller en tjänst tillfälligt utöva sin verksamhet i den medlemsstat där tjänsten tillhandahålls på samma villkor som denna stat uppställer för sina egna medborgare.

Artikel III-28 (f.d. artikel 51)

- 1. Fri rörlighet för tjänster på transportområdet regleras av [avdelningen] om transporter.
- 2. Liberaliseringen av de bank- och försäkringstjänster som är förbundna med kapitalrörelser skall genomföras parallellt med liberaliseringen av rörligheten för kapital.

Artikel III-29 (f.d. artikel 52)

- 1. I den europeiska ramlagen skall åtgärder fastställas för att genomföra liberaliseringen av en särskild tjänst. Den skall antas efter samråd med Ekonomiska och sociala kommittén.
- 2. Den europeiska ramlag som nämns i punkt 1 skall i allmänhet i första hand avse sådana tjänster som direkt inverkar på produktionskostnaderna eller vilkas liberalisering bidrar till att underlätta varuutbytet.

Artikel III-30 (f.d. artikel 53)

Medlemsstaterna förklarar sig beredda att gå utöver den liberalisering av tjänster som den europeiska ramlag kräver som antas enligt [f.d. artikel 52.1,] om deras allmänna ekonomiska läge och situationen inom den berörda ekonomiska sektorn tillåter det.

Kommissionen skall i detta syfte lämna rekommendationer till de medlemsstater som saken gäller.

Artikel III-31 (f.d. artikel 54)

Så länge inskränkningarna i friheten att tillhandahålla tjänster inte har avvecklats, skall varje medlemsstat tillämpa dessa inskränkningar på alla i [f.d. artikel 49 första stycket] avsedda personer som tillhandahåller tjänster, utan att göra åtskillnad i fråga om nationalitet eller hemvist.

Artikel III-32 (f.d. artikel 55)

[F.d. artiklarna 45–48] skall tillämpas på de sakområden som regleras i [detta f.d. kapitel].

AVSNITT 3

FRI RÖRLIGHET FÖR VAROR

Underavsnitt 1

Tullunion

Artikel III-33 (f.d. artikel 23)

1. Unionen skall innefatta en tullunion, som skall omfatta all handel med varor och som skall innebära att tullar på import och export samt alla avgifter med motsvarande verkan skall vara förbjudna mellan medlemsstaterna och att en gemensam tulltaxa gentemot tredje land skall införas.
2. [F.d. artikel 25] och [f.d. kapitel 2] i [denna f.d. avdelning] skall tillämpas på varor med ursprung i medlemsstaterna samt på varor som kommer från tredje land och som är i fri omsättning i medlemsstaterna.

Artikel III-34 (f.d. artikel 24)

Varor som kommer från tredje land skall anses vara i fri omsättning i en medlemsstat, om importformalitetserna har uppfyllts och tillämpliga tullar och avgifter med motsvarande verkan har tagits ut i denna medlemsstat och hel eller partiell restitution av sådana tullar och avgifter inte har lämnats.

Artikel III-35 (f.d. artikel 25)

Tullar på import och export samt avgifter med motsvarande verkan skall vara förbjudna mellan medlemsstaterna. Detta förbud skall tillämpas även på tullar av fiskal karaktär.

Artikel III-36 (f.d. artikel 26)

Rådet skall på förslag av kommissionen anta europeiska förordningar eller beslut om fastställande av tullsatserna i den gemensamma tulltaxan.

Artikel III-37 (f.d. artikel 27)

När kommissionen skall fullgöra sina uppgifter enligt [detta f.d. kapitel] skall den vägledas av

- a) nödvändigheten av att främja handelsutbytet mellan medlemsstaterna och tredje land,
- b) utvecklingen av konkurrensförhållandena inom unionen, i den mån denna utveckling medför en ökning av företagens konkurrensförmåga,
- c) unionens försörjningsbehov i fråga om råvaror och halvfabrikat, varvid kommissionen skall beakta att konkurrensvillkoren mellan medlemsstaterna med avseende på bearbetade varor inte snedvrids,
- d) nödvändigheten av att undvika allvarliga störningar i medlemsstaternas ekonomier och av att trygga en rationell utveckling av produktionen och en ökning av konsumtionen inom unionen.

Underavsnitt 2

Tullsamarbete

Artikel III-38 (f.d. artikel 135)

Inom konstitutionens tillämpningsområde skall åtgärder fastställas i en europeisk lag eller ramlag för att förstärka tullsamarbetet mellan medlemsstaterna och mellan de senare och kommissionen. Dessa åtgärder skall inte gälla tillämpningen av nationell straffrätt eller den nationella rättsskipningen.

Underavsnitt 3

Förbud mot kvantitativa restriktioner

Artikel III-39 (f.d. artikel 28)

Kvantitativa import- och exportrestriktioner samt alla åtgärder med motsvarande verkan skall vara förbjudna mellan medlemsstaterna.

Artikel III-40 (f.d. artikel 30)

[F.d. artikel 28] skall inte hindra sådana förbud mot eller restriktioner för import, export eller transitering som grundas på hänsyn till allmän moral, allmän ordning eller allmän säkerhet eller intresset att skydda människors och djurs hälsa och liv, att bevara växter, att skydda nationella skatter av konstnärligt, historiskt eller arkeologiskt värde eller att skydda industriell och kommersiell äganderätt. Sådana förbud eller restriktioner får dock inte utgöra ett medel för godtycklig diskriminering eller innefatta en förtäckt begränsning av handeln mellan medlemsstaterna.

Artikel III-41 (f.d. artikel 31)

1. Medlemsstaterna skall säkerställa att statliga handelsmonopol anpassas på sådant sätt att ingen diskriminering med avseende på anskaffnings- och saluföringsvillkor föreligger mellan medlemsstaternas medborgare.

Denna artikel skall tillämpas på varje organ genom vilket en medlemsstat, rättsligt eller i praktiken, direkt eller indirekt kontrollerar, styr eller märkbart påverkar import eller export mellan medlemsstaterna. Den skall även tillämpas på monopol som staten överlåtit på andra.

2. Medlemsstaterna skall inte vidta några nya åtgärder som strider mot de principer som anges i [f.d. punkt 1] eller som begränsar räckvidden av de artiklar som avser förbud mot tullar och kvantitativa restriktioner mellan medlemsstaterna.

3. Om ett statligt handelsmonopol har en reglering som är utformad för att underlätta avsättningen eller det ekonomiska utbytet av jordbruksprodukter skall vid tillämpningen av denna artikel likvärdiga garantier för sysselsättning och levnadsstandard tillförsäkras berörda producenter.

AVSNITT 4

KAPITAL OCH BETALNINGAR

Artikel III-42 (f.d. artikel 56)

1. Inom ramen för detta kapitel skall restriktioner för såväl kapitalrörelser som betalningar mellan medlemsstater samt mellan medlemsstater och tredje land vara förbjudna.

Artikel III-43 (f.d. artikel 57)

1. [F.d. artikel 56] skall inte påverka tillämpningen gentemot tredje land av restriktioner som är i kraft den 31 december 1993 enligt nationell lagstiftning eller unionsrätt för sådana kapitalrörelser till eller från tredje land som gäller direktinvesteringar, inbegripet investeringar i fast egendom, etablering, tillhandahållande av finansiella tjänster eller emission och introduktion av värdepapper på kapitalmarknader.
2. I den europeiska lagen eller ramlagen skall bestämmelser fastställas för kapitalrörelser till eller från tredje land som gäller direktinvesteringar, inbegripet investeringar i fast egendom, etablering, tillhandahållande av finansiella tjänster eller emission och introduktion av värdepapper på kapitalmarknader

Europaparlamentet och rådet skall sträva efter att i största möjliga utsträckning förverkliga målet om fria kapitalrörelser mellan medlemsstater och tredje land och utan att det påverkar tillämpningen av andra [kapitel] i konstitutionen.

3. Med avvikelse från punkt 2 får åtgärder som utgör ett steg tillbaka inom unionsrätten endast fastställas av rådet i en europeisk lag eller ramlag när det gäller liberaliseringen av kapitalrörelser till eller från tredje land. Rådet skall besluta med enhällighet efter att ha hört Europaparlamentet.

Artikel III-44 (f.d. artikel 58)

1. [F.d. artikel 56] skall inte påverka medlemsstaternas rätt att
 - a) tillämpa sådana bestämmelser i sin skattelagstiftning som skiljer mellan skattebetalare som har olika bostadsort eller som har investerat sitt kapital på olika ort,
 - b) vidta alla nödvändiga åtgärder för att förhindra överträdelser av nationella lagar och andra författningar, särskilt i fråga om beskattning och tillsyn över finansinstitut, eller att i administrativt eller statistiskt informationssyfte fastställa förfaranden för deklaration av kapitalrörelser eller att vidta åtgärder som är motiverade med hänsyn till allmän ordning eller allmän säkerhet.

2. Detta [kapitel] skall inte påverka tillämpligheten av sådana restriktioner för etableringsrätten som är förenliga med konstitutionen.
3. De åtgärder och förfaranden som avses i punkterna 1 och 2 får inte utgöra ett medel för godtycklig diskriminering eller en förtäckt begränsning av den fria rörligheten för kapital och betalningar enligt [f.d. artikel 56].

Artikel III-45 (f.d. artikel 59)

Om kapitalrörelser till eller från tredje land under exceptionella förhållanden orsakar eller hotar att orsaka allvarliga svårigheter för den ekonomiska och monetära unionens funktion, får rådet på förslag av kommissionen anta europeiska förordningar eller beslut som inför skyddsåtgärder gentemot tredje land för en tid som inte får överstiga sex månader, om sådana åtgärder är absolut nödvändiga. Rådet skall besluta efter att ha hört Europeiska centralbanken.

Artikel III-46 (ny)

Om det är nödvändigt för att uppnå målen i artikel [f.d. 1 RIF], särskilt när det gäller förebyggande och bekämpning av organiserad brottslighet, terrorism och människohandel kan det i en europeisk lag fastställas en ram för åtgärder avseende kapitalrörelser och betalningar, till exempel frysning av tillgångar, finansiella medel eller ekonomiska vinster som tillhör, ägs eller innehas av fysiska eller juridiska personer, grupper eller icke-statliga enheter.

Rådet skall på förslag av kommissionen anta europeiska förordningar eller europeiska beslut för att genomföra ovannämnda lag. Det skall fatta beslut på förslag av kommissionen.

AVSNITT 5

KONKURRENSREGLER

Underavsnitt 1

Regler för företag

Artikel III-47 (f.d. artikel 81)

1. Följande är oförenligt med den inre marknaden och förbjudet: alla avtal mellan företag, beslut av företagssammanslutningar och samordnade förfaranden som kan påverka handeln mellan medlemsstater och som har till syfte eller resultat att hindra, begränsa eller snedvrider konkurrensen inom den inre marknaden, särskilt sådana som innebär att
 - a) inköps- eller försäljningspriser eller andra affärsvillkor direkt eller indirekt fastställs,
 - b) produktion, marknader, teknisk utveckling eller investeringar begränsas eller kontrolleras,
 - c) marknader eller inköpskällor delas upp,
 - d) olika villkor tillämpas för likvärdiga transaktioner med vissa handelspartner, varigenom dessa får en konkurrensnackdel,
 - e) det ställs som villkor för att ingå avtal att den andra parten åtar sig ytterligare förpliktelser, som varken till sin natur eller enligt handelsbruk har något samband med föremålet för avtalet.
2. Avtal eller beslut som är förbjudna enligt denna artikel är ogiltiga.
3. Punkt 1 får dock förklaras icke tillämplig
 - a) på alla avtal eller grupper av avtal mellan företag,
 - b) på alla beslut eller grupper av beslut av företagssammanslutningar, samt
 - c) på alla samordnade förfaranden eller grupper av samordnade förfaranden, som bidrar till att förbättra produktionen eller distributionen av varor eller till att främja tekniskt eller ekonomiskt framåtskridande, samtidigt som konsumenterna tillförsäkras en skälig andel av den vinst som därigenom uppnås och som inte
 - d) ålägger de berörda företagen begränsningar som inte är nödvändiga för att uppnå dessa mål,

- e) ger dessa företag möjlighet att sätta konkurrensen ur spel för en väsentlig del av varorna i fråga.

Artikel III-48 (f.d. artikel 82)

Ett eller flera företags missbruk av en dominerande ställning på den inre marknaden eller inom en väsentlig del av denna är, i den mån det kan påverka handeln mellan medlemsstater, oförenligt med den inre marknaden och förbjudet.

Sådant missbruk kan särskilt bestå i att

- a) direkt eller indirekt påtvinga någon oskäligen inköps- eller försäljningspriser eller andra oskäligen affärsvillkor,
- b) begränsa produktion, marknader eller teknisk utveckling till nackdel för konsumenterna,
- c) tillämpa olika villkor för likvärdiga transaktioner med vissa handelspartner, varigenom dessa får en konkurrensnackdel,
- d) ställa som villkor för att ingå avtal att den andra parten åtar sig ytterligare förpliktelser som varken till sin natur eller enligt handelsbruk har något samband med föremålet för avtalet.

Artikel III-49 (f.d. artikel 83)

1. Rådet skall på förslag av kommissionen anta europeiska förordningar för tillämpningen av de principer som anges i [f.d. artiklarna 81 och 82]. Det skall besluta efter att ha hört Europaparlamentet.

2. De europeiska förordningar som avses i punkt 1 skall särskilt syfta till att

- a) genom införande av böter och viten säkerställa att de förbud som anges i [f.d. artikel 81.1] och [f.d. artikel 82] iakttas,
- b) fastställa närmare regler för hur [f.d. artikel 81.3] skall tillämpas med hänsyn till behovet av att å ena sidan säkerställa en effektiv övervakning och att å andra sidan så långt som möjligt förenkla den administrativa kontrollen,
- c) vid behov närmare ange räckvidden för bestämmelserna i [f.d. artiklarna 81 och 82] inom olika näringsgrenar,
- d) fastställa kommissionens och domstolens uppgifter vid tillämpningen av de bestämmelser som avses i denna punkt,
- e) fastställa förhållandet mellan å ena sidan den nationella lagstiftningen och å andra sidan detta avsnitt samt de europeiska förordningar som har antagits enligt denna artikel.

Artikel III-50 (f.d. artikel 84)

Fram till den dag då de europeiska förordningar som antagits enligt [f.d. artikel 83] har trätt i kraft skall myndigheterna i varje medlemsstat i överensstämmelse med sin nationella lagstiftning och [f.d. artikel 81, särskilt punkt 3, och f.d. artikel 82], avgöra om avtal, beslut och samordnade förfaranden är tillåtna samt om missbruk av en dominerande ställning på den inre marknaden föreligger.

Artikel III-51 (f.d. artikel 85)

1. Utan att det påverkar tillämpningen av [f.d. artikel 84] skall kommissionen säkerställa tillämpningen av de principer som anges i [f.d. artiklarna 81 och 82]. Den skall på begäran av en medlemsstat eller på eget initiativ och i samarbete med medlemsstaternas behöriga myndigheter, som skall ge kommissionen sitt bistånd, undersöka fall av förmodade överträdelse av dessa principer. Om kommissionen finner att en överträdelse ägt rum, skall den föreslå lämpliga åtgärder för att få denna att upphöra.
2. Om överträdelsen inte upphör, skall kommissionen anta ett motiverat europeiskt beslut i vilket den fastslår att en överträdelse av principerna föreligger. Kommissionen får offentliggöra sitt beslut och bemyndiga medlemsstaterna att, på de villkor och enligt de regler som den fastställer, vidta de åtgärder som krävs för att avhjälpa situationen.

Artikel III-52 (f.d. artikel 86)

1. Medlemsstaterna skall beträffande offentliga företag och företag som de beviljar särskilda eller exklusiva rättigheter inte vidta och inte heller bibehålla någon åtgärd som strider mot bestämmelserna i konstitutionen, i synnerhet bestämmelserna i [artiklarna 12 samt 81–89].
2. Företag som anförtrots att tillhandahålla tjänster av allmänt ekonomiskt intresse eller som har karaktären av fiskala monopol skall vara underkastade bestämmelserna i konstitutionen, särskilt konkurrensreglerna, i den mån tillämpningen av dessa regler inte rättsligt eller i praktiken hindrar att de särskilda uppgifter som tilldelats dem fullgörs. Utvecklingen av handeln får inte påverkas i en omfattning som strider mot unionens intresse.
3. Kommissionen skall säkerställa att denna artikel tillämpas och skall, när det är nödvändigt, anta lämpliga europeiska förordningar eller beslut.

Underavsnitt 2

Stöd som beviljas av medlemsstaterna

Artikel III-53 (f.d. artikel 87)

1. Om inte annat föreskrivs i konstitutionen är stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, oförenligt med den inre marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna.
2. Förenligt med den inre marknaden är
 - a) stöd av social karaktär som ges till enskilda konsumenter, under förutsättning att stödet ges utan diskriminering med avseende på varornas ursprung,
 - b) stöd för att avhjälpa skador som orsakats av naturkatastrofer eller andra exceptionella händelser,
 - c) stöd som ges till näringslivet i vissa av de områden i Förbundsrepubliken Tyskland som påverkats genom Tysklands delning i den utsträckning stödet är nödvändigt för att uppväga de ekonomiska nackdelar som uppkommit genom denna delning.
3. Som förenligt med den inre marknaden kan anses
 - a) stöd för att främja den ekonomiska utvecklingen i regioner där levnadsstandarden är onormalt låg eller där det råder allvarlig brist på sysselsättning,
 - b) stöd för att främja genomförandet av viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse eller för att avhjälpa en allvarlig störning i en medlemsstats ekonomi,
 - c) stöd för att underlätta utveckling av vissa näringsverksamheter eller vissa regioner, när det inte påverkar handeln i negativ riktning i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset,
 - d) stöd för att främja kultur och bevara kulturarvet, om sådant stöd inte påverkar handelsvillkoren och konkurrensen inom unionen i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset,
 - e) stöd av annat slag som fastställs i europeiska förordningar eller beslut som antagits av rådet på förslag från kommissionen.

Artikel III-54 (f.d. artikel 88)

1. Kommissionen skall i samarbete med medlemsstaterna fortlöpande granska alla stödprogram som förekommer i dessa stater. Den skall till medlemsstaterna lämna förslag till lämpliga åtgärder som krävs med hänsyn till den pågående utvecklingen eller den inre marknadens funktion.

2. Om kommissionen, efter att ha gett berörda parter tillfälle att yttra sig, finner att stöd som lämnas av en medlemsstat eller med statliga medel inte är förenligt med den inre marknaden enligt [f.d. artikel 87], eller att sådant stöd missbrukas, skall den anta ett europeiskt beslut för att staten i fråga skall upphäva eller ändra dessa stödåtgärder inom den tidsfrist som kommissionen fastställer.

Om staten i fråga inte rättar sig efter detta europeiska beslut inom föreskriven tid får kommissionen eller andra berörda medlemsstater, med avvikelse från [f.d. artiklarna 226 och 227], hänskjuta ärendet direkt till domstolen.

På begäran av en medlemsstat kan rådet anta ett enhälligt europeiskt beslut enligt vilket stöd som denna stat lämnar eller avser att lämna skall anses vara förenligt med den inre marknaden, med avvikelse från [f.d. artikel 87] eller de europeiska förordningar som avses i [f.d. artikel 89], om ett sådant beslut är motiverat på grund av exceptionella omständigheter. Om kommissionen beträffande ett sådant stöd redan har inlett det förfarande som avses i första stycket av denna punkt, skall kommissionen – i sådana fall där staten har lämnat i en begäran till rådet – skjuta upp förfarandet till dess att rådet har tagit ställning till statens begäran.

Om rådet inte har tagit ställning till en sådan begäran inom tre månader efter det att den inlämnats, skall kommissionen fatta beslut i ärendet.

3. Kommissionen skall av medlemsstaterna underrättas i så god tid att den kan yttra sig om alla planer på att vidta eller ändra stödåtgärder. Om den anser att någon sådan plan inte är förenlig med den inre marknaden enligt [f.d. artikel 87], skall den utan dröjsmål inleda det förfarande som anges i punkt 2. Medlemsstaten i fråga får inte genomföra åtgärden förrän detta förfarande lett till ett slutgiltigt beslut.

Artikel III-55 (f.d. artikel 89)

Rådet får på förslag av kommissionen anta europeiska förordningar för tillämpningen av [f.d. artiklarna 87 och 88] och för att särskilt fastställa villkoren för tillämpningen av [f.d. artikel 88.3] och vilka slag av stödåtgärder som skall vara undantagna från detta förfarande. Rådet skall besluta efter att ha hört Europaparlamentet.

AVSNITT 6

BESTÄMMELSER OM SKATTER

Artikel III-56 (f.d. artikel 90)

Ingen medlemsstat skall, direkt eller indirekt, på varor från andra medlemsstater lägga interna skatter eller avgifter, av vilket slag de än är, som är högre än de skatter eller avgifter som direkt eller indirekt läggs på liknande inhemska varor.

Vidare skall ingen medlemsstat på varor från andra medlemsstater lägga sådana interna skatter eller avgifter som är av sådan art att de indirekt skyddar andra varor.

Artikel III-57 (f.d. artikel 91)

För varor som exporteras från en medlemsstat till någon annan medlemsstats territorium får återbetalning av interna skatter eller avgifter inte ske med belopp som överstiger de interna skatter eller avgifter som direkt eller indirekt lagts på varorna.

Artikel III-58 (f.d. artikel 92)

Vad beträffar andra skatter eller avgifter än omsättningsskatter, punktskatter och andra indirekta skatter eller avgifter får befrielse och återbetalning vid export till andra medlemsstater medges och utjämningskatter eller utjämningsavgifter vid import från medlemsstaterna tas ut endast om rådet i förväg genom ett europeiskt beslut som antagits på förslag av kommissionen för en begränsad tid har godkänt de planerade åtgärderna.

Artikel III-59 (f.d. artikel 93)

1. I en av rådet antagen europeisk lag eller ramlag skall åtgärder fastställas som rör harmonisering av lagstiftningen om omsättningsskatter, punktskatter och andra indirekta skatter eller avgifter, i den mån en sådan harmonisering är nödvändig för att säkerställa att den inre marknaden fungerar och för att undvika snedvidning av konkurrensen. Lagen eller ramlagen skall antas enhälligt efter det att Europaparlamentet samt Ekonomiska och sociala kommittén har hörts.
2. När rådet, som beslutar enhälligt på förslag av kommissionen, konstaterar att de åtgärder som avses i punkt 1 gäller administrativt samarbete eller bekämpning av skattebedrägeri skall det med avvikelse från punkt 1 besluta med kvalificerad majoritet när det antar den europeiska lag eller ramlag där dessa åtgärder fastställs.

Artikel III-60 (ny)

När rådet, som beslutar enhälligt på förslag av kommissionen, konstaterar att åtgärder beträffande bolagsskatt gäller administrativt samarbete eller bekämpning av skattebedrägeri, skall det med kvalificerad majoritet anta en lag eller ramlag där dessa åtgärder fastställs, i den mån de är nödvändiga för att säkerställa att den inre marknaden fungerar och för att undvika snedvridning av konkurrensen.

Lagen eller ramlagen skall antas efter det att Europaparlamentet samt Ekonomiska och sociala kommittén hörts.

AVSNITT 7

TILLNÄRMNING AV LAGSTIFTNING

Artikel III-61 (f.d. artikel 94)

Bestämmelserna om tillnärmning av sådana lagar och andra författningar i medlemsstaterna som direkt inverkar på den gemensamma inre marknads upprättande eller funktion skall fastställas i en europeisk ramlag som antas av rådet. Rådet skall besluta med enhällighet efter att ha hört Europaparlamentet samt Ekonomiska och sociala kommittén.

Artikel III-62 (f.d. artikel 95)

1. Med avvikelse från [f.d. artikel 94] och om inte annat föreskrivs i konstitutionen skall denna artikel tillämpas för att nå de mål som anges i [f.d. artikel 14]. Bestämmelserna om tillnärmning av sådana bestämmelser i lagar och andra författningar i medlemsstaterna som syftar till att upprätta den inre marknaden och få den att fungera skall fastställas i en europeisk lag eller ramlag. Rådet skall fatta beslut efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén.
2. Punkt 1 gäller inte bestämmelser om skatter och avgifter, bestämmelser om fri rörlighet för personer eller bestämmelser om anställdas rättigheter och intressen.
3. Kommissionen skall i sina förslag enligt som läggs fram enligt punkt 1 om hälsa, säkerhet samt miljö- och konsumentskydd utgå från en hög skyddsnivå och särskilt beakta ny utveckling som grundas på vetenskapliga fakta. Europaparlamentet och rådet skall också inom ramen för sina respektive befogenheter sträva efter att nå detta mål.
4. Om en medlemsstat efter det att rådet eller kommissionen har beslutat beslut om en harmoniseringsåtgärd genom en europeisk lag eller ramlag eller en kommissionsförordning anser det nödvändigt att behålla nationella bestämmelser som grundar sig på väsentliga behov enligt [f.d. artikel 30] eller som avser miljö- eller arbetsmiljöskydd, skall den till kommissionen anmäla dessa bestämmelser samt skälen för att behålla dem.

5. Dessutom gäller, utan att detta påverkar tillämpningen av punkt 4, att om en medlemsstat efter det att rådet eller kommissionen har beslutat beslut om en harmoniseringsåtgärd genom en europeisk lag eller ramlag eller en kommissionsförordning anser det nödvändigt att införa nationella bestämmelser grundade på nya vetenskapliga belägg med anknytning till miljöskydd eller arbetsmiljöskydd för att lösa ett problem som är specifikt för den medlemsstaten och som har uppkommit efter beslutet om harmoniseringsåtgärden, skall medlemsstaten underrätta kommissionen om de planerade bestämmelserna samt om skälen för att införa dem motiveringen för dem.

6. Kommissionen skall inom sex månader efter en sådan anmälan som avses i punkterna 4 och 5 anta ett europeiskt beslut om att godkänna eller avvisa de ifrågavarande nationella bestämmelserna sedan den konstaterat huruvida dessa utgör ett medel för godtycklig diskriminering eller innebär förtäckta handelshinder mellan medlemsstaterna samt huruvida de kommer att utgöra ett hinder för den inre marknadens funktion.

Om kommissionen inte fattar ett beslut inom denna period skall de nationella bestämmelser som avses i punkterna 4 och 5 anses godkända.

Om det är berättigat på grund av frågans komplexitet och om det inte finns någon fara för människors hälsa, får kommissionen meddela den berörda medlemsstaten att den period som avses i denna punkt kan förlängas med ytterligare högst sex månader.

7. Om en medlemsstat i enlighet med [punkt 6] bemyndigas att behålla eller införa nationella bestämmelser som avviker från en harmoniseringsåtgärd, skall kommissionen omedelbart undersöka om den skall föreslå en anpassning av den åtgärden.

8. Om en medlemsstat tar upp ett särskilt problem som rör folkhälsan på ett område som tidigare har varit föremål för harmoniseringsåtgärder, skall medlemsstaten göra kommissionen uppmärksam på detta och kommissionen skall omedelbart undersöka om den skall föreslå lämpliga åtgärder.

9. Med avvikelse från det förfarande som anges i [f.d. artiklarna 226 och 227] kan kommissionen eller någon av medlemsstaterna hänskjuta ärendet direkt till domstolen, om kommissionen eller medlemsstaten anser att en annan medlemsstat missbrukar befogenheterna enligt denna artikel.

10. Harmoniseringsåtgärderna i denna artikel skall vid behov omfatta en skyddsklausul som tillåter medlemsstaterna att på en eller flera av de icke-ekonomiska grunder som anges i [f.d. artikel 30] vidta anta provisoriska åtgärder bestämmelser, som skall vara underkastade ett kontrollförfarande från gemenskapens unionens sida.

Artikel III-63 (f.d. artikel 96)

Om kommissionen finner att en skillnad mellan bestämmelserna i medlemsstaternas lagar eller andra författningar framkallar en snedvridning av konkurrensvillkoren på den gemensamma inre marknaden som behöver elimineras, skall den samråda med de medlemsstater som saken gäller.

Om samrådet inte leder till ett avtal som eliminerar något resultat skall snedvridningen elimineras genom den europeiska ramlagen. Alla övriga lämpliga bestämmelser enligt denna konstitution får antas.

Artikel III-64 (f.d. artikel 97)

1. När det finns anledning att befara att införandet antagandet eller ändringen av en nationell bestämmelse i lag eller annan författning skall framkalla en snedvridning enligt [f.d. artikel 96], skall den medlemsstat som vill vidta åtgärden samråda med kommissionen. Efter samråd med medlemsstaterna skall kommissionen rekommendera rikta en rekommendation till de berörda medlemsstaterna om lämpliga åtgärder för att undvika snedvridningen.
2. Om en medlemsstat som vill införa eller ändra nationella bestämmelser inte följer den rekommendation som kommissionen riktat till den, skall det vid tillämpningen av [f.d. artikel 96] inte krävas av de övriga medlemsstaterna att de ändrar sina nationella bestämmelser för att eliminera snedvridningen. Bestämmelserna i [f.d. artikel 96] skall inte tillämpas, om en medlemsstat som har underlåtit att ta hänsyn till kommissionens rekommendation framkallar en snedvridning som är skadlig endast för den medlemsstaten.

Artikel III-65 (ny)

Inom ramen för förverkligandet av den inre marknaden skall den europeiska lagen eller ramlagen fastställa åtgärder i samband med skapandet av europeiska rättigheter för att säkerställa ett enhetligt skydd för immateriella rättigheter i hela unionen och upprätta centraliserade system för beviljande av tillstånd, samordning och kontroll på unionsnivå. I fråga om dessa rättigheter skall språkanvändningen fastställas i en europeisk lag som rådet skall anta med enhällighet på förslag av kommissionen. Rådet skall fatta beslut efter att ha hört Europaparlamentet.

KAPITEL II

EKONOMISK OCH MONETÄR POLITIK

AVSNITT 1

EKONOMISK POLITIK

Artikel III-66 (f.d. artikel 4)

1. För att de mål som anges i artikel 3 skall uppnås skall medlemsstaternas och unionens verksamhet, på de villkor och enligt den tidsplan som anges i konstitutionen, innefatta bedrivandet av en ekonomisk politik som baseras på en nära samordning av medlemsstaternas ekonomiska politik, på den inre marknaden och på fastställda gemensamma mål och som bedrivs enligt principen om en öppen marknadsekonomi med fri konkurrens.
2. Parallellt härmed och på de villkor och enligt den tidsplan och de förfaranden som anges i konstitutionen skall denna verksamhet omfatta en gemensam valuta, euron, samt fastställande och bedrivande av en gemensam penning- och valutapolitik; denna politik skall ha som huvudmål att upprätthålla prisstabilitet och att, utan att detta mål åsidosätts, understödja den allmänna ekonomiska politik som bedrivs inom unionen, i överensstämmelse med principen om en öppen marknadsekonomi med fri konkurrens.
3. Denna verksamhet från medlemsstaternas och unionens sida förutsätter att följande vägledande principer iakttas: prisstabilitet, sunda offentliga finanser och monetära förhållanden samt en stabil betalningsbalans.

Artikel III-67 (f.d. artikel 98)

Medlemsstaterna skall föra sin ekonomiska politik så att de bidrar till att förverkliga unionens mål, såsom dessa definieras i artikel 3 i första delen och inom ramen för de allmänna riktlinjer som avses i [f.d. artikel 99.2]. Medlemsstaterna och unionen skall handla i överensstämmelse med principen om en öppen marknadsekonomi med fri konkurrens som främjar en effektiv resursfördelning, och i enlighet med principerna i [f.d. artikel 4].

Artikel III-68 (f.d. artikel 99)

1. Medlemsstaterna skall betrakta den ekonomiska politiken som en fråga av gemensamt intresse och samordna denna politik inom rådet i enlighet med bestämmelserna i [f.d. artikel 98].
2. Rådet skall på rekommendation av kommissionen utarbeta ett utkast till allmänna riktlinjer för medlemsstaternas och unionens ekonomiska politik och rapportera sina resultat till Europeiska rådet.

Europeiska rådet skall på grundval av rådets rapport diskutera en slutsats angående de allmänna riktlinjerna för medlemsstaternas och unionens ekonomiska politik. Rådet skall på grundval av denna slutsats anta en rekommendation om de allmänna riktlinjerna. Det skall underrätta Europaparlamentet.

3. För att säkerställa en fastare samordning av den ekonomiska politiken och en varaktig konvergens mellan medlemsstaternas ekonomiska utfall skall rådet på grundval av rapporter från kommissionen övervaka den ekonomiska utvecklingen i varje medlemsstat och inom unionen samt den ekonomiska politikens överensstämmelse med de allmänna riktlinjer som avses i punkt 2, och regelbundet göra en samlad bedömning.

För denna multilaterala övervakning skall medlemsstaterna lämna uppgifter till kommissionen om viktiga åtgärder som de har vidtagit inom ramen för sin ekonomiska politik och andra upplysningar som de anser nödvändiga.

4. Om det inom ramen för förfarandet enligt punkt 3 visar sig att en medlemsstats ekonomiska politik inte är förenlig med de allmänna riktlinjer som avses i punkt 2 eller att det finns risk för att denna politik kan äventyra den ekonomiska och monetära unionens funktion, får kommissionen lämna en varning till den berörda medlemsstaten. Rådet får på rekommendation från kommissionen lämna de rekommendationer som behövs till den berörda medlemsstaten. Rådet får på förslag från kommissionen besluta att offentliggöra rekommendationerna.

Enligt denna punkt skall rådet besluta utan att ta hänsyn till hur den berörda medlemsstatens företrädare röstar, varvid kvalificerad majoritet definieras som majoriteten av de övriga medlemsstaternas röster, representerande minst tre femtedelar av befolkningen i dessa medlemsstater.

5. Rådets ordförande och kommissionen skall rapportera till Europaparlamentet om resultaten av den multilaterala övervakningen. Rådets ordförande kan anmodas att framträda inför den behöriga kommittén hos Europaparlamentet, om rådet har offentliggjort sina rekommendationer.

6. Den europeiska lagen eller ramlagen får fastställa närmare föreskrifter om det multilaterala övervakningsförfarande som avses i punkterna 3 och 4.

Artikel III-69 (f.d. artikel 100)

1. Utan att det påverkar tillämpningen av andra förfaranden som föreskrivs i konstitutionen kan rådet på förslag av kommissionen anta lämpliga åtgärder med hänsyn till det ekonomiska läget, särskilt om det uppstår allvarliga försörjningsproblem i fråga om vissa varor.

2. Om en medlemsstat har svårigheter eller allvarligt hotas av stora svårigheter till följd av naturkatastrofer eller osedvanliga händelser utanför dess kontroll, kan rådet på förslag av kommissionen anta ett europeiskt beslut som på vissa villkor beviljar den berörda medlemsstaten ekonomiskt bistånd från unionen. Rådets ordförande skall underrätta Europaparlamentet om detta.

Artikel III-70 (f.d. artikel 101)

1. Det är förbjudet för Europeiska centralbanken och medlemsstaternas centralbanker (nedan kallade "nationella centralbanker") att ge unionsinstitutioner eller unionsorgan, centrala, regionala, lokala eller andra myndigheter, andra offentligrättsliga organ eller offentliga företag i medlemsstaterna rätt att övertrassera sina konton eller att ge dem andra former av krediter; detsamma gäller Europeiska centralbankens och de nationella centralbankernas förvärv av skuldförbindelser direkt från dem.
2. Bestämmelserna i punkt 1 skall inte gälla offentligt ägda kreditinstitut; dessa skall behandlas av de nationella centralbankerna och Europeiska centralbanken på samma sätt som privata kreditinstitut vad gäller tillförseln av centralbankreserver.

Artikel III-71 (f.d. artikel 102)

1. Alla åtgärder och bestämmelser som ger unionsinstitutioner eller unionsorgan, centrala, regionala, lokala eller andra myndigheter, andra offentligrättsliga organ eller offentliga företag i medlemsstaterna en positiv särbehandling hos finansinstitut är förbjudna i den mån de inte är baserade på tillsynsmässiga hänsyn.
2. Rådet skall på förslag av kommissionen anta bestämmelser som fastställer definitioner för tillämpningen av det förbud som avses i punkt 1. Det skall besluta efter att ha hört Europaparlamentet.

Artikel III-72 (f.d. artikel 103)

1. Unionen skall inte ansvara för eller åta sig förpliktelser som har ingåtts av centrala, regionala, lokala eller andra myndigheter, andra offentligrättsliga organ eller offentliga företag i en medlemsstat, dock utan att detta påverkar ömsesidiga finansiella garantier för det gemensamma genomförandet av ett visst projekt. En medlemsstat skall inte ansvara för att åta sig förpliktelser som har ingåtts av centrala, regionala, lokala eller andra myndigheter, andra offentligrättsliga organ eller offentliga företag i en annan medlemsstat, dock utan att detta påverkar ömsesidiga finansiella garantier för det gemensamma genomförandet av ett visst projekt.
2. Rådet får på förslag av kommissionen anta bestämmelser som fastställer definitioner för tillämpningen av de förbud som avses i [f.d. artikel 101] och i denna artikel. Det skall besluta efter att ha hört Europaparlamentet.

Artikel III-73 (f.d. artikel 104)

1. Medlemsstaterna skall undvika alltför stora underskott i den offentliga sektorns finanser.
2. Kommissionen skall övervaka utvecklingen av budgetsituationen och den offentliga sektorns skuldsättning i medlemsstaterna för att upptäcka allvarliga fel. Den skall särskilt undersöka om budgetdisciplin iakttas på grundval av följande två kriterier:

- a) Huruvida andelen av det förväntade eller faktiska underskottet i den offentliga sektorns finanser i procent av bruttonationalprodukten överstiger ett visst referensvärde, såvida inte
 - i) detta procenttal har minskat väsentligt och kontinuerligt och nått en nivå som ligger nära referensvärdet, eller
 - ii) referensvärdet endast undantagsvis och övergående överskrids och procenttalet fortfarande ligger nära referensvärdet.
- b) Huruvida skuldsättningen i den offentliga sektorn i procent av bruttonationalprodukten överstiger ett visst referensvärde såvida inte detta procenttal minskar i tillräcklig utsträckning och närmar sig referensvärdet i tillfredsställande takt.

Referensvärdena anges i protokollet om förfarandet vid alltför stora underskott

3. Om en medlemsstat inte uppfyller de krav som gäller enligt det ena av eller båda dessa kriterier, skall kommissionen utarbeta en rapport. I sin rapport skall kommissionen även beakta huruvida den offentliga sektorns underskott överstiger utgifterna för de offentliga investeringarna samt alla övriga faktorer av betydelse, inbegripet medlemsstatens ekonomiska och budgetmässiga läge på medellång sikt.

Kommissionen kan också utarbeta en rapport även om kraven är uppfyllda enligt kriterierna, om den anser att det föreligger risk för ett alltför stort underskott i en medlemsstat.

4. Ekonomiska och finansiella kommittén skall yttra sig över kommissionens rapport.

5. Om kommissionen anser att det föreligger eller kan uppstå ett alltför stort underskott i en medlemsstat skall kommissionen avge ett yttrande till den berörda medlemsstaten.

6. Rådet skall på förslag av kommissionen, med beaktande av eventuella synpunkter från den berörda medlemsstaten, efter en allsidig bedömning avgöra om ett alltför stort underskott föreligger. Om rådet slår fast att ett alltför stort underskott föreligger, skall rådet i enlighet med samma förfarande ge rekommendationer till den berörda medlemsstaten i syfte att få denna situation att upphöra inom en viss tid. Om inte annat följer av punkt 8 skall sådana rekommendationer inte offentliggöras.

Inom ramen för denna punkt skall rådet besluta utan att den berörda medlemsstatens röst medräknas och med kvalificerad majoritet definierad som majoriteten av de övriga medlemsstaterna, som skall företräda minst tre femtedelar av befolkningen i dessa stater.

7. Rådet skall på rekommendation av kommissionen med kvalificerad majoritet anta de europeiska beslut och rekommendationer som avses i punkterna 8–11. Rådet skall besluta utan att den berörda medlemsstatens röst medräknas och med kvalificerad majoritet definierad som majoriteten av de övriga medlemsstaterna, som skall företräda minst tre femtedelar av befolkningen i dessa stater.

8. Om rådet finner att dess rekommendationer inte har medfört några effektiva åtgärder inom den fastställda tiden, får rådet offentliggöra rekommendationerna.

9. Om en medlemsstat även i fortsättningen underlåter att efterkomma rådets rekommendationer, kan rådet anta ett europeiskt beslut för att förelägga medlemsstaten att inom en fastställd tidsfrist vidta de åtgärder för att minska underskottet som rådet anser nödvändiga för att komma till rätta med situationen.

I sådana fall kan rådet begära att den berörda medlemsstaten inkommer med rapporter enligt en fastställd tidsplan för att göra det möjligt att granska medlemsstatens anpassningssträvanden.

10. Så länge en medlemsstat inte efterkommer ett europeiskt beslut som har antagits enligt punkt 9, kan rådet allt efter omständigheterna besluta att tillämpa eller skärpa en eller flera av följande åtgärder:

- a) Att kräva att den berörda medlemsstaten offentliggör de ytterligare uppgifter som rådet närmare anger, innan medlemsstaten utger obligationer och andra värdepapper.
- b) Att anmoda Europeiska investeringsbanken att ompröva sin utlåningspolitik gentemot den berörda medlemsstaten.
- c) Att kräva att den berörda medlemsstaten räntelöst deponerar ett belopp av lämplig storlek hos unionen, till dess att rådet anser att det alltför stora underskottet har korrigerats.
- d) Att förelägga böter av lämplig storlek.

Rådets ordförande skall underrätta Europaparlamentet om de bestämmelser som antas.

11. Rådet skall upphäva samtliga eller vissa av sina bestämmelser enligt punkterna 6 och 8–10, i den mån som det anser att det alltför stora underskottet i den berörda medlemsstaten har korrigerats. Om rådet tidigare har offentliggjort rekommendationer skall det, så snart ett beslut enligt punkt 9 har upphävts, avge en offentlig förklaring om att det inte längre föreligger ett alltför stort underskott i den berörda medlemsstaten.

12. Den i [f.d. artiklarna 226 och 227] angivna rätten att föra talan får inte utövas med avseende på punkterna 1–6 samt 8 och 9.

13. Protokollet om förfarandet vid alltför stora underskott innehåller ytterligare bestämmelser om genomförandet av det förfarande som beskrivs i denna artikel.

Lämpliga bestämmelser som ersätter det nämnda protokollet skall fastställas i en europeisk lag som antas av rådet. Det skall besluta med enhällighet efter att ha hört Europaparlamentet och Europeiska centralbanken.

Om inte annat följer av övriga bestämmelser i denna punkt skall rådet på förslag av kommissionen anta europeiska förordningar och beslut i vilka närmare regler och definitioner för tillämpningen av det nämnda protokollet fastställs. Rådet skall besluta efter att ha hört Europaparlamentet.

AVSNITT 2

MONETÄR POLITIK

Artikel III-74 (f.d. artikel 105)

1. Huvudmålet för Europeiska centralbankssystemet skall vara att upprätthålla prisstabilitet. Utan att åsidosätta detta mål skall Europeiska centralbankssystemet stödja den allmänna ekonomiska politiken inom unionen i syfte att bidra till att förverkliga dennas mål enligt artikel 3 i första delen. Europeiska centralbankssystemet skall handla i överensstämmelse med principen om en öppen marknadsekonomi med fri konkurrens som främjar en effektiv resursfördelning, och iaktta de principer som anges i [f.d. artikel 4].
 2. Europeiska centralbankssystemets grundläggande uppgifter skall vara att
 - a) utforma och genomföra unionens monetära politik,
 - b) genomföra valutatransaktioner enligt bestämmelserna i [artikel 111],
 - c) inneha och förvalta medlemsstaternas officiella valutareserver,
 - d) främja ett väl fungerande betalningssystem.
 3. Punkt 2 c skall inte beröra medlemsstaternas regeringars innehav och förvaltning av rörelsemedel i utländsk valuta.
 4. Europeiska centralbanken skall höras
 - a) om varje förslag till unionsrättsakt inom sitt behörighetsområde,
 - b) av nationella myndigheter om varje förslag till rättsregler inom sitt behörighetsområde, dock inom de ramar och på de villkor som fastställs av rådet enligt förfarandet i [f.d. artikel 107.6].
- Europeiska centralbanken får i frågor inom sitt behörighetsområde avge yttranden till institutioner eller organ inom unionen eller till nationella myndigheter.
5. Europeiska centralbankssystemet skall medverka till att de behöriga myndigheterna smidigt kan genomföra sin politik när det gäller tillsyn över kreditinstitut och det finansiella systemets stabilitet.
 6. Europeiska centralbanken kan i europeiska lagar eller ramlagar tilldelas särskilda uppgifter i samband med tillsynen över kreditinstitut och andra finansinstitut med undantag av försäkringsföretag. Dessa skall antas efter det att Europeiska centralbanken har hörts.

Artikel III-75 (f.d. artikel 106)

1. Europeiska centralbanken skall ha ensamrätt att tillåta utgivning av eurosedlar inom unionen. Europeiska centralbanken och de nationella centralbankerna får ge ut sådana sedlar. Endast sedlar utgivna av Europeiska centralbanken och de nationella centralbankerna skall vara lagligt betalningsmedel inom unionen.
2. Medlemsstaterna får ge ut euromynt i den omfattning som godkänns av Europeiska centralbanken. Bestämmelser för att harmonisera valörerna och de tekniska specifikationerna för alla mynt som skall sättas i omlopp får fastställas i en europeisk lag eller en europeisk ramlag i den utsträckning som detta är nödvändigt för att säkerställa myntens smidiga omlopp inom unionen. Dessa skall antas efter det att Europaparlamentet och Europeiska centralbanken har hörts.

Artikel III-76 (f.d. artikel 107)

1. Europeiska centralbankssystemet skall bestå av Europeiska centralbanken och de nationella centralbankerna.
2. Europeiska centralbanken skall vara en juridisk person.
3. Europeiska centralbankssystemet skall ledas av Europeiska centralbankens beslutande organ som skall vara ECB-rådet och direktionen.
4. Europeiska centralbankssystemets stadga fastställs i protokollet om stadgan för Europeiska centralbankssystemet och Europeiska centralbanken.
5. Artiklarna 5.1, 5.2, 5.3, 17, 18, 19.1, 22, 23, 24 26, 32.2, 32.3, 32.4, 32.6, 33.1 a och 36 i Europeiska centralbankssystemets stadga får ändras
 - a) genom en europeisk lag efter det att Europeiska centralbanken har hörts, eller
 - b) genom en europeisk lag som antas av rådet på rekommendation av Europeiska centralbanken, efter godkännande av Europaparlamentet och efter det att kommissionen har hörts.
6. Rådet skall anta de bestämmelser som avses i artiklarna 4, 5.4, 19.2, 20, 28.1, 29.2, 30.4 och 34.3 i Europeiska centralbankssystemets stadga. Det skall besluta efter att ha hört Europaparlamentet
 - a) på förslag av kommissionen och efter att ha hört Europeiska centralbanken, eller
 - b) på rekommendation av Europeiska centralbanken och efter att ha hört kommissionen.

Artikel III-77 (f.d. artikel 108)

Då de utövar de befogenheter och fullgör de uppgifter och skyldigheter som har tilldelats dem genom konstitutionen och Europeiska centralbankssystemets stadga skall varken Europeiska centralbanken eller någon nationell centralbank eller någon medlem av deras beslutande organ begära eller ta emot instruktioner från unions institutioner eller unionsorgan, från medlemsstaternas regeringar eller från något annat organ. Unionsinstitutionerna, unionsorganen och medlemsstaternas regeringar förbinder sig att respektera denna princip och att inte söka påverka medlemmarna av Europeiska centralbankens eller de nationella centralbankernas beslutande organ när de fullgör sina uppgifter.

Artikel III-78 (f.d. artikel 109)

Varje medlemsstat skall säkerställa att dess nationella lagstiftning, inbegripet stadgan för dess nationella centralbank, är förenlig med konstitutionen och Europeiska centralbankssystemets stadga.

Artikel III-79 (f.d. artikel 110)

1. För att fullgöra de uppgifter som har anförtrotts Europeiska centralbankssystemet skall Europeiska centralbanken i enlighet med bestämmelserna i konstitutionen och på de villkor som anges i Europeiska centralbankssystemets stadga anta

- a) europeiska förordningar i den utsträckning som behövs för att genomföra de uppgifter som anges i artikel 3.1 första strecksatsen, artiklarna 19.1, 22 eller 25.2 i Europeiska centralbankssystemets stadga samt i de fall som skall anges i de rättsakter från rådet som avses i [f.d. artikel 107.6],
- b) de europeiska beslut som behövs för att fullgöra de uppgifter som har anförtrotts Europeiska centralbankssystemet genom konstitutionen och Europeiska centralbankssystemets stadga,
- c) rekommendationer och yttranden.

2. Europeiska centralbanken kan besluta att offentliggöra sina europeiska beslut, rekommendationer och yttranden.

3. Inom de gränser och på de villkor som fastställs av rådet enligt förfarandet i [f.d. artikel 107.6] skall Europeiska centralbanken ha rätt att förelägga företag böter eller viten om de inte uppfyller sina förpliktelser enligt Europeiska centralbankens europeiska förordningar och beslut.

Artikel III-80 (f.d. artikel 110a)

Utan att det påverkar Europeiska centralbankens befogenheter skall nödvändiga bestämmelser för att använda euron som medlemsstaternas gemensamma valuta fastställas i europeiska lagar eller ramlagar. Dessa skall antas efter det att Europeiska centralbanken ha hörts.

Artikel III-81 (ny)

1. I syfte att säkerställa eurons plats i det internationella valutasystemet skall de medlemsstater vars valuta utgörs av euron samordna sina åtgärder med varandra och med kommissionen, för att fastställa gemensamma ståndpunkter i frågor som rör valutan, inom de berörda internationella finansinstitutionerna och finanskonferenserna. De skall försvara och främja dessa gemensamma ståndpunkter.

Europeiska centralbanken skall knytas till denna samordning fullt ut när det gäller valutapolitiken och frågor som har ett direkt samband med den, utan att det påverkar Europeiska centralbankens oavhängighet.

2. På grundval av denna samordning får rådet på förslag av kommissionen anta lämpliga europeiska beslut för att säkerställa enad representation inom de berörda internationella finansinstitutionerna och finanskonferenserna

AVSNITT 3

INSTITUTIONELLA BESTÄMMELSER

Artikel III-82 (f.d. artikel 112)

1. Europeiska centralbanksrådet skall bestå av Europeiska centralbankens direktionsledamöter samt cheferna för de nationella centralbankerna i medlemsstater utan undantag.
2. a) Direktionen skall bestå av ordföranden, vice ordföranden och fyra andra ledamöter.
b) Ordföranden, vice ordföranden och de övriga direktionsledamöterna skall på rekommendation av rådet, som skall ha hört Europaparlamentet och Europeiska centralbanksrådet, utses genom överenskommelse mellan medlemsstaternas regeringar på stats- eller regeringschefsnivå bland personer vars auktoritet och yrkeserfarenhet inom den finansiella sektorn är allmänt erkända.

Deras mandattid är åtta år; mandatet kan inte förnyas.

Endast medborgare i medlemsstaterna får vara direktionsledamöter.

Artikel III-83 (f.d. artikel 113)

1. Rådets ordförande och en ledamot av kommissionen får delta utan rösträtt i Europeiska centralbanksrådets sammanträden.

Rådets ordförande får lägga fram förslag för behandling i Europeiska centralbanksrådet.

2. Europeiska centralbankens ordförande skall inbjudas att delta i rådets sammanträden när rådet behandlar frågor som rör mål och uppgifter för Europeiska centralbankssystemet.
3. Europeiska centralbanken skall till Europaparlamentet, rådet och kommissionen samt till Europeiska rådet överlämna en årsrapport om verksamheten inom Europeiska centralbankssystemet och om den monetära politiken under det föregående och det innevarande året. Europeiska centralbankens ordförande skall lägga fram denna rapport för rådet och Europaparlamentet som kan hålla en allmän debatt på grundval av rapporten.

Europeiska centralbankens ordförande och övriga direktionsledamöter kan på begäran av Europaparlamentet eller på eget initiativ höras av Europaparlamentets behöriga kommittéer.

Artikel III-84 (f.d. artikel 114)

1. För att främja samordningen av medlemsstaternas politik i den utsträckning som är nödvändig för den inre marknadens funktion upprättas härmed en ekonomisk och finansiell kommitté.

Denna kommitté skall ha till uppgift att

- a) på begäran av rådet eller kommissionen eller på eget initiativ avge yttranden till dessa institutioner,
- b) följa den ekonomiska och finansiella situationen i medlemsstaterna och inom unionen och regelbundet rapportera om detta till rådet och kommissionen, särskilt i fråga om finansiella relationer med tredje land och internationella institutioner,
- c) utan att det påverkar tillämpningen av [f.d. artikel 207] medverka vid förberedelsen av rådets arbete enligt [f.d. artiklarna 59 och 60, f.d. 99.2, 99.3, 99.4 och 99.5, f.d. artiklarna 100, 102, 103, 104, 105.6, artikel 106.2, f.d. artiklarna 107.5, 107.6, 111, 119, artikel 120.2 och 120.3, f.d. artiklarna 122.2, 123.4 och 123.5] och utföra andra rådgivande och förberedande uppgifter på uppdrag av rådet,
- d) minst en gång om året granska situationen i fråga om kapitalrörelser och friheten att utföra betalningar mot bakgrund av tillämpningen av konstitutionen och av rådets åtgärder; granskningen skall omfatta alla åtgärder som avser kapitalrörelser och betalningar; kommittén skall rapportera till kommissionen och rådet om resultatet av denna granskning.

Varje medlemsstat, kommissionen och Europeiska centralbanken skall var för sig utse högst två medlemmar av kommittén.

3. Rådet skall på förslag av kommissionen anta ett europeiskt beslut om närmare bestämmelser om sammansättningen av Ekonomiska och finansiella kommittén. Rådet skall besluta efter att ha hört Europeiska centralbanken och denna kommitté. Rådets ordförande skall underrätta Europaparlamentet om sådana beslut.

4. Utöver de uppgifter som anges i punkt 2 skall kommittén, om och så länge som det finns medlemsstater med undantag enligt [f.d. artiklarna 122 och 123], följa den monetära och finansiella situationen och det allmänna betalningssystemet i dessa medlemsstater och regelbundet rapportera om detta till rådet och kommissionen.

Artikel III-85 (f.d. artikel 115)

I frågor som faller inom tillämpningsområdet för [f.d. artiklarna 99.4, 104 med undantag av punkt 14, 111, 121, 122, 123.4 och 123.5], kan rådet eller en medlemsstat anmoda kommissionen att lägga fram en rekommendation eller ett förslag, allt efter omständigheterna. Kommissionen skall behandla en sådan begäran och utan dröjsmål förelägga rådet sina slutsatser.

AVSNITT 4

ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER

Artikel III-86 (f.d. artikel 122)

1. De medlemsstater beträffande vilka rådet inte har beslutat att de uppfyller de nödvändiga villkoren för införandet av euron skall ges undantag enligt punkt 2 i den här artikeln. Sådana medlemsstater skall nedan betecknas som "medlemsstater med undantag".
2. Ett undantag enligt punkt 1 skall innebära att följande bestämmelser i konstitutionen inte skall tillämpas på den berörda medlemsstaten:
 - a) Antagande av delar av de stora riktlinjerna för den ekonomiska politiken som rör euroområdet generellt (f.d. artikel 99.2)
 - b) Medlen för att avhjälpa alltför stora underskott (f.d. artikel 104.9 och 104.11)
 - c) Målen och uppgifterna för det europeiska centralbankssystemet (f.d. artikel 105.1-105.3 och artikel 105.5)
 - d) Euroutgivning (f.d. artikel 106)
 - e) Europeiska centralbankens rättsakter (f.d. artikel 110)
 - f) Åtgärder avseende användningen av euron (f.d. artikel 123.4)
 - g) Avtal om valuta (f.d. artikel 111)
 - h) Yttre representation för euron (ny artikel)
 - i) Utnämning av ledamöterna i Europeiska centralbankens direktion (f.d. artikel 112.2 b).

Kapitel IX i Europeiska centralbankens stadga innehåller bestämmelser om att en sådan medlemsstat och dess nationella centralbank skall undantas från rättigheter och skyldigheter inom ramen för det europeiska centralbankssystemet.

3. I syfte att bidra till att den ekonomiska och monetära unionen fungerar smidigt, och i enlighet med relevanta bestämmelser i konstitutionen, får ytterligare bestämmelser avseende de medlemsstater vars valuta utgörs av euron antas, framför allt för att stärka samordning av dessa staters ekonomiska politik och budgetdisciplin. Dessa bestämmelser skall avse riktlinjerna för den ekonomiska politiken och deras övervakning (f.d. artikel 99.2 och 99.3) liksom alltför stora underskott (f.d. artikel 104.6, 104.8 och 104.12). Punkt 5 skall tillämpas.

4. I de artiklar som avses i punkt 2 skall med "medlemsstater" förstås "medlemsstater utan undantag".

5.. Medlemsstater med undantag får inte utöva rösträtt vid åtgärder av rådet enligt de artiklar som räknas upp i punkt 2. Kvalificerad majoritet skall definieras som majoriteten av rösterna från företrädarna för medlemsstater utan undantag, representerade minst tre femtedelar av befolkningen i dessa stater. Enhällighet mellan dessa medlemsstater fordras för en rättsakt som kräver enhällighet.

Artikel III-87 (f.d. artiklarna 121, 122.2 och 123.5)

1. Minst en gång vartannat år eller på begäran av en medlemsstat med undantag skall kommissionen och Europeiska centralbanken rapportera till rådet om hur medlemsstaterna med undantag fullgör sina förpliktelser när det gäller att förverkliga den ekonomiska och monetära unionen. Dessa rapporter skall omfatta en granskning av i vilken utsträckning som var och en av dessa medlemsstaters nationella lagstiftning, inklusive stadgan för dess centralbank, är förenlig med [f.d. artiklarna 108 och 109] i konstitutionen och med Europeiska centralbankssystemets stadga. I rapporterna skall också granskas om en hög grad av varaktig konvergens har uppnåtts; detta skall ske genom en analys av i vad mån var och en av dessa medlemsstater har uppfyllt följande kriterier:

- a) En hög grad av prisstabilitet; detta skall framgå av att inflationstakten ligger nära den i de högst tre medlemsstater som har uppnått de bästa resultaten i fråga om prisstabilitet.
- b) En hållbar finansiell ställning för den offentliga sektorn; detta skall framgå av att den offentliga sektorns finanser inte uppvisar ett alltför stort underskott enligt bestämmelserna i [f.d. artikel 104.6].
- c) Iakttagande av det normala fluktuationsutrymmet enligt växelkursmekanismen under minst två år utan devalvering i förhållande till euron.
- d) Varaktighet i den konvergens som medlemsstaten med undantag har uppnått och i dess deltagande i växelkursmekanismen, vilket skall komma till uttryck i den långfristiga räntenivån.

De fyra kriterier som nämns i denna punkt och de tider under vilka de skall uppfyllas, anges närmare i protokollet om konvergenskriterierna. Kommissionens och ECB:s rapporter skall också ta hänsyn resultaten av marknadsintegrationen, situationen för och utvecklingen av bytesbalansen samt utvecklingen av enhetsarbetskostnader och andra prisindex.

2. Efter att ha hört Europaparlamentet och efter överläggningar i rådet, som skall sammanträda på stats- eller regeringschefsnivå, skall rådet på förslag av kommissionen besluta om vilka medlemsstater med undantag som uppfyller de nödvändiga villkoren på grundval av kriterierna i [f.d. artikel 121.1] samt upphäva de berörda medlemsstaternas undantag.

3. Om beslut fattas enligt förfarandet i punkt 2 om att upphäva ett undantag skall rådet på förslag av kommissionen och genom enhälligt beslut av de medlemmar av rådet som företräder medlemsstater utan undantag och den berörda medlemsstaten, oåterkallerligen fastställa den kurs till vilken euron skall ersätta den berörda medlemsstatens valuta samt besluta vilka övriga åtgärder som behövs för att införa euron som enda valuta i den medlemsstaten. Rådet skall besluta efter att ha hört Europeiska centralbanken.

Artikel III-88 (f.d. artiklarna 123.3 och 117.2)

1. Om och så länge som det finns medlemsstater med undantag och utan att det påverkar tillämpningen av [f.d. artikel 107.3] i konstitutionen, skall det allmänna råd för ECB som avses i artikel 45 i ECBS-stadgan upprättas som ECB:s tredje beslutande organ.
2. Om och så länge som det finns medlemsstater med undantag skall ECB när det gäller dessa medlemsstater
 - a) stärka samarbetet mellan de nationella centralbankerna,
 - b) stärka samordningen av medlemsstaternas monetära politik med målet att säkerställa prisstabilitet,
 - c) övervaka växelkursmekanismens funktion,
 - d) samråda om frågor som ligger inom de nationella centralbankernas behörighet och som inverkar på finansinstitutens och de finansiella marknadernas stabilitet,
 - e) utöva de uppgifter som tidigare ankom på Europeiska fonden för monetärt samarbete, vilka förut övertagits av Europeiska monetära institutet.

Artikel III-89 (f.d. artikel 124.1)

Varje medlemsstat med undantag skall behandla sin valutapolitik som en fråga av gemensamt intresse. Därvid staten skall ta hänsyn till erfarenheterna från samarbetet inom ramen för växelkursmekanismen.

Artikel III-90 (f.d. artikel 119)

1. Om en medlemsstat med undantag har svårigheter eller allvarligt hotas av svårigheter beträffande sin betalningsbalans, antingen som följd av en obalans i betalningsbalansen som helhet eller till följd av beskaffenheten av den valuta som staten förfogar över, och om sådana svårigheter särskilt riskerar att äventyra den inre marknadens funktion eller genomförandet av den gemensamma handelspolitiken, skall kommissionen genast undersöka situationen i den staten och de åtgärder som staten har vidtagit eller med anlitande av alla de medel som den förfogar över kan vidta enligt konstitutionen. Kommissionen skall ange åtgärder som den rekommenderar medlemsstaten att vidta.

Om åtgärder som vidtagits av en medlemsstat med undantag och de åtgärder som föreslagits av kommissionen inte visar sig vara tillräckliga för att avlägsna uppkomna eller hotande svårigheter, skall kommissionen efter att ha hört Ekonomiska och finansiella kommittén rekommendera rådet att bevilja ömsesidigt bistånd och föreslå lämpliga former för detta.

Kommissionen skall regelbundet underrätta rådet om situationen och dess utveckling.

2. Rådet skall besluta om sådant ömsesidigt bistånd; det skall anta de europeiska ramlagar eller de europeiska beslut som anger villkoren för och den närmare utformningen av biståndet. Detta bistånd kan bestå av

- a) ett samordnat uppträdande gentemot andra internationella organisationer till vilka medlemsstater med undantag kan vända sig,
- b) nödvändiga åtgärder för att undvika omläggning av handeln när den medlemsstat med undantag som befinner sig i svårigheter upprätthåller eller återinför kvantitativa restriktioner gentemot tredje land,
- c) beviljande av begränsade krediter från andra medlemsstater, under förutsättning att dessa ger sitt samtycke.

3. Om det ömsesidiga bistånd som kommissionen rekommenderat inte beviljas av rådet eller om beviljat ömsesidigt bistånd och vidtagna åtgärder är otillräckliga, skall kommissionen bemyndiga den medlemsstat med undantag som befinner sig i svårigheter att vidta skyddsåtgärder för vilka kommissionen skall fastställa villkoren och den närmare utformningen.

Rådet får på eget initiativ återkalla ett sådant bemyndigande eller ändra villkoren och den närmare utformningen.

Artikel III-91 (f.d. artikel 120)

1. Om en plötslig kris inträffar i fråga om betalningsbalansen och ett beslut enligt [f.d. artikel 119.2] inte fattas omedelbart, får en medlemsstat med undantag i förebyggande syfte vidta nödvändiga skyddsåtgärder. Sådana åtgärder skall medföra minsta möjliga störningar av den inre marknadens funktion och får inte gå utöver vad som är helt nödvändigt för att avhjälpa de plötsligt uppkomna svårigheterna.

2. Kommissionen och övriga medlemsstater skall underrättas om dessa skyddsåtgärder senast vid den tidpunkt då de träder i kraft. Kommissionen får rekommendera rådet att bevilja ömsesidigt bistånd enligt [f.d. artikel 119].

3. Rådet får, efter att ha inhämtat yttrande från kommissionen och efter att ha hört Ekonomiska och finansiella kommittén, besluta att den berörda medlemsstaten skall ändra, skjuta upp eller upphäva skyddsåtgärderna.

KAPITEL III

POLITIK PÅ ANDRA SÄRSKILDA OMRÅDEN

AVSNITT 1

SYSSELSÄTTNING

Artikel III-92 (f.d. artikel 125)

Medlemsstaterna och unionen skall i enlighet med detta [avsnitt] arbeta för att utveckla en samordnad sysselsättningsstrategi och särskilt för att främja en kvalificerad, utbildad och anpassningsbar arbetskraft och en arbetsmarknad som är mottaglig för ekonomiska förändringar i syfte att uppnå de mål som uppställs i [artikel ...] i konstitutionen.

Artikel III-93 (f.d. artikel 126)

1. Medlemsstaterna skall genom sin sysselsättningspolitik bidra till att de mål som avses i [f.d. artikel 125] uppnås på ett sätt som stämmer överens med de allmänna riktlinjer för medlemsstaternas och unionens ekonomiska politik som antas enligt [f.d. artikel 99.2].
2. Medlemsstaterna skall, med beaktande av nationell praxis i fråga om arbetsmarknadens parter ansvar, betrakta främjande av sysselsättningen som en fråga av gemensamt intresse och skall inom rådet samordna sina åtgärder i detta hänseende i enlighet med bestämmelserna i [f.d. artikel 128].

Artikel III-94 (f.d. artikel 127)

1. Unionen skall bidra till en hög sysselsättningsnivå genom att uppmuntra samarbete mellan medlemsstaterna samt genom att stödja och, när det är nödvändigt, komplettera deras åtgärder. Därvid skall medlemsstaternas befogenheter respekteras fullt ut.
2. Målet att uppnå en hög sysselsättningsnivå skall beaktas när unionens politik och verksamhet utformas och genomförs.

Artikel III-95 (f.d. artikel 128)

1. Europeiska rådet skall varje år överväga sysselsättningssituationen i unionen och anta slutsatser i fråga om denna på grundval av en gemensam årsrapport från rådet och kommissionen.
2. På grundval av Europeiska rådets slutsatser skall rådet varje år på förslag av kommissionen besluta om riktlinjer, som medlemsstaterna skall beakta i sin sysselsättningspolitik. Rådet skall besluta efter att ha hört Europaparlamentet, Regionkommittén, Ekonomiska och sociala kommittén och Sysselsättningskommittén.

Dessa riktlinjer skall stämma överens med de allmänna riktlinjer som antas enligt [f.d. artikel 99.2].

3. Varje medlemsstat skall till rådet och kommissionen överlämna en årsrapport om de viktigaste åtgärder som den har vidtagit för att genomföra sin sysselsättningspolitik mot bakgrund av de riktlinjer för sysselsättningen som avses i punkt 2.

4. På grundval av de rapporter som avses i punkt 3 och efter att ha mottagit synpunkter från sysselsättningskommittén skall rådet varje år mot bakgrund av riktlinjerna för sysselsättningen granska genomförandet av medlemsstaternas sysselsättningspolitik. Rådet får på rekommendation av kommissionen besluta om rekommendationer som det riktar till medlemsstaterna.

5. Rådet och kommissionen skall på grundval av resultaten av denna granskning upprätta en gemensam årsrapport till Europeiska rådet om sysselsättningssituationen i unionen och om genomförandet av riktlinjerna för sysselsättningen.

Artikel III-96 (f.d. artikel 129)

I den europeiska lagen eller den europeiska ramlagen får stödåtgärder fastställas för att främja samarbete mellan medlemsstaterna och stödja deras insatser på sysselsättningsområdet genom initiativ som syftar till att utveckla utbyte av information och bästa rutiner, tillhandahålla jämförande analyser och rådgivning, främja nyskapande tillvägagångssätt och utvärdera erfarenheter, särskilt med hjälp av pilotprojekt. Den skall antas efter att Regionkommittén samt Ekonomiska och sociala kommittén har hört.

Den europeiska lagen eller den europeiska ramlagen får inte omfatta harmonisering av medlemsstaternas lagar eller andra författningar.

Artikel III-97 (f.d. artikel 130)

Rådet skall på eget initiativ inrätta en sysselsättningskommitté med rådgivande funktion för att främja en samordning av medlemsstaternas sysselsättnings- och arbetsmarknadspolitik. Rådet skall besluta efter att ha hört Europaparlamentet.

Kommittén skall ha till uppgift att

- a) övervaka utvecklingen av sysselsättningssituationen och sysselsättningspolitiken i medlemsstaterna och unionen,
- b) utan att det påverkar tillämpningen av [f.d. artikel 207], på begäran av rådet eller kommissionen eller på eget initiativ avge yttranden och medverka vid förberedelserna av rådets överläggningar enligt [f.d. artikel 128].

Kommittén skall när den utför sitt uppdrag höra arbetsmarknadens parter.

Varje medlemsstat och kommissionen skall var för sig utse två ledamöter i kommittén.

AVSNITT 2

SOCIALPOLITIK

Artikel III-98 (f.d. artikel 136)

Unionens och medlemsstaternas mål skall under beaktande av sådana grundläggande sociala rättigheter som anges i den europeiska sociala stadgan, som undertecknades i Turin den 18 oktober 1961, och i 1989 års gemenskapsstadga om arbetstagares grundläggande sociala rättigheter, vara att främja sysselsättningen, att förbättra levnads- och arbetsvillkor och därigenom möjliggöra en harmonisering samtidigt som förbättringarna bibehålls, att åstadkomma ett fullgott socialt skydd, en dialog mellan arbetsmarknadens parter och en utveckling av de mänskliga resurserna för att möjliggöra en varaktigt hög sysselsättning samt att bekämpa social utslagning.

I detta syfte skall unionen och medlemsstaterna i sina åtgärder ta hänsyn till skillnaderna i nationell praxis, särskilt när det gäller avtalsförhållanden, och till behovet av att bevara konkurrenskraften hos unionens ekonomi.

De anser att en sådan utveckling kommer att följa såväl av den inre marknadens funktion, vilken kommer att främja en harmonisering av de sociala systemen, som av de förfaranden som föreskrivs i konstitutionen och av tillnärmningen av bestämmelser i lagar och andra författningar.

Artikel III-99 (f.d. artikel 137)

1. För att uppnå målen i [f.d. artikel 136] skall unionen understödja och komplettera medlemsstaternas verksamhet inom följande områden:

- a) Förbättringar, särskilt av arbetsmiljön, för att skydda arbetstagarnas hälsa och säkerhet.
- b) Arbetsvillkor.
- c) Social trygghet och socialt skydd för arbetstagarna.
- d) Skydd för arbetstagarna då deras anställningsavtal slutar gälla.
- e) Information till och samråd med arbetstagarna.
- f) Företrädande och kollektivt tillvaratagande av arbetstagarnas och arbetsgivarnas intressen, inbegripet medbestämmande, om inte annat följer av punkt 5.
- g) Anställningsvillkor för medborgare i tredje land som lagligt vistas inom unionens territorium.
- h) Integrering av personer som står utanför arbetsmarknaden, utan att det påverkar tillämpningen av [f.d. artikel 150].
- i) Jämställdhet mellan kvinnor och män på arbetsmarknaden och lika behandling av kvinnor och

män på arbetsplatsen.

- j) Kampen mot social utslagning.
- k) Modernisering av systemen för socialt skydd, utan att det påverkar tillämpningen av led c.

2. I detta syfte får

- a) i en europeisk lag eller ramlag fastställas åtgärder som är avsedda att främja samarbetet mellan medlemsstaterna genom initiativ som syftar till att öka kunskapen, utveckla utbytet av information och beprövade erfarenheter, främja nyskapande tillvägagångssätt och utvärdera erfarenheter, med undantag av åtgärder som omfattar harmonisering av medlemsstaternas lagar eller andra författningar,
- b) på de områden som avses i punkt 1 a–i i en europeiska ramlag fastställa minimikrav, som skall genomföras gradvis, varvid hänsyn skall tas till rådande förhållanden och tekniska bestämmelser i var och en av medlemsstaterna. I denna europeiska ramlag skall sådana administrativa, finansiella och rättsliga ålägganden undvikas som motverkar tillkomsten och utvecklingen av små och medelstora företag.

I samtliga fall skall den europeiska lagen eller ramlagen antas efter det att Regionkommittén samt Ekonomiska och sociala kommittén har hört.

3. Med avvikelse från punkt 2, och på de områden som avses i punkt 1 c skall den europeiska lagen eller ramlagen antas av rådet med enhällighet, efter det att Europaparlamentet, Regionkommittén samt Ekonomiska och sociala kommittén har hört.

4. En medlemsstat kan på gemensam begäran av arbetsmarknadens parter överlåta åt dessa att genomföra europeiska ramlagar som har antagits enligt punkt 2.

I så fall skall medlemsstaten se till att arbetsmarknadens parter, senast då en europeisk ramlag skall vara genomförd, i samförstånd har vidtagit de åtgärder som behövs; den berörda medlemsstaten skall vidta alla nödvändiga åtgärder för att kontinuerligt kunna säkerställa de resultat som föreskrivs i ramlagen.

5. De europeiska lagar och ramlagar som antagits enligt denna artikel

- a) skall inte påverka medlemsstaternas erkända rätt att fastställa de grundläggande principerna för sina system för social trygghet och skall inte i väsentlig grad påverka den finansiella jämvikten i dessa,
- b) skall inte hindra någon medlemsstat från att bibehålla eller införa sådana mera långtgående skyddsåtgärder som är förenliga med konstitutionen.

6. Denna artikel skall inte tillämpas på löneförhållanden, föreningsrätt, strejkrätt eller rätt till lockout.

Artikel III-100 (f.d. artikel 138)

1. Kommissionen skall ha till uppgift att främja samråd mellan arbetsmarknadens parter på unionsnivå och skall besluta om alla åtgärder som behövs för att underlätta dialogen mellan dem genom att säkerställa ett väl avvägt stöd till båda parter.
2. I detta syfte skall kommissionen innan den lägger fram socialpolitiska förslag samråda med arbetsmarknadens parter om den möjliga inriktningen av en unionsåtgärd.
3. Om kommissionen efter sådant samråd finner att en unionsåtgärd är önskvärd, skall den samråda med arbetsmarknadens parter om det planerade förslagets innehåll. Arbetsmarknadens parter skall avge ett yttrande eller, i förekommande fall, en rekommendation till kommissionen.
4. Samtidigt som sådant samråd sker kan arbetsmarknadens parter meddela kommissionen att de önskar inleda det förfarande som anges i [f.d. artikel 139]. Förfarandets längd skall begränsas till nio månader, om inte de berörda parterna och kommissionen gemensamt beslutar om en förlängning.

Artikel III-101 (f.d. artikel 139)

1. Om arbetsmarknadens parter önskar det kan dialogen mellan dem på unionsnivå leda till avtalsbundna relationer, inklusive ingående av avtal.
2. Avtal som ingås på unionsnivå skall genomföras antingen i enlighet med de förfaranden och den praxis som arbetsmarknadens parter och medlemsstaterna särskilt tillämpar eller, i frågor som omfattas av [f.d. artikel 137], på gemensam begäran av de undertecknande parterna genom en europeisk förordning eller ett europeiskt beslut som antas av rådet på förslag av kommissionen.

När avtalet i fråga innehåller en eller flera bestämmelser som hänför sig till något av de områden som avses i f.d. artikel 137.1 c skall rådet besluta med enhällighet.

Artikel III-102 (f.d. artikel 140)

För att nå de mål som anges i [f.d. artikel 136] och utan att det påverkar tillämpningen av övriga bestämmelser i konstitutionen, skall kommissionen främja samarbetet mellan medlemsstaterna och underlätta för dem att samordna sina åtgärder på alla de socialpolitiska områden som omfattas av [detta avsnitt], särskilt i frågor om

- a) sysselsättning,
- b) arbetsrätt och arbetsvillkor,
- c) grundläggande och kvalificerad yrkesutbildning,
- d) social trygghet,
- e) arbetarskydd,

- f) arbetshygien,
- g) förenings- och förhandlingsrätt.

I detta syfte skall kommissionen i nära kontakt med medlemsstaterna företa utredningar, avge yttranden och organisera samråd både i fråga om problem som uppstår på det nationella planet och i fråga om problem som berör internationella organisationer.

Kommissionen skall höra Ekonomiska och sociala kommittén innan den avger de yttranden som avses i denna artikel.

Artikel III-103 (f.d. artikel 141)

1. Varje medlemsstat skall säkerställa att principen om lika lön för kvinnor och män för lika arbete eller likvärdigt arbete tillämpas.
2. I denna artikel skall med "lön" förstås den gängse grund- eller minimilönen samt alla övriga förmåner i form av kontanter eller naturaförmåner som arbetstagaren, direkt eller indirekt, får av arbetsgivaren på grund av anställningen.

Lika lön utan könsdiskriminering innebär att

- a) ackordslön för lika arbete skall fastställas enligt samma beräkningsgrunder,
 - b) tidlön skall vara lika för lika arbete.
3. I europeiska lagar eller ramlagar skall åtgärder fastställas för att säkerställa tillämpningen av principen om lika möjligheter och lika behandling av kvinnor och män i frågor som rör anställning och yrke, inklusive principen om lika lön för lika eller likvärdigt arbete. De skall antas efter det att Ekonomiska och sociala kommittén har hört.
 4. I syfte att i praktiken säkerställa full jämställdhet i arbetslivet mellan kvinnor och män får principen om likabehandling inte hindra en medlemsstat från att behålla eller besluta om åtgärder som rör särskilda förmåner för att göra det lättare för det underrepresenterade könet att bedriva en yrkesverksamhet eller för att förebygga eller kompensera nackdelar i yrkeskarriären.

Artikel III-104 (f.d. artikel 142)

Medlemsstaterna skall sträva efter att bibehålla den likvärdighet som finns mellan deras system för betald ledighet.

Artikel III-105 (f.d. artikel 143)

Kommissionen skall årligen utarbeta en rapport om förverkligandet av de mål som anges i artikel 136, inbegripet den demografiska situationen inom unionen. Den skall överlämna rapporten till Europaparlamentet, rådet och Ekonomiska och sociala kommittén.

Artikel III-106 (f.d. artikel 144)

Rådet skall, på eget initiativ, med enkel majoritet inrätta en rådgivande kommitté för socialt skydd för att främja samarbetet mellan medlemsstaterna och med kommissionen i fråga om socialt skydd. Rådet skall besluta efter att ha hört Europaparlamentet.

Kommittén skall ha följande uppgifter:

- a) Övervaka den sociala situationen och utvecklingen av politiken för socialt skydd i medlemsstaterna och unionen.
- b) Underlätta utbytet av information, erfarenheter och goda rutiner mellan medlemsstaterna och med kommissionen.
- c) Utan att det påverkar tillämpningen av [f.d. artikel 207] sammanställa rapporter och yttranden eller bedriva annan verksamhet inom sitt behörighetsområde på begäran av rådet eller kommissionen eller på eget initiativ.

När kommittén utför sitt uppdrag skall den upprätta lämpliga kontakter med arbetsmarknadens parter.

Varje medlemsstat och kommissionen skall utse två ledamöter i kommittén.

Artikel III-107 (f.d. artikel 145)

Kommissionen skall i sin årsrapport till Europaparlamentet ägna ett särskilt kapitel åt den sociala utvecklingen inom unionen.

Europaparlamentet får anmoda kommissionen att avge rapporter om särskilda problem som gäller sociala förhållanden.

Underavsnitt 1

Europeiska socialfonden

Artikel III-108 (f.d. artikel 146)

För att förbättra arbetstagarnas sysselsättningsmöjligheter på den inre marknaden och på så sätt bidra till en höjning av levnadsstandarden skall en europeisk socialfond upprättas enligt [detta avsnitt]; den skall ha till uppgift att inom unionen främja möjligheterna till sysselsättning och arbetstagarnas geografiska och yrkesmässiga rörlighet samt att underlätta deras anpassning till förändringar inom industrin och i produktionssystemen, särskilt genom yrkesutbildning och omskolning.

Artikel III-109 (f.d. artikel 147)

Kommissionen skall förvalta fonden.

Den skall i denna uppgift biträdas av en kommitté som har en av kommissionens ledamöter som ordförande och som är sammansatt av företrädare för medlemsstaterna samt arbetstagar- och arbetsgivarorganisationer.

Artikel III-110 (f.d. artikel 148)

I europeiska lagar eller ramlagar skall genomförandebestämmelser fastställas för Europeiska socialfonden. De skall antas efter det att Regionkommittén samt Ekonomiska och sociala kommittén har hörts.

AVSNITT 3

EKONOMISK OCH SOCIAL SAMMANHÅLLNING

Artikel III-111 (f.d. artikel 158)

För att främja en harmonisk utveckling inom hela unionen skall denna utveckla och fullfölja sin verksamhet för att stärka sin ekonomiska och sociala sammanhållning.

Unionen skall särskilt sträva efter att minska skillnaderna mellan de olika regionernas utvecklingsnivåer och eftersläpningen i de minst gynnade regionerna eller öarna, inbegripet landsbygdsområdena.

Artikel III-112 (f.d. artikel 159)

Medlemsstaterna skall bedriva och samordna sin ekonomiska politik i syfte även att uppnå de mål som anges i [f.d. artikel 158]. Vid utformningen och genomförandet av unionens politik och åtgärder och vid genomförandet av den inre marknaden skall de beakta dessa mål och bidra till att dessa uppnås. Unionen skall även understödja strävandena att uppnå mål genom de åtgärder som den vidtar genom strukturfonderna (utvecklingssektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket, Europeiska socialfonden, Europeiska regionala utvecklingsfonden), Europeiska investeringsbanken och andra befintliga finansieringsorgan.

Kommissionen skall vart tredje år lägga fram en rapport för Europaparlamentet, rådet, Regionkommittén samt Ekonomiska och sociala kommittén om de framsteg som har gjorts för att uppnå ekonomisk och social sammanhållning och om hur de olika medel som anges i denna artikel har bidragit till detta. Denna rapport skall vid behov åtföljas av lämpliga förslag.

I den europeiska lagen eller i den europeiska ramlagen får alla särskilda åtgärder fastställas utanför fonderna, utan att det påverkar tillämpningen av de åtgärder som antas inom ramen för unionens övriga politik. Den skall antas efter det att Regionkommittén samt Ekonomiska och sociala kommittén har hört.

Artikel III-113 (f.d. artikel 160)

Europeiska regionala utvecklingsfondens syfte är att bistå med att avhjälpa de viktigaste regionala obalanserna i unionen genom att delta i utvecklingen och den strukturella anpassningen av regioner som utvecklas långsammare samt i omstruktureringen av industriregioner på tillbakagång.

Artikel III-114 (f.d. artikel 161)

Utan att det påverkar tillämpningen av [f.d. artikel 162] skall de europeiska lagarna eller ramlagarna fastställa strukturfondernas uppgifter, huvudmål och organisation - vilket kan omfatta en omgruppering av fonderna - de allmänna regler som skall tillämpas på fonderna och de bestämmelser som behövs för att säkerställa deras effektivitet och samordningen av fonderna med varandra och med andra befintliga finansieringsorgan.

En genom en europeisk lag inrättad sammanhållningsfond skall lämna ekonomiska bidrag till projekt på miljöområdet och till transeuropeiska nät inom infrastrukturen på transportområdet.

I samtliga fall skall de europeiska lagarna eller ramlagarna antas efter det att Regionkommittén samt Ekonomiska och sociala kommittén har hörts. Rådet skall besluta med enhällighet fram till den 1 januari 2007.

Artikel III-115 (f.d. artikel 162)

I de europeiska lagarna eller ramlagarna skall genomförandebestämmelser fastställas för Europeiska regionala utvecklingsfonden. De skall antas efter att det att Regionkommittén samt Ekonomiska och sociala kommittén har hörts.

I fråga om utvecklingssektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket samt Europeiska socialfonden skall [f.d. artiklarna 37 och 148] tillämpas.

AVSNITT 4

JORDBRUK OCH FISKE

Artikel III-116 (ny)

Unionen skall fastställa och genomföra en gemensam jordbruks- och fiskepolitik.

Med jordbruksprodukter skall förstås jordens, husdjursskötselns och fiskets produkter samt produkter i första bearbetningsledet som har direkt samband med dessa produkter. Hänvisningar till den gemensamma jordbrukspolitiken eller jordbruket och användningen av ledet "jordbruk" skall anses även omfatta fisket.

Artikel III-117 (f.d. artikel 32)

1. Den inre marknaden skall även omfatta jordbruk och handel med jordbruksprodukter.
2. Om inte annat föreskrivs i [f.d. artiklarna 33–38] skall reglerna för upprättandet av den inre marknaden tillämpas på jordbruksprodukter.
3. För de varor som förtecknas i [bilaga I] gäller artiklarna 33–38.
4. Den inre marknadsens funktion och utveckling i fråga om jordbruksprodukter skall åtföljas av upprättandet av en gemensam jordbrukspolitik.

Artikel III-118 (f.d. artikel 33)

1. Den gemensamma jordbrukspolitiken skall ha som mål att
 - a) höja produktiviteten inom jordbruket genom att främja tekniska framsteg och genom att trygga en rationell utveckling av jordbruksproduktionen och ett optimalt utnyttjande av produktionsfaktorena, särskilt arbetskraften,
 - b) på så sätt tillförsäkra jordbruksbefolkningen en skälig levnadsstandard, särskilt genom en höjning av den individuella inkomsten för dem som arbetar i jordbruket,
 - c) stabilisera marknaderna,
 - d) trygga försörjningen,
 - e) tillförsäkra konsumenterna tillgång till varor till skäliga priser.
2. Vid utformningen av den gemensamma jordbrukspolitiken och de särskilda åtgärder som krävs för att tillämpa den skall hänsyn tas till
 - a) jordbruksnäringens särskilda karaktär som är en följd av jordbrukets sociala struktur och av strukturella och naturbetingade olikheter mellan olika jordbruksregioner,

- b) nödvändigheten av att gradvis genomföra lämpliga anpassningsåtgärder,
- c) det faktum att jordbruket i medlemsstaterna utgör en sektor som är nära förbunden med ekonomin i dess helhet.

Artikel III-119 (f.d. artikel 34)

1. För att uppnå de mål som anges i [f.d. artikel 33] upprättas en gemensam organisation av jordbruksmarknaderna.

Beroende på produkt skall denna organisation utformas på något av följande sätt:

- a) Gemensamma konkurrensregler.
- b) Obligatorisk samordning av de olika nationella marknadsorganisationerna.
- c) En europeisk marknadsorganisation.

2. Den gemensamma organisation som upprättats enligt punkt 1 får omfatta alla de åtgärder som behövs för att uppnå de mål som anges i [artikel 33], särskilt reglering av priser, stöd för produktion och saluföring av olika produkter, system för lagring och överföring samt gemensamma anordningar för stabilisering av import och export.

Den gemensamma organisationen skall begränsas till att sträva efter de mål som anges i artikel 33 och skall utesluta varje form av diskriminering mellan producenter eller konsumenter inom unionen.

En eventuell gemensam prispolitik skall grundas på gemensamma kriterier och på enhetliga beräkningsmetoder.

3. För att målen för den gemensamma organisation som anges i punkt 1 skall uppnås får en eller flera utvecklings- och garantifonder för jordbruket bildas.

Artikel III-120 (f.d. artikel 35)

För att de mål som anges i [f.d. artikel 33] skall kunna uppnås kan det inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken särskilt bli aktuellt med bestämmelser om

- a) en effektiv samordning av insatser i fråga om yrkesutbildning, forskning och kunskapsöverföring på jordbruksområdet, vilket kan innebära att projekt eller institutioner skall finansieras gemensamt,
- b) gemensamma åtgärder för att främja konsumtionen av vissa produkten.

Artikel III-121 (f.d. artikel 36)

1. [Avsnittet] om konkurrensregler skall tillämpas på produktion av och handel med jordbruksprodukter endast i den mån detta anges i den europeiska lagen eller i den europeiska ramlagen i enlighet med [f.d. artikel 37.2] och med hänsyn till målsättningen i [f.d. artikel 33].
2. Rådet får på förslag av kommissionen anta en förordning eller ett europeiskt beslut enligt vilket stöd tillåts.
 - a) för att skydda företag som är missgynnade genom strukturella eller naturbetingade förhållanden,
 - b) inom ramen för ekonomiska utvecklingsprogram.

Artikel III-122 (f.d. artikel 37)

1. Kommissionen skall lägga fram förslag om utformningen och genomförandet av den gemensamma jordbrukspolitiken, vilka förslag även skall innefatta att de nationella marknadsorganisationerna ersätts med någon av de former för gemensam organisation som anges i [f.d. artikel 34.1] samt att de åtgärder som nämnts i [detta avsnitt] genomförs.

Dessa förslag skall ta hänsyn till att de jordbruksfrågor som nämns i detta avsnitt kan vara ömsesidigt beroende av varandra.

2. I den europeiska lagen eller i den europeiska ramlagen fastställs den gemensamma organisation av jordbruksmarknaderna som föreskrivs i [f.d. artikel 34.1] samt övriga bestämmelser som behövs för att uppnå målen för den gemensamma politiken för jordbruk och fiske.
3. Rådet skall på förslag av kommissionen anta förordningar eller europeiska beslut om fastställande av priser, avgifter, stöd och kvantitativa begränsningar samt fastställande och fördelning av fiskemöjligheter.
4. Under de förutsättningar som anges i [punkt 2] får de nationella marknadsorganisationerna ersättas med den gemensamma organisation som föreskrivs i [f.d. artikel 34.1]
 - a) om den gemensamma organisationen erbjuder de medlemsstater som motsätter sig denna åtgärd och som har en egen nationell organisation för ifrågavarande produktion, likvärdiga garantier för berörda producenters sysselsättning och levnadsstandard: därvid skall hänsyn tas till den takt i vilken möjliga anpassningsåtgärder och nödvändig specialisering kan genomföras, samt
 - b) om den gemensamma organisationen tillförsäkrar handeln inom unionen villkor som motsvarar dem som gäller på en nationell marknad.
5. Upprättas en gemensam organisation för vissa råvaror innan det ännu finns en sådan organisation för motsvarande bearbetade produkter, får dessa råvaror importeras från länder utanför unionen om de används för framställning av bearbetade produkter som är avsedda för export till tredje land.

Artikel III-123 (f.d. artikel 38)

När en vara är underkastad en nationell marknadsorganisation eller någon annan form av intern reglering med motsvarande verkan i en medlemsstat och detta påverkar konkurrensläget för en liknande produktion i en annan medlemsstat, skall medlemsstaterna lägga på en utjämningsavgift vid import av denna vara från den medlemsstat där en sådan marknadsorganisation eller reglering finns, om inte sistnämnda stat tillämpar en utjämningsavgift vid export.

Kommissionen skall fastställa storleken av dessa avgifter till den nivå som krävs för att återställa jämvikten; den får också tillåta andra åtgärder, för vilka den skall fastställa villkoren och den närmare utformningen.

AVSNITT 5

MILJÖ

Artikel III-124 (f.d. artikel 174)

1. Unionens miljöpolitik skall bidra till att följande mål uppnås:
 - a) Att bevara, skydda och förbättra miljön.
 - b) Att skydda människors hälsa.
 - c) Att utnyttja naturresurserna varsamt och rationellt.
 - d) Att främja åtgärder på internationell nivå för att lösa regionala eller globala miljöproblem.

2. Unionens miljöpolitik skall syfta till en hög skyddsnivå med beaktande av de olikartade förhållandena inom unionens olika regioner. Den skall bygga på försiktighetsprincipen och på principerna att förebyggande åtgärder bör vidtas, att miljöförstöring företrädesvis bör hejdas vid källan och att förorenaren skall betala.

I detta sammanhang skall de harmoniseringsåtgärder som motsvarar miljöskyddskraven i förekommande fall innehålla en skyddsklausul som tillåter medlemsstaterna att av icke-ekonomiska miljömässiga skäl vidta provisoriska bestämmelser, som skall vara föremål för ett kontrollförfarande på unionsnivå.

3. När unionen utarbetar sin miljöpolitik skall den beakta
 - a) tillgängliga vetenskapliga och tekniska data,
 - b) miljöförhållanden i unionens olika regioner,
 - c) de potentiella fördelar och kostnader som är förenade med att åtgärder vidtas eller inte vidtas,
 - d) den ekonomiska och sociala utvecklingen i unionen som helhet och den balanserade utvecklingen i dess regioner.
4. Inom sina respektive kompetensområden skall unionen och medlemsstaterna samarbeta med tredje land och med behöriga internationella organisationer. De närmare villkoren för samarbete från unionens sida kan bli föremål för avtal mellan gemenskapen och berörda tredje parter; avtalen skall förhandlas fram och ingås enligt [f.d. artikel 300].

Föregående stycke skall inte inverka på medlemsstaternas behörighet att förhandla i internationella organ och att ingå internationella avtal.

Artikel III-125 (f.d. artikel 175)

1. I den europeiska lagen eller i den europeiska ramlagen skall åtgärder fastställas för att uppnå de mål som anges i [f.d. artikel 174]. De skall antas efter det att Regionkommittén samt Ekonomiska och sociala kommittén har hörts.

2. Med avvikelse från punkt 1 och utan att det påverkar tillämpningen av [f.d. artikel 95] skall rådet enhälligt anta europeiska lagar eller ramlagar som fastställer

- a) åtgärder av främst fiskal karaktär,
- b) åtgärder som påverkar
 - i) fysisk planering,
 - ii) kvantitativ förvaltning av vattenresurser eller sådana åtgärder som direkt eller indirekt berör tillgången till dessa resurser,
 - iii) markanvändning, med undantag av avfallshantering,
- c) åtgärder som väsentligt påverkar en medlemsstats val mellan olika energikällor och den allmänna strukturen hos dess energiförsörjning.

I en europeisk lag antagen av rådet med enhällighet får de i denna punkt avsedda frågorna fastställas, i vilka rådet skall besluta med kvalificerad majoritet.

I samtliga dessa fall skall rådet besluta efter att ha hört Europaparlamentet, Regionkommittén och Ekonomiska och sociala kommittén.

3. Allmänna handlingsprogram som anger de mål som skall prioriteras skall fastställas i den europeiska lagen eller i den europeiska ramlagen. De skall antas efter det att Regionkommittén samt Ekonomiska och sociala kommittén har hörts.

De bestämmelser som behövs för att genomföra dessa program skall antas enligt villkoren i punkt 1 respektive punkt 2, beroende på det enskilda fallet.

4. Utan att det påverkar vissa åtgärder som antas av unionen skall medlemsstaterna finansiera och genomföra miljöpolitiken.

5. Om en på bestämmelserna i punkt 1 grundad åtgärd innebär kostnader som anses oproportionerligt stora för en medlemsstats myndigheter, skall denna åtgärd i lämplig form ange

- a) tillfälliga undantag och/eller
- b) ekonomiskt stöd ur sammanhållningsfonden.

Artikel III-126 (f.d. artikel 176)

De skyddsbestämmelser som antas enligt [f.d. artikel 175] skall inte hindra någon medlemsstat från att behålla eller införa strängare skyddsbestämmelser. Sådana bestämmelser måste vara förenliga med konstitutionen. De skall anmälas till kommissionen.

AVSNITT 6

KONSUMENTSKYDD

Artikel III-127 (f.d. artikel 153)

1. För att främja konsumenternas intressen och säkerställa en hög konsumentskyddsnivå skall unionen bidra till att skydda konsumenternas hälsa, säkerhet och ekonomiska intressen samt till att främja deras rätt till information och utbildning och deras rätt att organisera sig för att tillvarata sina intressen.
2. Konsumentskyddskraven skall beaktas när unionens övriga politik och verksamhet utformas och genomförs.
3. Unionen skall bidra till att uppnå de mål som avses i punkt 1 genom
 - a) åtgärder som beslutas enligt [f.d. artikel 95] inom ramen för förverkligandet av den inre marknaden,
 - b) åtgärder som understöder, kompletterar och övervakar medlemsstaternas politik.
4. Genom europeiska lagar eller ramlagar skall de åtgärder fastställas som avses i punkt 3 b. De skall antas efter det att Ekonomiska och sociala kommittén har hörts.
5. Åtgärder som antas enligt punkt 4 skall inte hindra någon medlemsstat från att upprätthålla eller införa strängare skyddsbestämmelser. Sådana bestämmelser måste vara förenliga med konstitutionen. Kommissionen skall underrättas om åtgärderna.

AVSNITT 7

TRANSPORTER

Artikel III-128 (f.d. artikel 70)

Konstitutionens mål skall på det område som behandlas i denna avdelning uppnås inom ramen för en gemensam transportpolitik.

Artikel III-129 (f.d. artikel 71)

Genom europeiska lagar eller ramlagar skall [f.d. artikel 70] genomföras med beaktande av transportfrågornas särskilda karaktär. De skall antas efter det att Regionkommittén samt Ekonomiska och sociala kommittén har hörts.

Den europeiska lagen eller den europeiska ramlagen skall omfatta

- a) gemensamma regler för internationella transporter till eller från en medlemsstats territorium eller genom en eller flera medlemsstaters territorier,
- b) de villkor under vilka utomlands hemmahörande transportföretag får utföra transporter i en medlemsstat,
- c) åtgärder för att förbättra transportsäkerheten,
- d) alla andra lämpliga åtgärder.

Artikel III-130 (f.d. artikel 72)

Till dess att de europeiska lagar eller ramlagar som avses i [artikel 71.1] har antagits, får ingen medlemsstat utan att rådet enhälligt har antagit en europeisk lag genom vilken undantag beviljas vidta någon åtgärd som direkt eller indirekt ger de olika bestämmelser, som gällde på transportområdet den 1 januari 1958 eller som, för stater som senare ansluter sig gäller på detta område, vid tidpunkten för dess anslutning, mindre gynnsamma effekter för andra medlemsstaters transportföretag än för inhemska transportföretag.

Artikel III-131 (f.d. artikel 73)

Stöd är förenligt med konstitutionen, om det tillgodoser behovet av samordning av transporter eller om det innebär ersättning för allmän trafikplikt.

Artikel III-132 (f.d. artikel 74)

Varje åtgärd som vidtas inom ramen för konstitutionen med avseende på fraktsatser och befordringsvillkor skall avvägas med hänsyn till den ekonomiska situationen för transportföretagen.

Artikel III-133 (f.d. artikel 75)

1. Vid transporter inom unionen skall all sådan diskriminering vara förbjuden som består i att transportföretag tillämpar olika fraktsatser och befordringsvillkor för att frakta samma slag av gods samma väg på grund av godsets ursprungs- eller bestämmelsemedlemsstat.

2. Punkt 1 skall inte hindra att europeiska lagar eller ramlagar från att antas enligt [artikel 71.1].

3. Rådet skall på förslag från kommissionen anta europeiska förordningar eller beslut för att genomföra punkt 1. Det skall besluta efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén.

Rådet får särskilt anta de europeiska förordningar och beslut som behövs för att göra det möjligt för institutionerna att övervaka efterlevnaden av ordningen i punkt 1 och för att säkerställa att fördelarna med denna fullt ut kommer brukarna till godo.

4. Kommissionen skall på eget initiativ eller på begäran av en medlemsstat undersöka de fall av diskriminering som avses i punkt 1 och efter samråd med alla berörda medlemsstater inom ramen för de europeiska förordningar och beslut som avses i punkt 3 anta de europeiska beslut som behövs.

Artikel III-134 (f.d. artikel 76)

1. Det är förbjudet för medlemsstaterna att på transporter inom unionen tillämpa fraktsatser och villkor som i något avseende innefattar stöd eller skydd till förmån för ett eller flera särskilda företag eller näringsgrenar om inte tillstånd har getts genom ett europeiskt beslut av kommissionen.

2. Kommissionen skall på eget initiativ eller på begäran av en medlemsstat granska de fraktsatser och villkor som avses i punkt 1 och särskilt beakta, å ena sidan, krav på en ändamålsenlig regionalekonomisk politik, de underutvecklade regionernas behov och problemen i regioner som allvarligt påverkas av politiska förhållanden samt å andra sidan, sådana fraktsatsers och villkors inverkan på konkurrensen mellan olika transportgrenar.

Kommissionen skall efter samråd med alla medlemsstater som saken gäller anta nödvändiga europeiska beslut.

3. De förbud som anges i punkt 1 gäller inte tariffer som fastställts för att bemöta konkurrens.

Artikel III-135 (f.d. artikel 77)

Pålagor eller avgifter vid gränspassage som transportföretag tar ut utöver fraktsatserna får inte överstiga vad som är skäligt, sedan de kostnader som gränspassagen faktiskt föranlett beaktats.

Medlemsstaterna skall sträva efter att sänka dessa kostnader.

Kommissionen får ge medlemsstaterna rekommendationer om tillämpningen av denna artikel.

Artikel III-136 (f.d. artikel 78)

Bestämmelserna i [detta avsnitt] skall inte hindra åtgärder som vidtagits i Förbundsrepubliken Tyskland i den utsträckning sådana åtgärder är nödvändiga för att uppväga de ekonomiska nackdelar som uppkommit genom Tysklands delning för näringslivet i vissa av de områden i Förbundsrepubliken som påverkats av delningen.

Artikel III-137 (f.d. artikel 79)

Vid kommissionens sida skall finnas en rådgivande kommitté som skall bestå av experter vilka utses av medlemsstaternas regeringar. När kommissionen finner det lämpligt skall den höra kommittén i transportfrågor.

Artikel III-138 (f.d. artikel 80)

1. Denna avdelning skall gälla transporter på järnväg, landsväg och inre vattenvägar.
2. I europeiska lagar eller ramlagar får åtgärder fastställas som är lämpliga för sjöfart och luftfart. De skall antas efter det att Regionkommittén samt Ekonomiska och sociala kommittén har hörts.

AVSNITT 8

TRANSEUROPEISKA NÄT

Artikel III-139 (f.d. artikel 154)

1. För att medverka till att de mål som anges i [f.d. artiklarna 14 och 158] uppnås och för att göra det möjligt för unionsmedborgare, ekonomiska aktörer samt regionala och lokala samhällen att i full utsträckning utnyttja fördelarna med att skapa ett område utan inre gränser, skall unionen bidra till att upprätta och utveckla transeuropeiska nät för infrastrukturerna inom transport-, telekommunikations- och energisektorerna.
2. Inom ramen för ett system med öppna och konkurrensutsatta marknader skall unionens insatser inriktas på att främja de nationella nätens samtrafikförmåga och driftskompatibilitet samt tillträdet till sådana nät. Därvid skall särskild hänsyn tas till behovet av att förbinda öar, inlandsområden och randområden med unionens centrala områden.

Artikel III-140 (f.d. artikel 155)

1. För att förverkliga de mål som anges i [f.d. artikel 154]
 - a) skall unionen ställa upp en serie riktlinjer som omfattar mål, prioriteringar och huvudlinjer för de åtgärder som förutses när det gäller de transeuropeiska näten: i dessa riktlinjer skall projekt av gemensamt intresse preciseras,
 - b) skall unionen genomföra de åtgärder som kan visa sig nödvändiga för att säkerställa nätens driftskompatibilitet, särskilt när det gäller teknisk standardisering,
 - c) kan unionen stödja projekt av gemensamt intresse som stöds av medlemsstaterna och som preciseras i de riktlinjer som avses i punkt a, särskilt genom genomförbarhetsstudier, lånegarantier eller räntesubventioner; unionen kan också genom sammanhållningsfonden bidra till finansieringen av särskilda infrastrukturprojekt på transportområdet inom medlemsstaterna.

Vid unionens insatser skall hänsyn tas till projektens potentiella ekonomiska livskraft.

2. I europeiska lagar eller ramlagar skall de riktlinjer och övriga åtgärder som avses i punkt 1 fastställas. De skall antas efter det att Regionkommittén samt Ekonomiska och sociala kommittén har hörts.

Riktlinjer och projekt av gemensamt intresse som angår en medlemsstats territorium kräver den berörda medlemsstatens godkännande.

3. I samverkan med kommissionen skall medlemsstaterna inbördes samordna den politik på nationell nivå som kan få väsentlig betydelse för att förverkliga de mål som anges i [artikel 154]. Kommissionen får i nära samarbete med medlemsstaterna ta lämpliga initiativ för att främja en sådan samordning.

4. Unionen kan samarbeta med tredje land för att främja projekt av gemensamt intresse och för att säkerställa nätens driftskompatibilitet.

AVSNITT 9

FORSKNING OCH TEKNISK UTVECKLING SAMT RYMDEN

Artikel III-141 (f.d. artikel 163)

1. Unionen skall ha som mål att stärka den vetenskapliga och teknologiska grunden för unionsindustrin, att främja utvecklingen av dennas internationella konkurrensförmåga och att underlätta alla forskningsinsatser som anses nödvändiga enligt andra kapitel i konstitutionen.
2. För att uppnå detta skall unionen inom hela sitt område stimulera företag, inklusive små och medelstora företag, forskningscentra och universitet i deras insatser för forskning och teknisk utveckling av hög kvalitet; gemenskapen skall stödja deras ansträngningar att samarbeta med varandra, främst i syfte att möjliggöra för företagen att fullt ut utnyttja den inre marknadens möjligheter, och detta särskilt genom att skapa tillträde till de nationella offentliga upphandlingsmarknaderna, genom att fastställa gemensamma standarder samt genom att avlägsna rättsliga och fiskala hinder för samarbetet.
3. Alla unionens åtgärder enligt konstitutionen inom forskning och teknisk utveckling, inklusive demonstrationsprojekt skall beslutas och genomföras enligt [detta avsnitt].

Artikel III-142 (artikel 164)

För att nå dessa mål skall unionen som komplement till de verksamheter som bedrivs i medlemsstaterna

- a) genomföra program för forskning, teknisk utveckling och demonstration, varvid samarbete med och mellan företag, forskningscentra och universitet skall gynnas,
- b) främja samarbete på unionsnivå med tredje land och internationella organisationer inom området för forskning, teknisk utveckling och demonstration,
- c) sprida och fullt ut utnyttja resultaten av verksamheter rörande forskning, teknisk utveckling och demonstration på unionsnivå,
- d) stimulera utbildning och rörlighet för forskare inom unionen.

Artikel III-143 (f.d. artikel 165)

1. Unionen och medlemsstaterna skall samordna sin verksamhet inom forskning och teknisk utveckling för att säkerställa det inbördes sammanhanget mellan medlemsstaternas politik och unionens politik.
2. I nära samarbete med medlemsstaterna får kommissionen ta alla lämpliga initiativ för att främja den samordning som avses i punkt 1.

Artikel III-144 (f.d. artikel 166)

1. Genom en europeisk lag skall det inrättas ett flerårigt ramprogram som anger alla unionens verksamheter. Den skall antas efter det att Ekonomiska och sociala kommittén har hört.

Ramprogrammet skall

- a) fastställa de vetenskapliga och teknologiska mål som skall uppnås genom den verksamhet som anges i [f.d. artikel 164] samt de prioriteringar som skall gälla i detta sammanhang,
- b) ange huvudlinjerna för denna verksamhet,
- c) fastställa det högsta totalbeloppet och de närmare villkoren för unionens finansiella deltagande i ramprogrammet samt de planerade verksamheternas andelar.

2. Ramprogrammet skall anpassas eller utökas efterhand som förhållandena ändras.

3. Ramprogrammet skall genomföras genom särskilda program som utvecklas inom varje verksamhet. I varje särskilt program skall fastställas de närmare villkoren för genomförandet, programmets längd och de medel som bedöms nödvändiga. Summan av de belopp som bedöms nödvändiga och som fastställs i de särskilda programmen får inte överstiga det högsta totalbelopp som har fastställts för ramprogrammet och för varje verksamhet.

4. Rådet skall på förslag av kommissionen anta europeiska lagar och beslut om inrättande av de särskilda programmen. Det skall besluta efter att ha hört Europaparlamentet samt Ekonomiska och sociala kommittén.

Artikel III-145 (f.d. artikel 167)

För att genomföra det fleråriga ramprogrammet skall europeiska lagar eller ramlagar fastställa

- a) regler för deltagande av företag, forskningscentra och universitet,
- b) regler för spridning av forskningsresultaten.

De skall antas efter det att Ekonomiska och sociala kommittén har hört.

Artikel III-146 (f.d. artikel 168)

Vid genomförandet av det fleråriga ramprogrammet kan tilläggsprogram antas som endast vissa medlemsstater deltar i och som, om inte annat följer av ett eventuellt deltagande från unionens sida skall finansieras av dessa stater.

I Europeiska lagar eller ramlagar skall bestämmelser fastställas om de regler som skall tillämpas på tilläggsprogrammen särskilt vad avser spridning av kunskap samt tillträde för andra medlemsstater. De skall antas efter det att Ekonomiska och sociala kommittén har hörts.

Antagandet av tilläggsprogrammen kräver de berörda medlemsstaternas godkännande.

Artikel III-147 (f.d. artikel 169)

Vid genomförandet av det fleråriga ramprogrammet får, med de berörda medlemsstaternas samtycke, i europeiska lagar eller ramlagar föreskrivas möjligheter till deltagande i sådana program för forskning och utveckling som har inletts av flera medlemsstater, inklusive ett deltagande i de organisationer som har skapats för att genomföra programmen.

De europeiska lagarna eller ramlagarna skall antas efter att Ekonomiska och sociala kommittén har hörts.

Artikel III-148 (f.d. artikel 170)

Vid genomförandet av det fleråriga ramprogrammet får unionen vidta åtgärder för samarbete på unionsnivå med tredje land eller internationella organisationer inom forskning, teknisk utveckling och demonstration.

De närmare villkoren för detta samarbete kan bli föremål för sådana avtal mellan unionen och berörda tredje parter som skall förhandlas fram och ingås enligt [f.d. artikel 300].

Artikel III-149 (f.d. artikel 171)

Rådet får på förslag från kommissionen anta europeiska förordningar eller beslut i syfte att bilda gemensamma företag eller andra organisationer som krävs för att effektivt genomföra unionens program för forskning, teknisk utveckling och demonstration. Rådet skall besluta efter att ha hört Europaparlamentet samt Ekonomiska och sociala kommittén.

Artikel III-150 (ny)

1. Unionen skall utarbeta en europeisk rymdpolitik för att främja vetenskapliga och tekniska framsteg, industriell konkurrenskraft och genomförandet av sin politik. I detta syfte kan unionen främja gemensamma initiativ, stödja forskning och teknisk utveckling samt samordna de nödvändiga insatserna för att utforska och utnyttja rymden.

2. För att bidra till att förverkliga de mål som avses i punkt 1 skall den europeiska lagen eller ramlagen fastställa de åtgärder som behövs och som kan få formen av ett europeiskt rymdprogram.

Artikel III-151 (f.d. artikel 173)

I början av varje år skall kommissionen överlämna en rapport till Europaparlamentet och rådet. Rapporten skall särskilt avse dels verksamheterna inom området för forskning och teknisk utveckling och spridningen av resultaten av dessa verksamheter under det föregående året, dels arbetsprogrammet för det innevarande året.

AVSNITT 10

ENERGI

Artikel III-152 (ny)

1. Inom ramen för förverkligandet av den inre marknaden och med hänsyn till kravet på att bevara och förbättra miljön skall målet för unionens politik på energiområdet vara att
 - a) garantera att energimarknaden fungerar,
 - b) garantera energiförsörjningstryggheten i unionen och
 - c) främja energieffektivitet och energibesparingar samt utveckling av nya och förnybara energikällor.
2. I den europeiska lagen eller i den europeiska ramlagen skall de nödvändiga åtgärderna för att uppnå målen i punkt 1 fastställas. Den skall antas efter det att Regionkommittén och Ekonomiska och sociala kommittén har hörts.

Denna lag eller ramlag skall inte påverka en medlemsstats val mellan olika energikällor och den allmänna strukturen hos dess energiförsörjning. Åtgärderna skall antas i enlighet med artikel [f.d. 175.2 c].

KAPITEL IV

ETT OMRÅDE MED FRIHET, SÄKERHET OCH RÄTTVISA¹

AVSNITT 1

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel III-153 (f.d. artikel 1)

1. Unionen skall utgöra ett område med frihet, säkerhet och rättvisa med respekt för de grundläggande rättigheterna och med beaktande av de olika rättsliga traditionerna och rättssystemen i medlemsstaterna.
2. Unionen skall säkerställa att det inte förekommer någon kontroll av personer vid de inre gränserna, och den skall utarbeta en gemensam politik för asyl, invandring och kontroll av de yttre gränserna som grundar sig på solidaritet mellan medlemsstaterna och som är rättvis för medborgare i tredje land, inbegripet statslösa personer.
3. Unionen skall verka för att säkerställa en hög säkerhetsnivå genom brottsförebyggande åtgärder och bekämpning av brottslighet, rasism och främlingsfientlighet, samordning och samarbete mellan polismyndigheter och straffrättsliga myndigheter och de övriga behöriga myndigheterna samt ömsesidigt erkännande av domar och beslut i brottmål och tillnärmning av den straffrättsliga lagstiftningen.
4. Unionen skall underlätta medborgarnas tillgång till rättsväsendet, särskilt genom principen om ömsesidigt erkännande av civilrättsliga akter och domar.

Artikel III-154 (f.d. artikel 2)

Europeiska rådet skall bestämma strategiska riktlinjer för lagstiftningsprogrammet och den operativa programplaneringen på området med frihet, säkerhet och rättvisa.

Artikel III-155 (f.d. artikel 3)

1. Medlemsstaternas nationella parlament skall när det gäller de lagstiftningsförslag och lagstiftningsinitiativ som läggs fram inom ramen för avsnitten 4 och 5 i detta kapitel se till att subsidiaritetsprincipen respekteras i enlighet med de särskilda bestämmelserna i protokollet om tillämpning av subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna.

Medlemsstaternas nationella parlament får vara delaktiga i det utvärderingssystem som avses i artikel III-156 i konstitutionen samt i den politiska kontrollen av Eurojusts och Europols verksamhet i enlighet med artiklarna III-169 och III-172.

¹ Hänvisningarna i detta kapitel till f.d. artiklar gäller de artiklar som presidiet lagt fram för konventet (CONV 614/03).

Artikel III-156 (f.d. artikel 4)

Utan att det påverkar tillämpningen av artiklarna [[III-261-III-263] får rådet på förslag av kommissionen anta europeiska förordningar eller beslut där regler fastställs enligt vilka medlemsstaterna i samarbete med kommissionen skall genomföra en objektiv och opartisk utvärdering av hur medlemsstaternas myndigheter genomför unionens politik enligt detta kapitel, särskilt för att främja en fullständig tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande. Europaparlamentet och medlemsstaternas nationella parlament skall informeras om innehållet i och resultatet av utvärderingen.

Artikel III-157 (f.d. artikel 5)

En ständig kommitté skall inrättas för att se till att det operativa samarbetet inom unionen främjas och förstärks i frågor som rör den inre säkerheten. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel [III-242], skall den främja samordningen av de åtgärder som vidtas av medlemsstaternas behöriga myndigheter. Företrädare för unionens berörda organ och myndigheter kan medverka i kommitténs arbete. Europaparlamentet och medlemsstaternas nationella parlament skall hållas informerade om arbetet.

Artikel III-158 (f.d. artikel 6)

Detta kapitel skall inte påverka medlemsstaternas ansvar för att upprätthålla lag och ordning och skydda den inre säkerheten.

Artikel III-159 (f.d. artikel 7)

Rådet skall anta europeiska förordningar för att säkerställa ett administrativt samarbete mellan de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna på de områden som avses i detta kapitel och även mellan dessa avdelningar och kommissionen. Rådet skall besluta på förslag från kommissionen utan att det påverkar tillämpningen av artikel [III-160], och efter att ha hört Europaparlamentet.

Artikel III-160 (f.d. artikel 8)

De akter som avses i avsnitten 4 och 5 i detta kapitel skall antas

- a) på förslag av kommissionen, eller
- b) på initiativ av en fjärdedel av medlemsstaterna.

AVSNITT 2

POLITIK GÄLLANDE KONTROLLER VID GRÄNSER, ASYL OCH INVANDRING

Artikel III-161 (f.d. artikel 10)

1. Unionen skall fastställa en politik i syfte att
 - a) säkerställa att det inte förekommer någon kontroll av personer, oavsett deras medborgarskap, när de passerar inre gränser,
 - b) säkerställa kontroll av personer och en effektiv övervakning i fråga om passage av de yttre gränserna,
 - c) stegvis införa ett integrerat system för förvaltning av de yttre gränserna.
2. Därför skall bestämmelser fastställas i den europeiska lagen eller i den europeiska ramlagen avseende
 - a) den gemensamma politiken för viseringar och andra tillfälliga uppehållstillstånd,
 - b) kontroller som de personer som passerar de yttre gränserna skall underkastas,
 - c) villkoren för att medborgare i tredje land skall ha frihet att resa inom unionen under en kortare tid,
 - d) alla nödvändiga åtgärder för att stegvis upprätta ett system för integrerad förvaltning av de yttre gränserna,
 - e) avsaknad av kontroll av personer, oavsett deras medborgarskap, när de passerar de inre gränserna.
3. Denna artikel skall inte påverka medlemsstaternas befogenheter att fastställa sina geografiska gränser, i enlighet med internationell rätt.

Artikel III-162 (f.d. artikel 11)

1. Unionen skall fastställa en gemensam politik avseende asyl och tillfälligt skydd i syfte att ge en lämplig status till alla medborgare i tredje land som har behov av internationellt skydd och säkerställa principen om "non-refoulement". Denna politik skall överensstämma med Genèvekonventionen av den 28 juli 1951, med protokollet av den 31 januari 1967 om flyktingars rättsliga ställning och med andra relevanta fördrag.

2. Därför skall det i den europeiska lagen eller i den europeiska ramlagen fastställas bestämmelser om ett gemensamt europeiskt asylsystem innehållande

- a) en enhetlig asylstatus för medborgare i tredje land som skall gälla i hela unionen,
- b) en enhetlig status för subsidiärt skydd för de medborgare i tredje land som, utan att beviljas europeisk asyl, har behov av internationellt skydd,
- c) ett gemensamt system för tillfälligt skydd för fördrivna personer i händelse av en massiv tillströmning,
- d) gemensamma förfaranden för att bevilja och återkalla enhetlig asylstatus eller subsidiärt skydd,
- e) kriterier och mekanismer för att avgöra vilken medlemsstat som har ansvaret för att pröva en ansökan om asyl eller subsidiärt skydd,
- f) normer för mottagande av personer som söker asyl eller subsidiärt skydd,
- g) partnerskap och samarbete med tredje land för att hantera flödena av personer som söker asyl eller subsidiärt eller tillfälligt skydd.

3. Om en eller flera medlemsstater försätts i en nödsituation som utmärks av en plötslig tillströmning av medborgare från tredje land, kan rådet på förslag av kommissionen anta europeiska förordningar eller beslut som innefattar provisoriska åtgärder till förmån för den eller de medlemsstater som berörs. Rådet skall besluta efter att ha hört Europaparlamentet.

Artikel III-163 (f.d. artikel 12)

1. Unionen skall fastställa en gemensam invandringspolitik i syfte att i alla lägen garantera en effektiv förvaltning av migrationsströmmarna, en rättvis behandling av medborgare i tredje land som är lagligen bosatta i medlemsstaterna samt förebyggande av och förstärkt kamp mot olaglig invandring och människohandel.

2. Därför skall det i den europeiska lagen och i den europeiska ramlagen fastställas bestämmelser på följande områden:

- a) Villkor för inresa och bosättning, normer för medlemsstaternas förfaranden för att utfärda visering för längre tid och uppehållstillstånd, inbegripet sådana som avser familjeåterförening.
- b) Fastställande av rättigheterna för medborgare i tredje land som är lagligen bosatta i en medlemsstat och villkoren för fri rörlighet och bosättning i andra medlemsstater.

- c) Olaglig invandring och olaglig bosättning samt utvisning och återsändande av olagliga invandrare.
3. Unionen får med tredje land ingå avtal med syftet att medborgare i tredje land som vistas utan tillstånd skall återtas i sina ursprungsländer.
4. I den europeiska lagen eller ramlagen kan det fastställas bestämmelser för att stimulera och stödja medlemsstaternas verksamhet för att främja integrationen av medborgare i tredje land som är lagligen bosatta på deras territorium, vilka dock inte får omfatta någon harmonisering av medlemsstaternas lagar eller andra författningar.

Artikel III-164 (f.d. artikel 13)

Den unionspolitik som avses i detta avsnitt och dess genomförande skall styras av principen om solidaritet och rättvis ansvarsfördelning, även i finansiellt avseende, mellan medlemsstaterna. Varje gång det är nödvändigt skall de unionsakter som antas enligt bestämmelserna i detta avsnitt innehålla bestämmelser som är relevanta för tillämpningen av denna princip.

AVSNITT 3

CIVILRÄTTSLIGT SAMARBETE

Artikel III-165 (f.d. artikel 14)

1. Unionen skall utveckla ett rättsligt samarbete i sådana civilrättsliga frågor som kan ha gränsöverskridande följder byggt på principen om ömsesidigt erkännande av rättsliga och utomrättsliga avgöranden. Detta samarbete får inbegripa antagande av bestämmelser om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar.
2. I lagar eller ramlagar skall det därför fastställas åtgärder för att bland annat säkerställa
 - a) ömsesidigt erkännande mellan medlemsstaterna av rättsliga och utomrättsliga avgöranden och verkställigheten av dessa,
 - b) gränsöverskridande delgivning av rättegångshandlingar och utomrättsliga handlingar,
 - c) förenligheten mellan tillämpliga bestämmelser i medlemsstaterna om lagkonflikter och om domstolars behörighet,
 - d) samarbete som rör bevisupptagning,
 - e) god tillgång till rättsväsendet,
 - f) väl fungerande civilrättsliga förfaranden, om nödvändigt genom att främja förenligheten mellan civilprocessrättsliga regler som är tillämpliga i medlemsstaterna,
 - g) utformning av alternativa metoder för lösning av tvister,
 - h) stöd till utbildning av domare och domstolspersonal.
3. Genom avvikelse från punkt 2 skall bestämmelser rörande de delar av familjerätten som kan ha gränsöverskridande följder fastställas i en europeisk ramlag utfärdad av rådet. Rådet skall besluta enhälligt efter att ha hört Europaparlamentet.

I ett europeiskt beslut som fattas av rådet kan det fastställas vilka delar av familjerätten som har gränsöverskridande följder och som kan antas i enlighet med det vanliga lagstiftningsförfarandet. Rådet skall besluta enhälligt efter att ha hört Europaparlamentet.

AVSNITT 4

STRAFFRÄTTSLIGT SAMARBETE

Artikel III-166 (f.d. artikel 15)

1. Det straffrättsliga samarbetet inom unionen skall bygga på principen om ömsesidigt erkännande av domar och rättsliga avgöranden samt inbegripa en tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar på de områden som avses i punkt 2 och artikel [III-167].

I den europeiska lagen eller ramlagen skall åtgärder fastställas för att

- a) fastställa regler och förfaranden i syfte att säkerställa erkännande i hela unionen av alla former av domar och rättsliga avgöranden,
- b) förebygga och lösa behörighetskonflikter mellan medlemsstaterna,
- c) främja utbildningen av domare och annan domstolspersonal,
- d) underlätta det straffrättsliga samarbetet mellan rättsliga eller likvärdiga myndigheter i medlemsstaterna inom ramen för lagföring och verkställighet av beslut.

2. För att underlätta det ömsesidiga erkännandet av domar och rättsliga avgöranden samt polissamarbete och rättsligt samarbete i sådana straffrättsliga frågor som kan ha gränsöverskridande följder kan det genom den europeiska ramlagen fastställas minimiregler i fråga om

- a) ömsesidig tillåtlighet av bevis mellan medlemsstaterna,
- b) fastställande av personers rättigheter vid det straffrättsliga förfarandet,
- c) brottsoffers rättigheter,
- d) andra specifika delar av det straffrättsliga förfarandet, vilka rådet i förväg har fastställt genom ett europeiskt beslut. Rådet skall besluta enhälligt med Europaparlamentets samtycke.

Om sådana miniminormer antas skall detta inte hindra medlemsstaterna från att behålla eller införa en högre nivå när det gäller skydd för enskilda personers rättigheter vid straffrättsliga förfaranden.

Artikel III-167 (f.d. artikel 17)

1. I den europeiska ramlagen kan det fastställas minimiregler om fastställande av straffbarhet och påföljder inom områden av särskilt allvarlig brottslighet med ett gränsöverskridande inslag till följd av karaktären eller effekterna av brotten eller av ett särskilt behov av att bekämpa dem på gemensamma grunder.

Detta gäller följande områden av brottslighet: terrorism, människohandel och sexuellt utnyttjande av kvinnor och barn, olaglig narkotikahandel, olaglig handel med vapen, penningtvätt, korruption, förfälskning av betalningsmedel, IT-brottslighet och organiserad brottslighet.

Med hänsyn till utvecklingen av brottsligheten får rådet anta ett europeiskt beslut där andra områden av brottslighet som uppfyller de kriterier som avses i denna punkt fastställs. Rådet skall besluta enhälligt med Europaparlamentets samtycke.

2. Om en tillnärmning av straffrättsliga normer visar sig nödvändig för att säkerställa att unionens politik skall kunna genomföras effektivt på ett område som omfattas av harmoniseringsåtgärder kan det i de europeiska ramlagarna fastställas minimiregler för fastställande av straff och påföljder på det berörda området

Utan att det påverkar artikel [III-160] skall dessa ramlagar antas enligt samma förfarande som används för antagande av de harmoniseringsåtgärder som avses i föregående stycke.

Artikel III-168 (f.d. artikel 18)

I de europeiska lagarna eller ramlagarna får åtgärder fastställas för att uppmuntra och stödja medlemsstaternas åtgärder inom området för förebyggande av brottslighet. Åtgärderna får inte innebära någon tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar.

Artikel III-169 (f.d. artikel 19)

1. Eurojusts uppgift skall vara att stödja och stärka samordning och samarbete mellan de nationella myndigheter som har till uppgift att lagföra allvarlig brottslighet som berör två eller flera medlemsstater, eller för vilken det krävs lagföring på gemensamma grunder, på grundval av operationer som genomförs och information som lämnas av myndigheterna i medlemsstaterna och av Europol.

2. I de europeiska lagarna skall Eurojusts struktur, arbetssätt, insatsområde och uppgifter fastställas. Dessa uppgifter kan omfatta

- a) inledande och samordning av straffrättsliga förfaranden som genomförs av de behöriga nationella myndigheterna, särskilt de som gäller brott som skadar unionens finansiella intressen,
- b) stärkande av det rättsliga samarbetet, bland annat genom att lösa behörighetskonflikter och nära samarbeta med det europeiska rättsliga nätverket,

I den europeiska lagen skall även villkoren fastställas för deltagande av Europaparlamentet och medlemsstaternas nationella parlament i utvärderingen av Eurojusts verksamhet.

3. Inom ramen för de straffrättsliga förfaranden som avses i denna bestämmelse och utan att det påverkar tillämpningen av artikel [III-170] skall de formella processrättsliga åtgärderna vidtas av behörig nationell personal.

Artikel III-170 (f.d. artikel 20)

1. För att bekämpa den grova brottsligheten som har ett gränsöverskridande inslag och olaglig verksamhet som skadar unionens intressen får det genom en europeisk lag utfärdad av rådet inrättas en europeisk åklagarmyndighet utifrån Eurojust. Rådet skall besluta enhälligt med Europaparlamentets samtycke.
2. Den europeiska åklagarmyndigheten skall vara behörig att, i förekommande fall i samverkan med Europol, utreda, lagföra och väcka åtal mot förövare av allvarliga brott som påverkar flera medlemsstater och av brott som skadar unionens finansiella intressen, och deras medbrottslingar, i enlighet med den europeiska lag som avses i punkt 1. Myndigheten skall driva åtal för dessa brott vid de behöriga domstolarna i medlemsstaterna.
3. Den europeiska lag som avses i punkt 1 skall innefatta tjänsteföreskrifter för den europeiska åklagarmyndigheten, villkoren för dess ämbetsutövning, de processrättsliga reglerna för verksamheten och för godtagande av bevis samt reglerna för domstolskontroll av de åtgärder som myndigheten antar i ett ärende å tjänstens vägnar.

AVSNITT 5

POLISSAMARBETE

Artikel III-171 (f.d. artikel 21)

1. Unionen skall utforma ett polissamarbete mellan alla behöriga myndigheter i medlemsstaterna inbegripet polisen, tullen och andra brottsbekämpande organ som är specialiserade när det gäller att förebygga, upptäcka och utreda brott.
2. För detta ändamål får det i den europeiska lagen eller i den europeiska ramlagen fastställas åtgärder rörande
 - a) insamling, lagring, behandling, analys och utbyte av relevant information,
 - b) stöd till utbildning av personal, personalutbyte, utrustning och kriminalteknisk forskning,
 - c) gemensam utredningsteknik i samband med upptäckt av grova former av organiserad brottslighet.
3. Åtgärder rörande operativt samarbete mellan de myndigheter som avses i denna artikel får fastställas i en europeisk lag eller en europeisk ramlag som antas av rådet. Rådet skall besluta med enhälligt efter att ha hört Europaparlamentet.

Artikel III-172 (f.d. artikel 22)

1. Europols uppgift skall vara att stödja och stärka medlemsstaternas polismyndigheters och andra brottsbekämpande organs insatser samt deras ömsesidiga samarbete i den förebyggande kampen mot allvarlig brottslighet som berör två eller flera medlemsstater, terrorism och sådana former av brottslighet som skadar ett gemensamt intresse som är föremål för unionens politik.
2. I den europeiska lagen skall Europols struktur, arbetssätt, insatsområde och uppgifter fastställas. Dessa uppgifter kan omfatta
 - a) insamling, lagring, behandling, analys och utbyte av information särskilt från medlemsstaternas eller tredje lands eller instans myndigheter,

- b) samordning, organisering och genomförande av utredningar och operativa insatser tillsammans med medlemsstaternas behöriga myndigheter eller inom gemensamma utredningsgrupper, i förekommande fall i samverkan med Eurojust.

I den europeiska lagen skall även närmare föreskrifter fastställas för den kontroll av Europols verksamhet som utförs av Europaparlamentet under medverkan av medlemsstaternas nationella parlament.

- 3. Alla Europols operativa insatser skall genomföras i samverkan och samförstånd med myndigheterna i den eller de medlemsstater vars territorium berörs. Tvångsåtgärder får genomföras endast av de behöriga nationella myndigheterna.

Artikel III-173 (f.d. artikel 23)

I en europeisk lag eller en europeisk ramlag som antas av rådet skall det fastställas på vilka villkor och inom vilka gränser som de behöriga myndigheterna i de medlemsstater som avses i artiklarna [III-166 och III-171] får ingripa på en annan medlemsstats territorium i förbindelse och i samförstånd med myndigheterna i denna stat. Rådet skall besluta enhälligt efter att ha hört Europaparlamentet.

KAPITEL V

OMRÅDEN INOM VILKA UNIONEN KAN BESLUTA OM ATT GENOMFÖRA SAMORDNINGSÅTGÄRDER, KOMPLETTERANDE ÅTGÄRDER ELLER STÖDJANDE ÅTGÄRDER

AVSNITT I

FOLKHÄLSA

Artikel III-174 (f.d. artikel 152)

1. En hög hälsoskyddsnivå för människor skall säkerställas vid utformning och genomförande av all unionspolitik och alla unionsåtgärder.

Unionens insatser, som skall komplettera den nationella politiken, skall inriktas på att förbättra folkhälsan, förebygga ohälsa och sjukdomar hos människor och undanröja faror för människors hälsa. Sådana insatser skall innefatta kamp mot de stora folksjukdomarna genom att främja forskning om deras orsaker, hur de överförs och hur de kan förebyggas samt hälsouppllysning och hälsoundervisning.

Unionen skall komplettera medlemsstaternas insatser för att minska narkotikarelaterade hälsoskador, inklusive uppllysning och förebyggande verksamhet.

2. Unionen skall främja samarbete mellan medlemsstaterna på de områden som avses i denna artikel och vid behov stödja deras insatser.

Medlemsstaterna skall i samverkan med kommissionen inbördes samordna sin politik och sina program på de områden som avses i punkt 1. Kommissionen kan i nära kontakt med medlemsstaterna ta lämpliga initiativ för att främja en sådan samordning.

3. Unionen och medlemsstaterna skall främja samarbetet med tredje land och behöriga internationella organisationer på folkhälsans område.

4. Den europeiska lagen eller den europeiska ramlagen skall bidra till att de mål som anges i denna artikel uppnås genom att åtgärder fastställs för att klara av de gemensamma frågorna på säkerhetsområdet, framför allt

- a) åtgärder för att fastställa höga kvalitets- och säkerhetsstandarder i fråga om organ och ämnen av mänskligt ursprung, blod och blodderivat; dessa åtgärder skall inte hindra någon medlemsstat från att upprätthålla eller införa strängare skyddsåtgärder,
- b) med undantag från [f.d. artikel 37] sådana åtgärder på veterinär- och växtskyddsområdet som direkt syftar till att skydda folkhälsan,

Den europeiska lagen eller den europeiska ramlagen skall antas efter att Regionkommittén samt Ekonomiska och sociala kommittén har hörts.

5. I den europeiska lagen eller i den europeiska ramlagen får även stimulansåtgärder fastställas som är utformade för att skydda och förbättra människors hälsa, dock utan att dessa åtgärder får omfatta någon harmonisering av medlemsstaternas lagar eller andra författningar. Denna lag eller ramlag skall antas efter det att Regionkommittén och Ekonomiska och sociala kommittén har hörts.

6. För de syften som anges i denna artikel kan rådet också anta rekommendationer.

7. När unionen handlar på folkhälsoområdet skall den fullt ut respektera medlemsstaternas ansvar för att organisera och ge hälso- och sjukvård. Särskilt får inte de åtgärder som avses i punkt 4 a påverka nationella bestämmelser om donation eller medicinsk användning av organ och blod.

AVSNITT 2

INDUSTRI

Artikel III-175 (f.d. artikel 157)

1. Unionen och medlemsstaterna skall säkerställa att det finns nödvändiga förutsättningar för unionsindustrins konkurrensförmåga.

För detta ändamål skall deras insatser, i överensstämmelse med ett system av öppna och konkurrensutsatta marknader, inriktas på att

- a) påskynda industrins anpassning till strukturförändringar,
- b) främja en miljö som är gynnsam för initiativ och för utveckling av företag inom hela unionen, särskilt i fråga om små och medelstora företag,
- c) främja en miljö som är gynnsam för samarbete mellan företag,
- d) främja ett bättre utnyttjande av de industriella möjligheter som skapas genom politiken inom sektorerna för innovation, forskning och teknisk utveckling.

2. I samverkan med kommissionen skall medlemsstaterna samråda inbördes och vid behov samordna sina insatser. Kommissionen får ta lämpliga initiativ för att främja en sådan samordning.

3. Unionen skall bidra till att förverkliga de mål som anges i punkt 1 genom sin politik och sina insatser enligt andra bestämmelser i konstitutionen. I den europeiska lagen eller den europeiska ramlagen får särskilda åtgärder fastställas för att stödja de insatser som görs av medlemsstaterna för att förverkliga de mål som anges i punkt 1. Den skall antas efter att Ekonomiska och sociala kommittén har hört.

Detta avsnitt får inte utgöra en grund för unionen att införa åtgärder som kan medföra att konkurrensen snedvrids eller som omfattar bestämmelser om skatter eller bestämmelser om anställdas rättigheter och intressen.

AVSNITT 4

KULTUR

Artikel III-176 (f.d. artikel 151)

1. Unionen skall bidra till kulturens utveckling i medlemsstaterna med respekt för dessas nationella och regionala mångfald samtidigt som gemenskapen skall framhäva det gemensamma kulturarvet.
2. Unionens insatser skall syfta till att främja samarbetet mellan medlemsstaterna och vid behov stödja och komplettera deras verksamhet när det gäller
 - a) att förbättra kunskaperna om och att sprida de europeiska folkens kultur och historia,
 - b) att bevara och skydda det kulturarv som har europeisk betydelse,
 - c) icke-kommersiellt kulturutbyte,
 - d) konstnärligt och litterärt skapande, även inom den audiovisuella sektorn.
3. Unionen och medlemsstaterna skall främja samarbetet med tredje land och behöriga internationella organisationer på kulturområdet, särskilt Europarådet.
4. Unionen skall beakta de kulturella aspekterna då den handlar enligt andra bestämmelser i konstitutionen, särskilt för att respektera och främja sin kulturella mångfald.
5. För att bidra till att de mål som anges i denna artikel uppnås skall
 - a) stimulansåtgärder fastställas i den europeiska lagen eller den europeiska ramlagen, vilka dock inte får omfatta någon harmonisering av medlemsstaternas lagar eller andra författningar; denna skall antas efter att Regionkommittén har hörts,
 - b) rådet på förslag av kommissionen anta rekommendationer.

AVSNITT 4

UTBILDNING, YRKESUTBILDNING OCH UNGDOMSFRÅGOR

Artikel III-177 (f.d. artikel 149)

1. Unionen skall bidra till utvecklingen av en utbildning av god kvalitet genom att främja samarbetet mellan medlemsstaterna och genom att vid behov stödja och komplettera deras insatser. Unionen skall fullt ut respektera medlemsstaternas ansvar för undervisningens innehåll och utbildningssystemens organisation samt medlemsstaternas kulturella och språkliga mångfald.

Unionen skall bidra till främjandet av europeiska idrottsinsatser med avseende på deras sociala och pedagogiska funktion.

2. Målen för unionens insatser skall vara att

- a) utveckla den europeiska dimensionen inom utbildningen, särskilt genom undervisning i och spridning av medlemsstaternas språk.
- b) främja rörligheten för studerande och lärare, bl.a. genom att verka för ett akademiskt erkännande av examensbevis och studietider,
- c) främja samarbete mellan utbildningsanstalter,
- d) utveckla informations- och erfarenhetsutbyte i frågor som är gemensamma för medlemsstaternas utbildningssystem,
- e) främja utvecklingen av ungdoms- och ungdomsledarutbyte,
- f) främja utvecklingen av distansundervisning,
- g) utveckla idrottens europeiska dimension genom att främja rättvisa tävlingar och samarbetet mellan idrottsorganisationerna och genom att skydda idrottsutövarnas moraliska och fysiska integritet.

3. Unionen och medlemsstaterna skall främja samarbetet med tredje land och behöriga internationella organisationer på utbildningsområdet, och då särskilt med Europarådet.

4. För att bidra till att de mål som anges i denna artikel uppnås skall

- a) skall stimulansåtgärder fastställas i en europeisk lag eller ramlag, vilka dock inte får omfatta någon harmonisering av medlemsstaternas lagar eller andra författningar; denna skall antas efter att Regionkommittén och Ekonomiska och sociala kommittén har hörts.
- b) skall rådet på förslag av kommissionen anta rekommendationer.

Artikel III-178 (f.d. artikel 150)

1. Unionen skall genomföra en yrkesutbildningspolitik som skall understödja och komplettera medlemsstaternas insatser, samtidigt som gemenskapen fullt ut skall respektera medlemsstaternas ansvar för yrkesutbildningens innehåll och organisation.
2. Målen för unionens insatser skall vara att
 - a) underlätta anpassningen till industriella förändringar, särskilt genom yrkesutbildning och omskolning,
 - b) förbättra den grundläggande och fortsatta yrkesutbildningen för att underlätta inträde och återinträde på arbetsmarknaden,
 - c) underlätta tillträde till yrkesutbildning och främja rörligheten för yrkeslärare och för elever i sådan utbildning, särskilt de unga,
 - d) stimulera samarbete i fråga om yrkesutbildning mellan undervisningsanstalter och företag,
 - e) utveckla informations- och erfarenhetsutbyte i frågor som är gemensamma för medlemsstaternas yrkesutbildningssystem.
3. Unionen och medlemsstaterna skall främja samarbetet med tredje land och behöriga internationella organisationer på yrkesutbildningens område.
4. Den europeiska lagen eller den europeiska ramlagen skall bidra till att de mål som anges i denna artikel uppnås, dock utan att dessa åtgärder får omfatta någon harmonisering av medlemsstaternas lagar eller andra författningar. Den skall antas efter att Regionkommittén och Ekonomiska och sociala kommittén har hörts.

AVSNITT 5

RÄDDNINGSTJÄNST

Artikel III-179 (ny)

1. Unionen skall främja samarbetet mellan medlemsstaterna i syfte att förstärka effektiviteten hos systemen inom unionen för förebyggande av och skydd mot naturkatastrofer och katastrofer som orsakas av människor.

Målen för unionens insatser skall vara att

- a) stödja och komplettera medlemsstaternas insatser på nationell, regional och lokal nivå när det gäller förebyggande av risker, beredskapen hos aktörerna inom medlemsstaternas räddningstjänster samt ingripanden vid naturkatastrofer eller katastrofer orsakade av människor,
- b) främja snabbt och effektivt operativt samarbete mellan de nationella räddningstjänsterna,
- c) främja överensstämmelse mellan åtgärder som vidtas på internationell nivå när det gäller räddningstjänsten.

2. I lagen eller den europeiska ramlagen skall de åtgärder fastställas som är nödvändiga för att bidra till att uppnå målen i punkt 1.

AVSNITT 6

ADMINISTRATIVT SAMARBETE

Artikel III-180 (ny)

1. Medlemsstaternas faktiska nationella genomförande av unionsrätten, vilket är väsentligt för att unionen skall fungera väl, skall betraktas som en fråga av allmänt intresse.
2. Unionen får stödja medlemsstaternas ansträngningar att förbättra sin administrativa förmåga att genomföra unionsrätten. Sådana åtgärder får innefatta underlättat utbyte av information och av offentliga tjänstemän samt stöd till utbildnings- och utvecklingsprogram. Ingen medlemsstat skall vara skyldig att utnyttja sådant stöd. I den europeiska lagen skall de åtgärder som är nödvändiga för detta ändamål fastställas.
3. Denna artikel skall inte påverka medlemsstaternas skyldigheter att genomföra unionsrätten eller kommissionens rättigheter och skyldigheter. Inte heller skall denna artikel påverka andra bestämmelser i konstitutionen där administrativt samarbete mellan medlemsstaterna och mellan dessa och unionen föreskrivs.

AVDELNING IV

ASSOCIERING AV UTOMEUROPEISKA LÄNDER OCH TERRITORIER

Artikel III-181 (f.d. artikel 182)

De utomeuropeiska länder och territorier som upprätthåller särskilda förbindelser med Danmark, Frankrike, Nederländerna och Förenade kungariket skall associeras med unionen. Dessa länder och territorier, i det följande kallade "länder och territorier", är förtecknade i [bilaga II].

Syftet med associeringen skall vara att främja den ekonomiska och sociala utvecklingen i dessa länder och territorier samt att upprätta nära ekonomiska förbindelser mellan dem och unionen som helhet.

I överensstämmelse med principerna ...¹ skall associeringen av dessa länder och territorier i första hand främja invånarnas intressen och välbefinnande så att de kan uppnå den ekonomiska, sociala och kulturella utveckling som de eftersträvar.

Artikel III-182 (f.d. artikel 183)

Associeringen skall ha följande mål:

1. Medlemsstaterna skall i handeln med dessa länder och territorier tillämpa samma regler som de enligt konstitutionen tillämpar inbördes.
2. Varje land eller territorium skall i handeln med medlemsstaterna och med de övriga länderna och territorierna tillämpa samma regler som det tillämpar gentemot den europeiska stat med vilken det upprätthåller särskilda förbindelser.
3. Medlemsstaterna skall bidra till de investeringar som behövs för den gradvisa utvecklingen av dessa länder och territorier.
4. För investeringar som finansieras av unionen skall deltagande i anbud och leveranser vara öppet på samma villkor för alla fysiska och juridiska personer som är medborgare respektive etablerade i medlemsstaterna eller i dessa länder och territorier.
5. I förbindelserna mellan medlemsstaterna och dessa länder och territorier skall etableringsrätten för medborgare och bolag regleras enligt de bestämmelser och den ordning som anges i kapitlet om etableringsrätt samt på icke-diskriminerande grund om inte annat följer av särskilda bestämmelser som antagits enligt [artikel 187].

¹ Principerna i fråga, som för närvarande anges i EG-fördragets ingress, bör återges i konstitutionen och i förekommande fall i denna bestämmelse.

Artikel III-183 (f.d. artikel 184)

1. Tullar vid import till medlemsstaterna av varor med ursprung i dessa länder och territorier skall förbjudas i enlighet med konstitutionen.
 2. I varje land och territorium skall tullar vid import från medlemsstaterna och från de övriga länderna och territorierna förbjudas enligt [f.d. artikel 25].
 3. Länderna och territorierna får dock uppbära tullar som är nödvändiga för deras utveckling och industrialisering eller, om de har skattekaraktär, har till syfte att bidra till deras budget.
- De tullar som avses i första stycket får inte överstiga dem som gäller för import av varor från en medlemsstat med vilken landet eller territoriet upprätthåller särskilda förbindelser.
4. Punkt 2 skall inte tillämpas på länder och territorier som på grund av särskilda internationella förpliktelser redan tillämpar en icke-diskriminerande tulltaxa.
 5. Införande eller ändring av tullsatser för varor som importeras till dessa länder och territorier får inte rättsligt eller i praktiken leda till direkt eller indirekt diskriminering av varor som importeras från de olika medlemsstaterna.

Artikel III-184 (f.d. artikel 185)

Om tullnivån för varor från tredje land vid import till ett land eller territorium vid tillämpning av [f.d. artikel 184.1] kan orsaka omläggning i handeln till nackdel för en medlemsstat, får denna medlemsstat begära att kommissionen föreslår övriga medlemsstater att vidta nödvändiga motåtgärder.

Artikel III-185 (f.d. artikel 186)

Om inte annat följer av bestämmelserna om folkhälsa, allmän säkerhet och allmän ordning skall den fria rörligheten inom medlemsstaterna för arbetstagare från dessa länder och territorier samt inom dessa länder och territorier för arbetstagare från medlemsstaterna regleras genom åtgärder som antagits i enlighet med [f.d. artikel 187].

Artikel III-186 (f.d. artikel 187)

Rådet skall på eget initiativ/utan förslag av kommissionen enhälligt, med utgångspunkt i de resultat som uppnåtts inom ramen för dessa länders och territoriers associering med unionen och på grundval av principerna i bestämmelser om de närmare riktlinjerna för och förfarandet vid dessa länders och territoriers associering med unionen.

Artikel III-187 (f.d. artikel 188)

[F.d. artiklarna 182–187] skall tillämpas beträffande Grönland, om inte annat följer av de särskilda bestämmelser för Grönland som fastställts i det protokollet om en särskild ordning för Grönland.

AVDELNING V

UNIONENS YTTRE ÅTGÄRDER

KAPITEL I

BESTÄMMELSER SOM SKALL TILLÄMPAS ALLMÄNT

Artikel III-188 (f.d. artikel 1)

1. Unionens åtgärder på den internationella arenan skall vila på principer som har legat till grund för dess egen tillblivelse, utveckling och utvidgning och som den strävar efter att föra fram i den vidare världen; nämligen demokrati, rättsstatsprincipen, de mänskliga rättigheternas och grundläggande friheternas universalitet och odelbarhet, respekt för människors värde, jämlikhet och solidaritet samt respekt för folkrätten i enlighet med principerna i Förenta nationernas stadga. Unionen skall sträva efter att utveckla förbindelser och bygga partnerskap med länder samt regionala eller globala organisationer som delar dessa värderingar. Den skall främja multilaterala lösningar på gemensamma problem, särskilt inom ramen för Förenta nationerna.
2. Europeiska unionen skall fastställa och följa en gemensam politik och gemensamma unionsåtgärder samt arbeta för mesta möjliga samarbete inom alla områden för internationella förbindelser för att
 - a) skydda unionens gemensamma värden, grundläggande intressen, säkerhet, oberoende och integritet,
 - b) konsolidera och stödja demokrati, rättsstatsprincipen, de mänskliga rättigheterna samt folkrätten,
 - c) bevara freden, förebygga konflikter och stärka internationell säkerhet, i enlighet med principerna i Förenta nationernas stadga,
 - d) främja en hållbar ekonomisk och social och miljömässig utveckling i utvecklingsländerna med det primära syftet att utrota fattigdomen,
 - e) främja integreringen av alla länder i världsekonomin, inbegripet genom gradvis avskaffande av restriktioner för internationell handel,
 - f) utforma internationella åtgärder för att bevara och förbättra miljöns kvalitet och för en hållbar förvaltning av jordens naturresurser i syfte att garantera en hållbar utveckling,
 - g) bistå befolkningar, länder och regioner som ställs inför katastrofer, oavsett om de orsakas av människor eller naturen, och
 - h) främja ett internationellt system som bygger på starkare multilateralt samarbete och ett gott globalt styre.

3. Unionen respekterar de ovan nämnda principerna och målen när den utarbetar och genomför de olika områden av unionens yttre åtgärder som omfattas av denna avdelning samt de yttre aspekterna av dess övriga politik.

Unionen skall sörja för samstämmigheten mellan de olika områden som omfattas av dess yttre åtgärder och mellan de inrikespolitiska områdena. Rådet och kommissionen med bistånd av unionens utrikesminister skall ansvara för sådan samstämmighet och samarbeta i detta syfte.

Artikel III-189 (f.d. artikel 2)

1. Europeiska rådet skall på grundval av de principer och mål som anges i artikel 1 i denna avdelning fastställa unionens strategiska intressen och mål.

Europeiska rådets beslut om unionens strategiska intressen och mål kan röra områdena för utrikespolitiken och andra områden som omfattas av unionens yttre åtgärder. De kan röra unionens förbindelser med ett land eller en region eller ha ett tematiskt upplägg. I besluten skall anges dessas varaktighet samt de medel som unionen och medlemsstaterna skall ställa till förfogande. Europeiska rådet skall fatta beslut med enhällighet på en rekommendation från rådet vilken skall antas av detta på det sätt som anges för varje område. Europeiska rådets beslut skall genomföras enligt de förfaranden som föreskrivs i konstitutionen.

2. Utrikesministern får i fråga om den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken, liksom kommissionen ifråga om de övriga områdena för yttre åtgärder, lägga fram gemensamma förslag för rådet.

KAPITEL II

DEN GEMENSAMMA UTRIKES- OCH SÄKERHETSPOLITIKEN

AVSNITT 1

DEN GEMENSAMMA UTRIKESPOLITIKEN

Artikel III-190 (f.d. artikel 3)

1. Unionen skall, inom ramen för principerna och målen för sina yttre åtgärder enligt artikel 1 i denna avdelning, fastställa och genomföra en gemensam utrikes- och säkerhetspolitik som omfattar alla områden inom utrikes- och säkerhetspolitiken.

2. Medlemsstaterna skall aktivt och förbehållslöst stödja unionens gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik i en anda av lojalitet och ömsesidig solidaritet.

Medlemsstaterna skall arbeta tillsammans för att förstärka och utveckla sin ömsesidiga politiska solidaritet. De skall avstå från varje handling som strider mot unionens intressen eller kan minska dess effektivitet som en sammanhållande kraft i de internationella relationerna.

Rådet och unionens utrikesministern skall sörja för att dessa principer följs.

3. Unionen skall genomföra den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken

a) genom att bestämma de allmänna riktlinjerna,

b) genom att anta beslut om

i) unionens åtgärder,

ii) unionens ståndpunkter,

iii) genomförande av åtgärder och ståndpunkter, och

c) genom att stärka det systematiska samarbetet mellan medlemsstaterna om deras politik.

Artikel III-191 (f.d. artikel 4)

Europeiska rådet skall bestämma principerna och de allmänna riktlinjerna för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken, inklusive för frågor som har försvarsmässiga konsekvenser.

Om en internationell utveckling kräver det skall Europeiska rådets ordförande sammankalla ett extra möte i Europeiska rådet för att fastställa den strategiska inriktningen av unionens politik inför denna utveckling.

Rådet skall vidta de åtgärder som krävs för att fastställa och genomföra den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken på grundval av de allmänna riktlinjer och den strategiska inriktning som Europeiska rådet har fastställt.

Artikel III-192 (f.d. artikel 5)

1. Unionens utrikesminister, som är ordförande i rådet (utrikes frågor), skall genom sina förslag bidra till utformningen av den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken och ha ansvaret för genomförandet av Europeiska rådets och rådets beslut.
2. I frågor som rör den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken skall unionen företräddas av utrikesministern, som på unionens vägnar skall föra den politiska dialogen och framföra unionens ståndpunkt inom internationella organisationer och vid internationella konferenser.

Artikel III-193 (f.d. artikel 6)

1. När en internationell situation kräver en operativ åtgärd av unionen skall rådet anta de beslut som är nödvändiga. Beslutet skall avse mål, omfattning, de medel som skall ställas till unionens förfogande, vid behov varaktighet, samt på vilka villkor de skall genomföras.
2. Om förhållandena ändras på ett sätt som är av väsentlig betydelse för en fråga som är föremål för ett sådant beslut, skall rådet se över principerna och målen för åtgärden och fatta de nödvändiga besluten. Så länge rådet inte har fattat beslut skall beslutet om unionens gemensamma åtgärd bestå.
3. Dessa beslut skall vara förpliktande för medlemsstaterna vid deras ställningstaganden och handlande.
4. Information skall lämnas om varje nationellt ställningstagande eller nationell åtgärd som planeras inom ramen för ett sådant beslut; informationen skall lämnas i så god tid att föregående samråd kan ske inom rådet om det behövs. Skyldigheten att lämna förhandsinformation skall inte gälla åtgärder som endast innebär att beslut av rådet förs över till nationell nivå.
5. Om förändringar i situationen gör det absolut nödvändigt och i brist på beslut av rådet får medlemsstaterna – med beaktande av de allmänna målen för beslutet om unionens åtgärd – vidta de brådskande åtgärder som behövs. De berörda medlemsstaterna skall genast underrätta rådet om sådana åtgärder.
6. Om genomförandet av ett sådant beslut medför allvarliga svårigheter för en medlemsstat, skall denna lägga fram saken för rådet som skall överväga frågan och söka lämpliga lösningar. Sådana lösningar får inte strida mot målen för den gemensamma åtgärden eller minska dennas effektivitet.

Artikel III-194 (f.d. artikel 7)

Rådet skall anta beslut som anger unionens ståndpunkt om en särskild fråga av geografisk eller tematisk karaktär. Medlemsstaterna skall se till att deras nationella politik överensstämmer med de unionens ståndpunkter.

Artikel III-195 (f.d. artikel 8)

1. Varje medlemsstat, utrikesministern, eller ministern med stöd av kommissionen, får hänskjuta frågor om den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken till rådet och lägga fram förslag för rådet.
2. I sådana fall som kräver ett snabbt beslut skall utrikesministern på eget initiativ eller på begäran av en medlemsstat kalla till ett extra rådssammanträde inom fyrtioåtta timmar eller, i en nödsituation, inom kortare tid.

Artikel III-196 (f.d. artikel 9)

1. Beslut enligt detta kapitel fattas enhälligt av rådet. Att personligen närvarande eller företrädna medlemmar avstår från att rösta hindrar inte att sådana beslut fattas.

En rådsmedlem som avstår från att rösta får motivera sitt avstående genom att avge en formell förklaring enligt detta stycke. Om så sker skall rådsmedlemmen inte vara skyldig att tillämpa beslutet men skall godta att beslutet är förpliktande för unionen. Den berörda medlemsstaten skall i en anda av ömsesidig solidaritet avhålla sig från varje handling som skulle kunna strida mot eller hindra en unionshandling på grundval av det beslutet, och de andra medlemsstaterna skall respektera dess ståndpunkt. Om de rådsmedlemmar som på detta sätt motiverar sitt avstående företräder mer än en tredjedel av rösterna, vägda i enlighet med [artikel X] i Konstitutionen, skall beslutet inte fattas.

2. Rådet skall med avvikelse från bestämmelserna i punkt 1 med kvalificerad majoritet
 - a) besluta om unionens åtgärder och ståndpunkter på grundval av ett beslut av Europeiska rådet om unionens – enligt definitionen i [artikel 2.1] i denna avdelning – strategiska intressen och mål,
 - b) fatta beslut på initiativ av utrikesministern till följd av en begäran från Europeiska rådet,
 - c) besluta om genomförande av ett beslut om en åtgärd eller en ståndpunkt från unionens sida,
 - d) utse en särskild representant i enlighet med [artikel 11] i detta kapitel.

Om en rådsmedlem förklarar att denne av väsentliga och uttalade skäl som rör nationell politik avser att motsätta sig antagandet av ett beslut som skall fattas med kvalificerad majoritet, skall omröstning inte ske. Rådet får med kvalificerad majoritet begära att frågan skall hänskjutas till Europeiska rådet för enhälligt beslut.

3. Europeiska rådet får med enhällighet besluta att rådet skall fatta beslut med kvalificerad majoritet i andra fall än dem som avses i punkt 2 i denna artikel.
4. Denna punkt skall inte tillämpas på beslut som har militära eller försvarsmässiga konsekvenser.

Artikel III-197 (f.d. artikel 10)

1. När unionen har enats om en gemensam inställning enligt [artikel 31.5] i första delen av konstitutionen skall unionens utrikesminister och medlemsstaternas utrikesministrar samordna sin verksamhet i rådet.
2. Medlemsstaternas diplomatiska beskickningar och unionens delegationer skall samarbeta i tredje land och i de internationella organisationerna och bidra till utformning och genomförande av en gemensam strategi.

Artikel III-198 (f.d. artikel 11)

Rådet får när det anser det nödvändigt på initiativ av utrikesministern utse en särskild representant som skall ha mandat för särskilda politiska frågor. Den särskilde representanten skall utöva sitt mandat under ledning av utrikesministern.

Artikel III-199 (f.d. artikel 12)

Unionen kan ingå avtal med en eller flera stater eller internationella organisationer med tillämpning av detta kapitel i enlighet med förfarandet i artikel 33 i denna avdelning.

Artikel III-200 (f.d. artikel 13)

1. Utrikesministern skall höra Europaparlamentet om de viktigaste aspekterna och de grundläggande valmöjligheterna när det gäller den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken inbegripet den gemensamma säkerhets- och försvarspolitik och se till att vederbörlig hänsyn tas till Europaparlamentets synpunkter. Utrikesministern skall regelbundet hålla Europaparlamentet informerat om utvecklingen av unionens utrikes- och säkerhetspolitik inbegripet säkerhets- och försvarspolitik. De särskilda representanterna får medverka vid information till Europaparlamentet.
2. Europaparlamentet får ställa frågor eller avge rekommendationer till rådet och utrikesministern. Två gånger om året skall Europaparlamentet hålla en debatt om de framsteg som har gjorts för att genomföra den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken inbegripet säkerhets- och försvarspolitik.

Artikel III-201 (f.d. artikel 14)

1. Medlemsstaterna skall samordna sitt uppträdande inom internationella organisationer och vid internationella konferenser. De skall där hävda unionens ståndpunkter. Unionens utrikesminister skall svara för denna samordning.

Inom internationella organisationer och vid internationella konferenser där inte samtliga medlemsstater deltar skall de deltagande medlemsstaterna hävda unionens ståndpunkter.

2. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 1 och [artikel 6.3] i denna avdelning skall de medlemsstater som är företrädade inom internationella organisationer och vid internationella konferenser där inte samtliga medlemsstater deltar hålla de senare och utrikesministern informerade om alla frågor som är av gemensamt intresse.

Medlemsstater som också är medlemmar av Förenta nationernas säkerhetsråd skall samråda med varandra och hålla övriga medlemsstater och unionens utrikesminister fullt informerade. Medlemsstater som är medlemmar av säkerhetsrådet skall då de fullgör sina uppgifter hävda unionens ståndpunkter och intressen, dock utan att detta skall påverka deras ansvar enligt bestämmelserna i Förenta nationernas stadga.

När unionen har intagit en ståndpunkt till en fråga på Förenta nationernas säkerhetsråds dagordning, skall de medlemsstater som är medlemmar av säkerhetsrådet begära att utrikesministern inbjuds att lägga fram unionens ståndpunkt.

Artikel III-202 (f.d. artikel 15)

Medlemsstaternas diplomatiska och konsulära myndigheter och unionens delegationer i tredje land och vid internationella konferenser samt deras representationer vid internationella organisationer skall samarbeta för att se till att av rådet fastställda beslut om ståndpunkter och åtgärder följs och genomförs. De skall intensifiera samarbetet genom att utbyta information och göra gemensamma bedömningar.

De skall bidra till att genomföra de bestämmelser som avses i [artikel 7.2 i första delen av] konstitutionen om europeiska medborgares rätt till skydd inom ett tredje lands territorium. Medlemsstaterna skall komma överens om de inbördes regler som behövs och inleda de internationella förhandlingar som krävs för att sörja för detta skydd.

Artikel III-203 (f.d. artikel 16)

Utan att det påverkar tillämpningen av [artikel XX] i konstitutionen [om organisationen av rådet/Ständiga representanternas kommitté] skall en kommitté för utrikes- och säkerhetspolitik övervaka den internationella situationen på de områden som omfattas av den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken och bidra till att utforma politiken genom att avge yttranden till rådet på begäran av detta, av utrikesministern eller på eget initiativ. Kommittén skall också övervaka genomförandet av den beslutade politiken, dock utan att det påverkar utrikesministrarnas befogenheter.

Inom ramen för denna avdelning skall kommittén på rådets och utrikesministrarnas ansvar utöva politisk kontroll och strategisk ledning av krishanteringsinsatser enligt definitionen i [artikel 17 i] denna avdelning.

Rådet får, för en krishanteringsinsats som beslutats av rådet och vars varaktighet rådet beslutar om, bemyndiga kommittén att fatta lämpliga beslut om den politiska kontrollen och den strategiska ledningen av insatsen.

Artikel III-204 (f.d. artikel 16a)

Genomförandet av den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken påverkar inte de befogenheter som räknas upp i [artiklarna 11 – 13, 15 och 16 i första delen] av konstitutionen. På samma sätt påverkar genomförandet av den politik som räknas upp i dessa artiklar inte genomförandet av den befogenhet som avses i [artikel 14 i första delen] av konstitutionen.

Domstolen skall vara behörig att kontrollera att denna artikel följs.

AVSNITT 2

DEN GEMENSAMMA SÄKERHETS- OCH FÖRSVARSPOLITIKEN

Artikel III-205 (f.d. artikel 17)

1. De uppdrag som avses i [artikel 32 i första delen av] konstitutionen och i vilka unionen kan använda militära och civila medel skall inbegripa gemensamma insatser för nedrustning, humanitära insatser och räddningsinsatser, militära rådgivnings- och biståndsinsatser, konfliktförebyggande och fredsbevarande insatser, insatser med stridsstyrkor för krishantering, inklusive insatser för återupprättande av fred samt stabiliseringsoperationer efter konflikter. Alla dessa insatser kan bidra till kampen mot terrorism, bland annat genom stöd till tredje land i syfte att bekämpa terrorism på dess territorium.
2. Rådet skall enhälligt anta beslut om de insatser som avses i denna artikel och fastställa deras mål, omfattning och de allmänna villkoren för deras genomförande. Utrikesministern som arbetar under rådet och under nära och ständig kontakt med Kommittén för utrikes- och säkerhetspolitik skall sörja för samordningen av de civila och militära aspekterna av dessa insatser.

Artikel III-206 (f.d. artikel 18)

1. Inom ramen för de beslut som antas enligt [artikel 17] i denna avdelning får rådet anförtro genomförandet av ett uppdrag åt en grupp medlemsstater som förfogar över den kapacitet som är nödvändig och som önskar delta i detta. Dessa medlemsstater skall i samverkan med unionens utrikesminister sinsemellan komma överens om hanteringen av uppdraget.
2. De stater som deltar i genomförandet av uppdraget skall regelbundet informera rådet om läget när det gäller uppdraget och omedelbart underrätta rådet om dess genomförande medför nya betydande följder eller kräver en ändring av målet, omfattningen eller de närmare villkor som godkänts av rådet i enlighet med [artikel 17.2] i denna avdelning. I dessa fall skall rådet anta de beslut som är nödvändiga.

Artikel III-207 (f.d. artikel 19)

1. Europeiska byrån för krigsmateriel, forskning och militära resurser skall under rådets ledning ha som uppdrag att
 - a) bidra till att fastställa målen för medlemsstaternas militära resurser och utvärdera hur medlemsstaterna fullgör sina resursåtaganden,
 - b) verka för att de operativa behoven harmoniseras och för att metoder för effektiv och kompatibel anskaffning antas,

- c) lägga fram multilaterala projekt för att de militära resursmålen skall uppfyllas och sörja för samordningen av de program som genomförs av medlemsstaterna och förvaltningen av särskilda samarbetsprogram,
- d) stödja försvarsteknikforskning, samordna och planera gemensam forskningsverksamhet och undersökningar om tekniska lösningar som motsvarar de framtida operativa behoven,
- e) bidra till att fastställa och i förekommande fall genomföra alla åtgärder som kan förstärka försvarssektorns industriella och tekniska grund och förbättra effektiviteten i försvarsutgifterna.

2. Byrån skall vara öppen för alla medlemsstater som önskar delta i den. Rådet skall med kvalificerad majoritet anta ett beslut om stadgan för byrån, dess säte samt regler för dess verksamhet. Härvid skall hänsyn tas till graden av effektivt deltagande i byråns verksamhet. Inom byrån skall särskilda grupper bildas av medlemsstater som genomför gemensamma projekt. Byrån skall fullgöra sina uppgifter vid behov i samråd med kommissionen.

Artikel III-208 (f.d. artikel 20)

Medlemsstaterna på förteckningen i det till konstitutionen fogade protokoll X, vilka uppfyller höga kriterier för militära resurser och önskar göra mer bindande åtaganden på detta område med hänsyn till de mer krävande uppdragen, skall sinsemellan inrätta ett strukturerat samarbete i enlighet med [artikel 32.6 i den första delen av] konstitutionen. De kriterier och åtaganden i fråga om militära resurser som dessa medlemsstater har fastställt återges i nämnda protokoll.

- 1. Om en medlemsstat önskar delta i detta samarbete i ett senare skede genom att åta sig de skyldigheter som samarbetet kräver, skall den underrätta Europeiska rådet om sin avsikt. Rådet överlägger på begäran vederbörande medlemsstat, varvid dock enbart de medlemsstater som deltar i det strukturerade samarbetet skall fatta beslut om denna begäran.
- 2. Endast de medlemsstater som deltar i samarbetet skall anta beslut om målet med samarbetet. Utrikesministern skall närvara vid överläggningarna. Övriga medlemsstater skall på lämpligt sätt regelbundet informeras av utrikesministern om utvecklingen av samarbetet.
- 3. Rådet får anförtro åt de stater som deltar i detta samarbete att inom rådets ram genomföra ett uppdrag enligt [artikel 17] i denna avdelning.

Artikel III-209 (f.d. artikel 21)

1. Det närmare samarbetet om ömsesidigt försvar enligt [artikel 32.7 i första delen] är öppet för unionens samtliga medlemsstater. En förteckning över de deltagande medlemsstaterna återfinns i en förklaring som är fogad till denna konstitution. Om en medlemsstat önskar delta i detta samarbete i ett senare skede genom att ansluta sig till de åtaganden som detta kräver, skall den underrätta Europeiska rådet och ansluta sig till den förklaring som är fogad till konstitutionen.
2. En deltagande stat som blir föremål för ett väpnat angrepp på sitt territorium skall underrätta övriga deltagande stater om situationen och kan begära hjälp och bistånd från dessa. De deltagande staterna skall samlas på ministernivå, bitradda av sina företrädare i Kommittén för utrikes- och säkerhetspolitik och i Militära kommittén.
3. Förenta nationernas säkerhetsråd skall omedelbart informeras om varje väpnat angrepp och om de åtgärder som vidtas till följd härav.
4. Dessa bestämmelser påverkar inte, för dem som är berörda, de rättigheter och skyldigheter som följer av Nordatlantiska fördraget.

AVSNITT 3

FINANSIELLA BESTÄMMELSER

Artikel III-210 (f.d. artikel 22)

1. Institutionernas förvaltningsutgifter till följd av bestämmelserna om de områden som avses i detta kapitel skall belasta unionens budget.
2. Driftsutgifterna för att genomföra de nämnda bestämmelserna skall också belasta unionens budget, bortsett från driftsutgifter i samband med operationer som har militära eller försvarsmässiga konsekvenser och i fall då rådet enhälligt beslutar något annat.

Om utgifterna inte skall belasta unionens budget skall de belasta medlemsstaterna i enlighet med den på bruttonationalinkomsten grundade fördelningsnyckeln, om inte rådet enhälligt beslutar något annat. De medlemsstater, vilkas företrädare i rådet har avgett en formell förklaring enligt [artikel 9.1 andra stycket] är inte skyldiga att bidra till finansieringen av utgifter i samband med operationer som har militära eller försvarsmässiga konsekvenser.

3. Genom ett rådsbeslut skall de särskilda förfaranden fastställas som skall garantera en snabb tillgång till de anslag i unionens budget som är avsedda för brådskande finansiering av initiativ inom ramen för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken och särskilt för förberedelser för uppdrag av den typ som avses i [artikel 32.1 i första delen] av konstitutionen.

Förberedande verksamhet för de uppdrag som avses i [artikel 32.1 i första delen] av konstitutionen som inte skall belasta unionens budget skall finansieras genom en startfond med bidrag från medlemsstaterna.

Rådet skall på förslag av utrikesministern med kvalificerad majoritet anta

- a) föreskrifter för upprättande och finansiering av fonden, bl.a. vilka finansiella belopp som fonden skall tilldelas samt föreskrifter för återbetalning,
- b) föreskrifter för förvaltning av fonden, samt
- c) föreskrifter för finansiell kontroll.

Om rådet planerar ett uppdrag enligt [artikel 32.1] i första delen av konstitutionen, som inte får belasta unionens budget, skall det bemyndiga utrikesministern att utnyttja fonden. Utrikesministern skall rapportera till rådet om genomförandet av uppdraget.

KAPITEL III

DEN GEMENSAMMA HANDELSPOLITIKEN

Artikel III-211 (f.d. artikel 23)

Genom att upprätta en tullunion avser medlemsstaterna att i enlighet med deras gemensamma intresse bidra till en harmonisk utveckling av världshandeln, en gradvis avveckling av restriktionerna i den internationella handeln och i utländska direktinvesteringar, en sänkning av tullmurarna och andra åtgärder.

Artikel III-212 (f.d. artikel 24)

1. Den gemensamma handelspolitiken skall grunda sig på enhetliga principer, särskilt när det gäller att ändra tullsatser, ingå tull- och handelsavtal som rör utbyte av varor och tjänster samt handelsaspekterna i fråga om immateriella rättigheter, utländska direktinvesteringar, enhetlighet i fråga om liberaliseringsåtgärder, exportpolitik samt handelspolitiska skyddsåtgärder, inbegripet åtgärder att vidta vid dumpning och subventioner. Den gemensamma handelspolitiken skall föras enligt principerna för unionens yttre åtgärder i enlighet med artikel 1 i denna avdelning.

2. Genom europeiska lagar eller ramlagar skall det fastställas vilka åtgärder som krävs för att genomföra den gemensamma handelspolitiken.

3. Om förhandlingar om avtal skall äga rum med en eller flera stater eller internationella organisationer skall de tillämpliga bestämmelserna i [artikel 33] i denna avdelning tillämpas. Kommissionen skall förelägga rådet rekommendationer, och rådet skall bemyndiga kommissionen att inleda nödvändiga förhandlingar. Rådet och kommissionen skall se till att de avtal som förhandlas fram är förenliga med unionens interna politik och interna regler.

Inom ramen för de direktiv som rådet får utfärda skall kommissionen föra förhandlingarna i samråd med en särskild kommitté, som utsetts av rådet för att biträda kommissionen i denna uppgift. Kommissionen skall regelbundet rapportera till den särskilda kommittén och Europaparlamentet om läget i förhandlingarna.

4. Vid förhandlingar om och ingående av avtal på de områden som rör handel med tjänster, som innebär förflyttningar av personer, samt handelsrelaterade aspekter av immateriella rättigheter skall rådet fatta beslut med enhällighet, om avtalet omfattar bestämmelser för vilka enhällighet krävs för att anta interna regler.

5. Utövandet av befogenheterna enligt denna artikel inom handelspolitiken skall inte påverka fördelningen av befogenheterna mellan unionen och medlemsstaterna och skall inte medföra en harmonisering av medlemsstaternas lagar eller andra författningar inom ett område där konstitutionen utesluter en sådan harmonisering.

KAPITEL IV

SAMARBETE MED TREDJE LAND OCH HUMANITÄRT BISTÅND

AVSNITT 1

UTVECKLINGSSAMARBETE

Artikel III-213 (f.d. artikel 25)

1. Unionens politik inom området för utvecklingssamarbete skall föras inom ramen för de principer och mål för unionens yttre åtgärder som anges i [artikel 1] i denna avdelning. Unionens och medlemsstaternas politik för utvecklingssamarbete skall komplettera och förstärka varandra.

Det främsta målet för unionens politik på detta område skall vara minskning och på sikt utrotning av fattigdom. Unionen skall ta hänsyn till målen för utvecklingssamarbetet vid genomförandet av politik som kan påverka utvecklingsländerna.

2. Unionen och medlemsstaterna skall uppfylla de åtaganden och beakta de mål som de har godkänt inom ramen för Förenta nationerna och andra behöriga internationella organisationer.

Artikel III-214 (f.d. artikel 26)

1. Genom europeiska lagar och ramlagar skall de åtgärder fastställas som behövs för att genomföra politiken för utvecklingssamarbete och som kan gälla fleråriga program för samarbete med utvecklingsländer eller program med tematisk inriktning.

2. Unionen får med tredje land och behöriga internationella organisationer ingå alla avtal som behövs för att genomföra de mål som anges i [artikel 1] i denna avdelning. Dessa avtal skall förhandlas fram och ingås enligt [artikel 33] i denna avdelning.

Första stycket skall inte påverka medlemsstaternas behörighet att förhandla i internationella organ och att ingå internationella avtal.

3. Europeiska investeringsbanken skall enligt villkoren i sin stadga bidra till att genomföra de åtgärder som avses i punkt 1.

Artikel III-215 (f.d. artikel 27)

1. Unionen och medlemsstaterna skall samordna sin politik inom området för utvecklingssamarbete och samråda med varandra om sina biståndsprogram, även inom internationella organisationer och på internationella konferenser, i syfte att främja åtgärdernas komplementaritet och effektivitet. De får vidta gemensamma åtgärder. Medlemsstaterna skall om det behövs bidra till att genomföra unionens biståndsprogram.
2. Kommissionen får ta lämpliga initiativ för att främja den samordning som avses i punkt 1.
3. Inom sina respektive behörighetsområden skall unionen och medlemsstaterna samarbeta med tredje land och med behöriga internationella organisationer.

AVSNITT 2

EKONOMISKT, FINANSIELLT OCH TEKNISKT SAMARBETE MED TREDJE LAND

Artikel III-216 (f.d. artikel 28)

1. Utan att det påverkar tillämpningen av de andra bestämmelserna i konstitutionen, särskilt [artiklarna 25–27] i denna avdelning angående utvecklingssamarbete, skall unionen inom ramen för sin behörighet bedriva ekonomiskt, finansiellt och tekniskt samarbete inbegripet bistånd, i synnerhet finansiellt bistånd, med andra tredje länder än utvecklingsländerna. Dessa åtgärder skall vara samstämmiga med unionens utvecklingspolitik. Unionens och medlemsstaternas åtgärder skall komplettera och förstärka varandra. Åtgärderna skall genomföras inom ramen för principerna och målen för unionens yttre åtgärder enligt artikel 1 i denna avdelning.
2. I europeiska lagar och ramlagar skall det fastställas vilka åtgärder som behövs för att genomföra punkt 1.
3. Inom sina respektive behörighetsområden skall unionen och medlemsstaterna samarbeta med tredje land och med behöriga internationella organisationer. De närmare villkoren för samarbete från unionens sida kan bli föremål för avtal mellan unionen och berörda tredje parter; avtalen skall förhandlas fram och ingås i enlighet med [artikel 33] i denna avdelning. Rådet skall besluta enhälligt om de associeringsavtal som avses i [artikel 32.2] i denna avdelning och om de avtal som skall ingås med unionens kandidatstater. Första stycket skall inte påverka medlemsstaternas behörighet att förhandla i internationella organ och att ingå internationella avtal.

Artikel III-217 (f.d. artikel 29)

När situationen i ett tredje land kräver att unionen lämnar omedelbart finansiellt bistånd skall rådet på förslag av kommissionen med kvalificerad majoritet anta de instrument som behövs.

AVSNITT 3

HUMANITÄRT BISTÅND

Artikel III-218 (f.d. artikel 30)

1. Unionens åtgärder inom området för humanitärt bistånd skall genomföras inom ramen för principerna och målen för unionens yttre åtgärder enligt [artikel 1] i denna avdelning. Åtgärderna skall syfta till att tillfälligt lämna bistånd, stöd och skydd till befolkningar i tredje land som drabbas av katastrofer, oavsett om de orsakas av människor eller naturen, för att uppfylla de humanitära behov som uppstått till följd av dessa olika situationer. Unionens och medlemsstaternas åtgärder skall komplettera och förstärka varandra.
2. Humanitärt bistånd skall ges i enlighet med principerna i internationell humanitär rätt, särskilt principerna om opartiskhet och icke-diskriminering.
3. Genom europeiska lagar och ramlagar skall det fastställas vilka åtgärder som är nödvändiga för att bestämma ramen för genomförandet av unionens humanitära åtgärder.
4. Unionen får med tredje land och behöriga internationella organisationer ingå alla avtal som behövs för att genomföra de mål som anges i artikel 1. Dessa avtal skall förhandlas fram och ingås enligt [artikel 33] i denna avdelning.

Första stycket skall inte påverka medlemsstaternas behörighet att förhandla i internationella organ och att ingå internationella avtal.
5. För att skapa en ram för gemensamma bidrag från europeiska ungdomar till unionens humanitära insatser skall en europeisk frivilligkår för humanitärt bistånd inrättas. Europaparlamentet och rådet skall enligt lagstiftningsförfarandet anta en europeisk lag om fastställande av kårens stadga och arbetsformer.
6. Kommissionen får ta lämpliga initiativ för att främja samordningen mellan unionens och medlemsstaternas åtgärder i syfte att förstärka effektiviteten och komplementariteten hos unionens åtgärder och de nationella humanitära åtgärderna.
7. Unionen skall se till att dess humanitära insatser är samordnade och överensstämmer med de insatser som genomförs av internationella organisationer och organ, särskilt de som ingår i Förenta nationernas system.

KAPITEL V

RESTRIKTIVA ÅTGÄRDER

Artikel III-219 (f.d. artikel 31)

1. Om ett beslut om en unionsståndpunkt eller en unionsåtgärd som har fattats enligt bestämmelserna om den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken i kapitel 1 i denna avdelning förutsätter att de ekonomiska och finansiella förbindelserna med ett eller flera tredje länder helt eller delvis avbryts eller begränsas, skall rådet på gemensamt förslag av utrikesministern och kommissionen med kvalificerad majoritet besluta om de åtgärder som är nödvändiga. Rådet skall underrätta Europaparlamentet om detta.
2. På de områden som avses i punkt 1 får rådet enligt samma förfarande besluta om restriktiva åtgärder mot fysiska och juridiska personer, eller grupper och enheter som inte är stater.

KAPITEL VI

INTERNATIONELLA AVTAL

Artikel III-220 (f.d. artikel 32)

1. Unionen får med ett eller flera tredje länder eller internationella organisationer ingå avtal när konstitutionen föreskriver att sådana avtal skall ingås eller när ingåendet av ett avtal är nödvändigt för att uppnå ett av unionens mål, föreskrivs i en av unionens rättsligt bindande akter eller rör en intern unionsakt.
2. Avtal som ingås av unionen skall vara bindande för unionens institutioner och medlemsstaterna.

Artikel III-221 (f.d. artikel 32a)

1. Unionen får med ett eller flera tredje länder eller internationella organisationer ingå associeringsavtal. Dessa avtal innebär en associering med ömsesidiga rättigheter och förpliktelser, gemensamt uppträdande och särskilda förfaranden med en eller flera tredje länder eller internationella organisationer.

Artikel III-222 (f.d. artikel 33)

1. Avtal mellan unionen och tredje stat eller internationella organisationer skall förhandlas fram och ingås enligt följande förfarande.
2. Rådet skall ge bemyndigande att inleda förhandlingar, skall utfärda förhandlingsdirektiv och ingå avtal.
3. Kommissionen eller, om avtalet uteslutande eller huvudsakligen gäller den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken, unionens utrikesminister skall lägga fram rekommendationer för rådet som skall ge bemyndigande att inleda förhandlingar.
4. Rådet skall i samband med beslutet om bemyndigande avseende förhandlingarna utse förhandlaren eller unionens förhandlingschef beroende på vad det kommande avtalet gäller.
5. Utan att det påverkar tillämpningen av de särskilda bestämmelserna i artikel 24 får rådet ge förhandlaren förhandlingsdirektiv och utse en särskild kommitté, med vilken samråd skall ske under förhandlingarna.
6. Rådet skall på förslag av förhandlaren besluta att underteckna avtalet och, i förekommande fall, att tillämpa det provisoriskt före ikraftträdandet.

7. Rådet skall ingå avtalet på förslag av förhandlaren. Utom i sådana fall då avtalet endast gäller den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken, skall rådet ingå avtalet efter att ha hört Europaparlamentet. Europaparlamentet skall avge sitt yttrande inom den tid som rådet får bestämma med hänsyn till hur brådslande ärendet är. Om ett yttrande inte har avgetts inom denna tid, får rådet fatta beslut. Europaparlamentets samtycke krävs när det gäller associeringsavtal, unionens anslutning till Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, avtal som skapar en särskild institutionell ram genom att samarbetsförfaranden inrättas, avtal som har betydande budgetmässiga följder för unionen samt avtal som omfattar områden för vilka lagstiftningsförfarandet skall tillämpas. Rådet och Europaparlamentet får i brådslande fall komma överens om den tid inom vilken samtycke skall ges.
8. Med avvikelse från ovanstående bestämmelser får rådet, när det ingår ett avtal, bemyndiga förhandlaren att godkänna ändringar för unionens räkning, om dessa ändringar enligt avtalet skall antas genom ett förenklat förfarande eller av ett organ som inrättas genom avtalet; rådet får förena ett sådant bemyndigande med vissa särskilda villkor.
9. Under hela förfarandet skall rådet besluta med kvalificerad majoritet. Det skall emellertid besluta enhälligt när avtalet avser en fråga där enhällighet krävs för att anta en unionsakt samt när det gäller associeringsavtal och unionens anslutning till Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna.
10. Rådet skall på förslag av unionens utrikesminister eller kommissionen besluta om att tillfälligt upphöra att tillämpa ett avtal samt bestämma vilka ståndpunkter som på unionens vägnar skall intas i ett organ som inrättats genom ett avtal, när detta organ skall fatta beslut med rättslig verkan, med undantag av sådana beslut som kompletterar eller ändrar avtalets institutionella ram.
11. Europaparlamentet skall omedelbart och fullständigt informeras i alla skeden av förfarandet.
12. En medlemsstat, Europaparlamentet, rådet eller kommissionen får inhämta domstolens yttrande om huruvida ett tilltänkt avtal är förenligt med bestämmelserna i konstitutionen. Om domstolen finner att så inte är fallet kan det tilltänkta avtalet inte träda i kraft, såvida konstitutionen inte ses över i enlighet med förfarandet i [artikel [N]].

Artikel III-223 (f.d. artikel 34)

1. Med avvikelse från [artikel 33] får rådet genom enhälligt beslut – på rekommendation av Europeiska centralbanken eller kommissionen efter att ha hört Europeiska centralbanken för att söka uppnå enighet i överensstämmelse med målet om prisstabilitet och efter att ha hört Europaparlamentet samt enligt det i punkt 3 angivna förfarandet för beslut om den ordning som nämns där – ingå formella avtal om ett växelkurssystem för euron i förhållande till andra valutor i tredje land. Rådet får, genom beslut med kvalificerad majoritet på rekommendation av Europeiska centralbanken eller kommissionen och efter att ha hört Europeiska centralbanken för att söka uppnå enighet i överensstämmelse med målet om prisstabilitet, anta, ändra eller upphäva centralkurser för euron inom växelkurssystemet. Rådets ordförande skall underrätta Europaparlamentet om centralkurser för euron antas, ändras eller upphävs.

2. I avsaknad av ett växelkurssystem i förhållande till en eller flera valutor i tredje land enligt punkt 1 får rådet genom beslut med kvalificerad majoritet, antingen på rekommendation av kommissionen och efter att ha hört Europeiska centralbanken eller på rekommendation av Europeiska centralbanken, utarbeta allmänna riktlinjer för valutapolitiken i förhållande till dessa valutor. Dessa allmänna riktlinjer skall inte påverka huvudmålet för det europeiska centralbankssystemet som är att upprätthålla prisstabilitet.

3. Om unionen behöver föra förhandlingar om avtal angående monetära frågor eller växelkursfrågor med en eller flera stater eller internationella organisationer, skall rådet, med avvikelse från [artikel 33], med kvalificerad majoritet på rekommendation av kommissionen och efter att ha hört Europeiska centralbanken besluta om en ordning för förhandlingarna och för hur sådana avtal skall ingås. Denna ordning skall sörja för att gemenskapen uttrycker en gemensam ståndpunkt. Kommissionen skall i full omfattning medverka vid förhandlingarna.

4. Med förbehåll för unionens befogenheter och avtal om Ekonomiska och monetära unionen, får medlemsstaterna föra förhandlingar i internationella organ och ingå internationella avtal.

KAPITEL VII

FÖRBINDELSER MED INTERNATIONELLA ORGANISATIONER OCH TREDJE LAND SAMT UNIONENS DELEGATIONER

Artikel III-224 (f.d. artikel 35)

1. Unionen skall upprätta samarbete i alla lämpliga former med Förenta nationerna, Europarådet, Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa och Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling.
2. Den skall vidare sörja för att lämpliga förbindelser upprätthålls med andra internationella organisationer.
3. Unionens utrikesminister och kommissionen skall sörja för genomförandet av föregående punkt.

Artikel III-225 (f.d. artikel 36)

1. Unionens delegationer i tredje land och i internationella organisationer skall sörja för unionens representation.
2. Unionens delegationer skall verka under ledning av unionens utrikesminister och i nära samarbete med medlemsstaternas beskickningar.

KAPITEL VIII

GENOMFÖRANDE AV SOLIDARITETSKLAUSULEN

Artikel III-226 (f.d. artikel X)

1. Rådet skall, på grundval av ett gemensamt förslag från utrikesministern och kommissionen, anta ett beslut med de närmare föreskrifterna för genomförandet av den solidaritetsklausul som avses i [artikel 33 i första delen].
2. Om en medlemsstat utsätts för en terroristattack eller en naturkatastrof eller en katastrof som orsakas av människor, skall de andra medlemsstaterna lämna bistånd på begäran av den drabbade statens politiska myndigheter. Medlemsstaterna skall i detta syfte samordna sina åtgärder inom rådet.
3. Rådet skall, inom ramen för denna artikel, biträdas av Kommittén för utrikes- och säkerhetspolitik, med stöd av de strukturer som utvecklats inom säkerhets- och försvarspolitiken, samt av den kommitté som avses i [f.d. artikel 5 RIF] vilka i förekommande fall skall lägga fram gemensamma yttranden för rådet.
4. Europeiska rådet skall, för att unionen skall kunna handla effektivt, regelbundet utvärdera de hot som unionen utsätts för.

AVDELNING VI

UNIONENS FUNKTION

KAPITEL I

INSTITUTIONELLA BESTÄMMELSER

AVSNITT 1

INSTITUTIONERNA

Underavsnitt 1

Europaparlamentet

Artikel III-227 (f.d. artikel 190)

(Europaparlamentets sammansättning)

1. Europaparlamentet skall utarbeta ett europeiskt lagförslag till allmänna direkta val av dess ledamöter enligt en i alla medlemsstater enhetlig ordning eller i enlighet med principer som är gemensamma för alla medlemsstater.

Efter samtycke från Europaparlamentet, som skall besluta med en majoritet av sina ledamöter, skall rådet enhälligt den lag som avses i föregående stycke och rekommendera medlemsstaterna att anta lagen i enlighet med deras konstitutionella föreskrifter.

2. En europeisk lag från Europaparlamentet, antagen på dess eget initiativ, om regler och allmänna villkor för ledamöternas ämbetsutövning. Europaparlamentet skall besluta efter kommissionens yttrande och rådets godkännande. Alla regler eller villkor som rör beskattning av ledamöter eller före detta ledamöter kräver enhällighet i rådet.

Artikel III-228 (f.d. artikel 191)

Med tillämpning av artikel [35a] i konstitutionen skall den europeiska lagen fastställa regler för politiska partier på europeisk nivå och särskilt bestämmelser om deras finansiering.

Artikel III-229 (f.d. artikel 192)

Europaparlamentet får genom beslut av en majoritet av de ledamöter som ingår anmoda kommissionen att lägga fram lämpliga förslag i frågor som enligt Europaparlamentets uppfattning kräver att en unionsbestämmelse utarbetas för att konstitutionen skall kunna genomföras. Om kommissionen inte lägger fram något förslag, skall den underrätta Europaparlamentet om skälen till detta.

Artikel III-230 (f.d. artikel 193)

Då Europaparlamentet fullgör sina uppgifter får det på begäran av en fjärdedel av sina ledamöter tillsätta en tillfällig undersökningskommitté för att – utan att detta inverkar på de befogenheter som genom konstitutionen tilldelas andra institutioner eller organ – undersöka påstådda överträdelser eller missförhållanden vid tillämpningen av unionsrätten, såvida inte de påstådda förhållandena är föremål för en domstolsprövning och domstolsförfarandet ännu inte har avslutats.

Den tillfälliga undersökningskommittén skall upplösas när den har överlämnat sin rapport.

En europeisk lag från Europaparlamentet, antagen på dess eget initiativ, fastställer närmare föreskrifter om utövandet av undersökningsrätten. Europaparlamentet skall besluta efter kommissionens yttrande och rådets godkännande.

Artikel III-231 (f.d. artikel 194)

Varje unionsmedborgare och varje fysisk eller juridisk person som är bosatt eller har sitt säte i en medlemsstat skall ha rätt att ensam eller tillsammans med andra medborgare eller personer göra en framställning till Europaparlamentet i frågor som hör till unionens verksamhetsområden och som direkt berör honom.

Artikel III-232 (f.d. artikel 195)

1. Europaparlamentet skall på eget initiativ utse EU-ombudsmannen. EU-ombudsmannen har befogenhet att från varje unionsmedborgare eller varje annan fysisk eller juridisk person som är bosatt eller har sitt säte i en medlemsstat ta emot klagomål om missförhållanden i unionsinstitutionernas eller unionsorganens verksamhet, med undantag för domstolen då den utövar sina domstolsfunktioner.

Ombudsmannen skall inom ramen för sitt uppdrag företa de undersökningar som han finner berättigade, antingen på eget initiativ eller på grundval av de klagomål som framförs till honom direkt eller genom en ledamot av Europaparlamentet; detta gäller dock inte om de påstådda förhållandena är eller har varit föremål för ett domstolsförfarande. Om EU-ombudsmannen konstaterar att ett missförhållande har förekommit, skall han hänskjuta frågan till den berörda institutionen som skall ha en frist på tre månader för att delge honom sina synpunkter. EU-ombudsmannen skall därefter lämna en rapport till Europaparlamentet och den berörda institutionen. Den klagande skall underrättas om resultatet av dessa undersökningar.

EU-ombudsmannen skall förelägga Europaparlamentet en årlig rapport om resultatet av sina undersökningar.

2. EU-ombudsmannen skall utses efter varje val till Europaparlamentet för dess valperiod. Ordföranden kan återväljas.

EU-ombudsmannen kan på begäran av Europaparlamentet avsättas av domstolen om han inte längre uppfyller de krav som ställs för att han skall kunna utföra sina uppgifter eller om han gjort sig skyldig till allvarlig försummelse.

3. EU-ombudsmannen skall vara fullständigt oavhängig i sin ämbetsutövning. Då han fullgör sina uppgifter får han inte vare sig begära eller ta emot instruktioner från något organ. EU-ombudsmannen får inte under sin ämbets tid utöva någon avlönad eller oavlönad yrkesverksamhet.

4. I en europeisk lag från Europaparlamentet, antagen på dess eget initiativ, fastställs regler och allmänna villkor för EU-ombudsmannens ämbetsutövning. Europaparlamentet skall besluta efter kommissionens yttrande och rådets godkännande.

Artikel III-233 (f.d. artikel 196)

Europaparlamentet skall hålla en årlig session. Det skall sammanträda utan särskild kallelse den andra tisdagen i mars.

Europaparlamentet får sammanträda till extra sammanträdesperiod på begäran av en majoritet av sina ledamöter samt på begäran av rådet eller kommissionen.

Artikel III-234 (f.d. artikel 197)

Kommissionens ledamöter får närvara vid samtliga Europaparlamentets sammanträden och skall på egen begäran få uttala sig på kommissionens vägnar.

Kommissionen skall muntligen eller skriftligen besvara frågor som ställs till den av Europaparlamentet eller dess ledamöter.

Rådet skall höras av Europaparlamentet under de förutsättningar som rådet fastställer i sin arbetsordning.

Artikel III-235 (f.d. artikel 198)

Om inte annat föreskrivs i konstitutionen, skall Europaparlamentet besluta med majoritet av de avgivna rösterna. I arbetsordningen skall fastställas när beslutförhet föreligger.

Artikel III-236 (f.d. artikel 199)

Europaparlamentet skall anta sin arbetsordning genom beslut som biträds av majoriteten av parlamentets ledamöter.

Europaparlamentets protokoll skall offentliggöras enligt arbetsordningens bestämmelser.

Artikel III-237 (f.d. artikel 200)

Europaparlamentet skall vid offentligt sammanträde diskutera den allmänna årsrapport som kommissionen förelägger parlamentet.

Artikel III-338 (f.d. artikel 201)

Om ett förslag om misstroendevotum läggs fram rörande kommissionens verksamhet får Europaparlamentet inte ta ställning till förslaget förrän tidigast tre dagar efter det att detta framlagts och endast genom öppen omröstning.

Om förslaget om misstroendevotum antas med en majoritet av två tredjedelar av de avgivna rösterna och med majoritet av Europaparlamentets ledamöter, skall kommissionens ledamöter avgå. De skall fortsätta att handlägga löpande ärenden till dess de har ersatts enligt [artikel 214]. I så fall skall mandattiden för de ledamöter av kommissionen som utses att ersätta dem löpa ut samma dag som mandattiden skulle ha löpt ut för de ledamöter av kommissionen som samfällt har tvingats avgå.

Underavsnitt 2

Europeiska rådet

Artikel III-239 (ny)

Ingen medlem av Europeiska rådet får vid omröstning företräda mer än en annan medlem. Att personligen närvarande eller företrädda medlemmar avstår från att rösta hindrar inte att Europeiska rådet fattar beslut som kräver enhällighet.

Europeiska rådet skall med enkel majoritet fastställa regler för sina egna förfaranden.

Europaparlamentets talman kan inbjudas att framföra sin uppfattning inför Europeiska rådet.

Europeiska rådet skall biträdas av sekretariatet som nämns i [f.d. artikel 207].

Underavsnitt 3

Rådet

Artikel III-240 (f.d. artiklarna 203 och 204)

(Rådets ordförandeskap)

Artikel III-241 (f.d. artiklarna 205 och 206)

Ingen rådsmedlem får vid omröstning företräda mer än en annan medlem.

För de överläggningar som kräver enkel majoritet skall rådet fatta beslut med en majoritet av sina medlemmar.

Att personligen närvarande eller företrädde medlemmar avstår från att rösta hindrar inte att rådet fattar beslut som kräver enhällighet.

Artikel III-242 (f.d. artikel 207)

1. En kommitté som består av medlemsstaternas ständiga representanter skall ansvara för att förbereda rådets arbete och att utföra de uppdrag som rådet ger den. Kommittén får fatta beslut i procedurfrågor i de fall som föreskrivs i rådets arbetsordning.

2. Rådet skall biträdas av ett generalsekretariat, som skall lyda under en generalsekreterare.

Rådet skall besluta med enkel majoritet om generalsekretariatets organisation.

3. Rådet skall med enkel majoritet anta sin egen arbetsordning.

Artikel III-243 (f.d. artikel 208)

Rådet får med enkel majoritet anmoda kommissionen att företa de utredningar som rådet finner nödvändiga för att förverkliga de gemensamma målen samt att förelägga rådet lämpliga förslag. Om kommissionen inte lägger fram något förslag, skall den underrätta rådet om skälen till detta.

Artikel III-244 (f.d. artikel 209)

Rådet skall på eget initiativ och med enkel majoritet anta europeiska beslut som fastställer stadgar för de kommittéer som föreskrivs i konstitutionen. Det skall besluta efter att ha hört kommissionen.

Underavsnitt 4

Kommissionen

Artikel III-245 (f.d. artikel 213.1, och f.d. artikel 214)

1. *(Förfaranden för utnämning av kommissionens ledamöter)*
2. Endast medborgare i medlemsstaterna får vara ledamöter av kommissionen.

Artikel III-246 (f.d. artikel 213.2)

Kommissionens ledamöter skall avhålla sig från varje handling som är oförenlig med deras skyldigheter. Varje medlemsstat förbinder sig att respektera denna princip och att inte söka påverka kommissionens ledamöter när de utför sina uppgifter.

Ledamöterna av kommissionen får inte under sin ämbets tid utöva någon annan avlönad eller oavlönad yrkesverksamhet. De skall när de tillträder avge en högtidlig försäkran att såväl under som efter sin ämbets tid respektera de förpliktelser som följer av ämbetet, särskilt deras skyldighet att iaktta redbarhet och visa omdöme vid mottagande av vissa uppdrag eller förmåner efter ämbets tiden. Om dessa förpliktelser åsidosätts får domstolen, på begäran av rådet som beslutar med enkel majoritet eller kommissionen, allt efter omständigheterna besluta antingen att den berörda ledamoten skall avsättas från ämbetet enligt artikel (26) eller berövas rätten till pension eller andra förmåner i dess ställe.

Artikel III-247 (f.d. artikel 215)

1. En kommissionsledamots ämbete skall, fränsett vid normala ny tillsättningar och vid dödsfall, upphöra när ledamoten begär sitt entledigande eller avsätts. En kommissionsledamot skall begära sitt entledigande om ordföranden efter kollegiets godkännande begär detta.

(Förfaranden för att ersätta ordföranden för kommissionen, eller en ledamot av kommissionen)

Artikel III-248 (f.d. artikel 216)

Om en ledamot av kommissionen inte längre uppfyller de krav som ställs för att han skall kunna utföra sina uppgifter eller om han har gjort sig skyldig till allvarlig försummelse, får domstolen på begäran av rådet eller kommissionen med enkel majoritet besluta att avsätta honom.

Artikel III-249 (f.d. artikel 217)

Kommissionens olika ansvarsområden skall struktureras och fördelas mellan dess ledamöter av dess ordförande, om inte annat följer av artikel I-27.3 i konstitutionen. Ordföranden får ändra denna ansvarsfördelning under mandatperioden. Kommissionens ledamöter skall under ledning av ordföranden utföra de uppgifter som denne ålägger dem.

Artikel III-250 (ny)

(Andra bestämmelser som gäller kommissionen.)

Artikel III-251 (f.d. artikel 218)

Kommissionen skall anta sin arbetsordning för att säkerställa att både den själv och dess avdelningar fullgör sina uppgifter. Den skall se till att arbetsordningen offentliggörs.

Artikel III-252 (f.d. artikel 219)

Kommissionen skall fatta sina beslut med en majoritet av sina ledamöter. I arbetsordningen skall fastställas när beslutförhet föreligger.

Artikel III-253 (f.d. artikel 212)

Kommissionen skall årligen, senast en månad före öppnandet av Europaparlamentets session offentliggöra en allmän rapport om unionens verksamhet.

Underavsnitt 5

Domstolen

Artikel III-254 (f.d. artikel 221)

Domstolen skall sammanträda i olika avdelningar, i stor avdelning eller i plenum, i enlighet med föreskrifterna i domstolens stadga.

Artikel III-255 (f.d. artikel 222)

Domstolen skall biträdas av åtta generaladvokater. På begäran av domstolen får rådet genom enhälligt beslut utöka antalet generaladvokater.

Generaladvokaterna skall vid offentliga domstolssessioner, fullständigt opartiskt och oavhängigt, lägga fram motiverade yttranden i ärenden som enligt domstolens stadga kräver deras deltagande.

Artikel III-256 (f.d. artikel 223)

Domstolens domare och generaladvokater som utses bland personer vars oavhängighet inte kan ifrågasättas och som uppfyller nödvändiga villkor för utövande av de högsta domarämbetena i hemlandet eller är jurister med allmänt erkända kvalifikationer skall utses i samförstånd av medlemsstaternas regeringar efter att den kommitté som föreskrivs i [f.d. artikel 224a] har hörts.

En del av domartjänsterna och tjänsterna som generaladvokat skall nytillsättas vart tredje år i enlighet med föreskrifterna i domstolens stadga.

Domarna skall bland sig välja domstolens ordförande för en tid av tre år. Ordföranden kan återväljas.

Domstolen skall fastställa sina rättegångsregler. Dessa regler skall godkännas av rådet med kvalificerad majoritet.

Artikel III-257 (f.d. artikel 224)

Antalet domare i Europeiska unionens allmänna underrätt skall fastställas i domstolens stadga. I stadgan kan det föreskrivas att rätten skall biträdas av generaladvokater.

Ledamöterna i Europeiska unionens allmänna underrätt skall utses bland personer vars oavhängighet inte kan ifrågasättas och som uppfyller nödvändiga villkor för utövande av höga domarämbeten. De skall utses för en tid av sex år av medlemsstaternas regeringar i samförstånd, efter att den kommitté som föreskrivs i [f.d. artikel 224a] har hörts. En del av ledamöterna i Europeiska unionens allmänna underrätt skall nytillsättas vart tredje år. Avgående ledamöter kan utnämnas på nytt.

Domarna skall bland sig välja ordförande för Europeiska unionens allmänna underrätt för en tid av tre år. Ordföranden kan återväljas.

Europeiska unionens allmänna underrätt skall anta sina rättegångsregler i samförstånd med domstolen. Den skall besluta om dem efter godkännande i rådet med kvalificerad majoritet.

Om inte annat föreskrivs i domstolens stadga, skall de bestämmelser i konstitutionen som avser domstolen tillämpas på Europeiska unionens allmänna underrätt.

Artikel III-258 (f.d. artikel 224a)

Det skall inrättas en kommitté med uppgift att avge yttrande om kandidaternas lämplighet att utöva ämbetena som domare och generaladvokat i domstolen och Europeiska unionens allmänna underrätt innan medlemsstaternas regeringar fattar beslut enligt [f.d. artiklarna 223 och 224].

Kommittén skall bestå av sju personer utsedda bland före detta ledamöter av domstolen och Europeiska unionens allmänna underrätt, ledamöter av nationella högsta domstolar och jurister med allmänt erkända kvalifikationer, varav en skall föreslås av Europaparlamentet. Utnämningen av ledamöterna av denna kommitté och reglerna om kommitténs arbetssätt skall fastställas genom beslut i rådet med kvalificerad majoritet på förslag av domstolens ordförande.

Artikel III-259 (f.d. artikel 225)

1. Europeiska unionens allmänna underrätt skall vara behörig att i första instans pröva och avgöra de ärenden som anges i [f.d. artiklarna 230, 232, 235, 236 och 238], med undantag av de ärenden som åvilar en specialdomstol och de som enligt stadgan faller under domstolens behörighet. I stadgan kan det fastställas att Europeiska unionens allmänna underrätt skall vara behörig för andra grupper av ärenden.

Europeiska unionens allmänna underrätts avgöranden enligt denna punkt kan överklagas till domstolen, dock endast i rättsfrågor, i enlighet med de villkor och begränsningar som fastställs i stadgan.

2. Europeiska unionens allmänna underrätt skall vara behörig att pröva och avgöra överklaganden mot avgöranden som fattas av de specialdomstolar som upprättas enligt [f.d. artikel 225a].

Europeiska unionens allmänna underrätts avgöranden enligt denna punkt kan i undantagsfall omprövas av domstolen, i enlighet med de villkor och begränsningar som fastställs i stadgan, om det finns en allvarlig risk för att de undergräver enhetligheten eller konsekvensen i unionsrätten.

3. Europeiska unionens allmänna underrätt skall vara behörig att pröva och avgöra frågor som hänskjutits för förhandsavgörande enligt [f.d. artikel 234] på särskilda områden som fastställs i stadgan.

Om Europeiska unionens allmänna underrätt anser att ett ärende kräver ett principbeslut som kan påverka enhetligheten eller konsekvensen i unionsrätten, kan den hänskjuta ärendet till domstolen för beslut.

Europeiska unionens allmänna underrätts avgöranden av frågor som hänskjutits för förhandsavgörande kan i undantagsfall omprövas av domstolen, i enlighet med de villkor och begränsningar som fastställs i stadgan, om det finns en allvarlig risk för att de undergräver enhetligheten eller konsekvensen i unionsrätten.

Artikel III-260 (f.d. artikel 225 A)

1. Europaparlamentet och rådet får i enlighet med lagstiftningsförfarandet anta europeiska lagar genom vilka det inrättas specialdomstolar, som är knutna till Europeiska unionens allmänna underrätt, med uppgift att i första instans pröva och avgöra vissa grupper av ärenden på särskilda områden. De skall fatta beslut antingen på förslag av kommissionen efter att ha hört domstolen eller på begäran av domstolen efter att ha hört kommissionen.
2. I den europeiska lagen om inrättande av en specialdomstol skall det fastställas regler om denna domstols sammansättning och anges hur omfattande behörighet den har.
3. Specialdomstolarnas beslut kan överklagas till Europeiska unionens allmänna underrätt endast i rättsfrågor eller, om det i den europeiska lagen om inrättande av specialdomstolen så fastställs, även i sakfrågor.
4. Ledamöterna av specialdomstolarna skall utses bland personer vars oavhängighet inte kan ifrågasättas och som uppfyller nödvändiga villkor för utövande av domarämbeten. De skall utses av rådet genom enhälligt beslut.
5. Specialdomstolarna skall anta sina rättegångsregler i samförstånd med domstolen. De skall besluta om dem efter godkännande i rådet med kvalificerad majoritet.
6. Om inte annat föreskrivs i den europeiska lagen om inrättande av specialdomstolen skall de bestämmelser i konstitutionen som avser domstolen samt bestämmelserna i domstolens stadga tillämpas på specialdomstolarna.

Artikel III-261 (f.d. artikel 226)

Om kommissionen anser att en medlemsstat har underlåtit att uppfylla en skyldighet enligt konstitutionen, skall kommissionen avge ett motiverat yttrande i ärendet efter att ha givit den berörda staten tillfälle att inkomma med sina synpunkter.

Om den berörda staten inte rättar sig efter yttrandet inom den tid som angivits av kommissionen, får denna föra ärendet vidare till domstolen.

Artikel III-262 (f.d. artikel 227)

En medlemsstat som anser att en annan medlemsstat har underlåtit att uppfylla en skyldighet enligt konstitutionen får anhängiggöra ärendet vid domstolen.

Innan en medlemsstat väcker talan mot en annan medlemsstat på grund av ett påstått åsidosättande av en skyldighet enligt konstitutionen, skall den lägga fram saken för kommissionen.

Kommissionen skall avge ett motiverat yttrande efter det att var och en av de berörda staterna beretts tillfälle att skriftligen och muntligen lägga fram sin egen sak och yttra sig över vad motparten anfört.

Om kommissionen inte yttrat sig inom tre månader efter det att saken lagts fram för den, skall detta inte hindra att ärendet anhängiggörs vid domstolen.

Artikel III-263 (f.d. artikel 228)

1. Om domstolen finner att en medlemsstat har underlåtit att uppfylla en skyldighet enligt konstitutionen, skall denna stat vidta de åtgärder som krävs för att följa domstolens dom.

2. Om kommissionen anser att den berörda medlemsstaten inte har vidtagit de åtgärder som krävs för att följa domstolens dom får kommissionen, efter att ha gett staten tillfälle att framföra sina synpunkter, väcka talan vid domstolen. Därvid skall kommissionen ange det standardbelopp eller det vite som den med hänsyn till omständigheterna anser det lämpligt att den berörda medlemsstaten skall betala.

Om domstolen finner att den berörda medlemsstaten har underlåtit att efterkomma dess dom, kan den förelägga staten att betala ett standardbelopp eller ett vite.

Detta förfarande skall inte inverka på tillämpningen av [f.d. artikel 227].

3. När kommissionen för ett ärende vidare till domstolen i enlighet med [f.d. artikel 226] därför att den anser att den berörda medlemsstaten har underlåtit att uppfylla sin skyldighet att meddela åtgärder för att införliva en ramlag får kommissionen, om den anser det lämpligt, begära att domstolen samtidigt skall ålägga den berörda staten att betala ett standardbelopp eller ett vite om domstolen konstaterar en underlåtenhet. Om domstolen uppfyller kommissionens begäran skall betalningen träda i kraft inom den tidsfrist som anges i domstolens dom.

Artikel III-264 (f.d. artikel 229)

I de europeiska lagar, europeiska ramlagar och av rådet antagna lagar eller förordningar, som antas enligt konstitutionen får domstolen ges en obegränsad behörighet i fråga om de påföljder som föreskrivs i dessa.

Artikel III-265 (f.d. artikel 229 A)

Utan att det påverkar tillämpningen av övriga bestämmelser i konstitutionen skall domstolen genom en europeisk lag ges behörighet att avgöra tvister som rör tillämpningen av de rättsakter som antagits på grundval av konstitutionen och genom vilka rättigheter avseende industriellt rättsskydd skapas.

Artikel III-266 (f.d. artikel 230)

1. Domstolen skall granska lagenligheten av de europeiska lagarna och de europeiska ramlagarna, rättsakter som antas av rådet, av kommissionen och av ECB och som inte är rekommendationer och yttranden samt sådana rättsakter som antas av Europaparlamentet som skall ha rättsverkan i förhållande till tredje man. Domstolen skall även granska lagenligheten av sådana rättsakter antagna av unionens myndigheter och organ vilka har rättsverkan i förhållande till tredje man.
2. För detta ändamål skall domstolen vara behörig att pröva talan som väcks av en medlemsstat, av Europaparlamentet, av rådet eller av kommissionen rörande bristande behörighet, åsidosättande av väsentliga formföreskrifter, åsidosättande av konstitutionen eller av någon rättsregel som gäller dess tillämpning eller rörande maktmissbruk.
3. Domstolen skall på samma villkor vara behörig att pröva en talan som revisionsrätten, ECB eller Regionkommittén väcker för att tillvarata sina rättigheter.
4. Varje fysisk eller juridisk person får på samma villkor väcka talan mot en rättsakt som är riktad till honom eller som direkt och personligen berör honom samt mot en rättsakt som direkt berör honom utan att medföra genomförandeåtgärder.
5. De rättsakter genom vilka unionens myndigheter och organ inrättas kan föreskriva särskilda villkor och former för talan som väcks av fysiska eller juridiska personer mot rättsakter som antas av dessa organ eller myndigheter och som skall ha rättsverkan.
6. Talan som avses i denna artikel skall väckas inom två månader från den dag då åtgärden offentliggjordes eller delgavs klaganden eller, om så inte skett, från den dag då denne fick kännedom om åtgärden, alltefter omständigheterna.

Artikel III-267 (f.d. artikel 230a)

Den medlemsstat som berörs av Europeiska rådets eller rådets fastslående enligt artikel I-58 kan inom en månad från detta fastslående väcka talan vid domstolen på grund av att endast de förfaranderegler som föreskrivs i denna bestämmelse har åsidosatts.

Artikel III-268 (f.d. artikel 231)

Om talan är välgrundad, skall domstolen förklara den berörda rättsakten ogiltig.

Den skall dock, om den anser det nödvändigt, ange vilka verkningar av den ogiltigförklarade rättsakten som skall betraktas som bestående.

Artikel III-269 (f.d. artikel 232)

Om Europaparlamentet, rådet eller kommissionen i strid med konstitutionen underlåter att vidta åtgärder, får medlemsstaterna och unionens övriga institutioner väcka talan vid domstolen för att få överträdelsen fastslagen. Denna bestämmelse skall på samma villkor gälla för de av unionens myndigheter och organ som underlåter att vidta åtgärder.

En sådan talan skall endast tas upp om den berörda institutionen, myndigheten eller det berörda organet dessförinnan anmodats att vidta åtgärder. Om institutionen, myndigheten eller organet inom två månader efter denna anmodan inte tagit ställning får talan väckas inom en ytterligare frist av två månader.

Varje fysisk eller juridisk person får på de villkor som anges i föregående stycken föra talan vid domstolen om att någon av unionens institutioner, myndigheter eller organ har underlåtit att till personen i fråga rikta någon annan rättsakt än en rekommendation eller ett yttrande.

Artikel III-270 (f.d. artikel 233)

Den eller de institutioner, den myndighet eller det organ vars rättsakt har förklarats ogiltig eller vars underlåtenhet att agera har förklarats strida mot konstitutionen skall vidta de åtgärder som är nödvändiga för att följa domen.

Denna skyldighet skall inte påverka någon förpliktelse som kan följa av tillämpningen av [f.d. artikel 288 andra stycket].

Artikel III-271 (f.d. artikel 234)

Domstolen skall vara behörig att meddela förhandsavgöranden angående

- a) tolkningen av konstitutionen,
- b) giltigheten och tolkningen av rättsakter som beslutas av unionens institutioner,
- c) tolkningen av stadgar för myndigheter eller organ som upprättats genom rättsakter som beslutats av unionen, när stadgarna föreskriver detta.

När en sådan fråga uppkommer vid en domstol i en medlemsstat får den domstolen, om den anser att ett beslut i frågan är nödvändigt för att döma i saken, begära att domstolen meddelar ett förhandsavgörande.

När en sådan fråga uppkommer i ett ärende vid en domstol i en medlemsstat, mot vars avgöranden det inte finns något rättsmedel enligt nationell lagstiftning, skall den nationella domstolen föra frågan vidare till domstolen.

Om en sådan fråga uppkommer i ett ärende vid en domstol i en medlemsstat rörande en frihetsberövad person skall domstolen meddela sitt avgörande inom kortast möjliga tid.

Artikel III-272 (f.d. artikel 235)

Domstolen skall vara behörig att avgöra tvister om sådant skadestånd som avses i [f.d. artikel 288 andra stycket].

Artikel III-273 (f.d. artikel 236)

Domstolen skall vara behörig att avgöra alla tvister mellan unionen och dess anställda inom de gränser och på de villkor som fastställts i tjänsteföreskrifterna eller som följer av anställningsvillkoren.

Artikel III-274 (f.d. artikel 237)

Domstolen skall inom de gränser som anges nedan vara behörig att avgöra tvister om

- a) fullgörandet av medlemsstaternas förpliktelser enligt Europeiska investeringsbankens stadga; bankens styrelse skall i detta avseende ha de befogenheter som tilldelats kommissionen i [f.d. artikel 226],
- b) beslut av Europeiska investeringsbankens råd; varje medlemsstat, kommissionen och bankens styrelse får väcka talan i dessa frågor på de villkor som anges i [f.d. artikel 230],
- c) beslut av Europeiska investeringsbankens styrelse; talan mot dessa beslut får endast föras av medlemsstaterna eller kommissionen på de villkor som anges i [f.d. artikel 230] och endast på den grund att de förföreskrifter som avses i artikel 21.2, 21.5, 21.6 och 21.7 i bankens stadga har åsidosatts,
- d) fullgörandet av de nationella centralbankernas förpliktelser enligt konstitutionen och stadgan för Europeiska centralbankssystemet. Därvid skall Europeiska centralbankens råd gentemot de nationella centralbankerna ha samma befogenheter som enligt [f.d. artikel 226] tillkommer kommissionen gentemot medlemsstaterna. Om domstolen finner att en nationell centralbank har underlåtit att fullgöra en förpliktelse enligt konstitutionen, skall banken vidta de åtgärder som behövs för att följa domstolens dom.

Artikel III-275 (f.d. artikel 238)

Domstolen skall vara behörig att träffa avgöranden med stöd av en skiljedomsklausul i ett offentligrättsligt eller privaträttsligt avtal, som ingåtts av unionen eller för dess räkning.

Artikel III-276 (f.d. artikel 239)

Domstolen skall vara behörig att avgöra varje tvist mellan medlemsstater som berör ämnesområden som regleras i konstitutionen, om tvisten hänskjuts till domstolen enligt ett särskilt avtal mellan parterna.

Artikel III-277 (f.d. artikel 240)

Utom i de fall där domstolen är behörig enligt konstitutionen skall tvister i vilka unionen är part inte på denna grund vara undantagna från de nationella domstolarnas behörighet.

Artikel III-278 (f.d. artikel 240a)

Domstolen skall inte ha behörighet med avseende på artiklarna I-39 och I-40 och bestämmelserna i avdelning V kapitel II i tredje delen rörande den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken.

Artikel III-279 (f.d. artikel 240b)

När domstolen utövar sina befogenheter med avseende på bestämmelserna i avdelning III kapitel IV avsnitten 4 och 5 om ett område med frihet, säkerhet och rättvisa skall den inte vara behörig att pröva giltigheten eller proportionaliteten av insatser som polis eller andra brottsbekämpande organ gör i en medlemsstat eller av medlemsstaternas utövning av sitt ansvar för att upprätthålla lag och ordning och skydda den inre säkerheten, när dessa akter omfattas av den nationella lagstiftningen.

Artikel III-280 (f.d. artikel 240c)

Medlemsstaterna förbinder sig att inte lösa tvister om tolkningen eller tillämpningen av konstitutionen på annat sätt än som bestämts genom denna.

Artikel III-281 (f.d. artikel 241)

Utan hinder av att den frist som avses i [f.d. artikel 230 femte stycket] har löpt ut får parterna i en tvist om en europeisk lag, en lag eller en förordning som rådet, kommissionen eller Europeiska centralbanken har antagit, med stöd av [f.d. artikel 230 andra stycket] inför domstolen göra gällande att rättsakten inte skall tillämpas.

Artikel III-282 (f.d. artikel 242)

Talan som förs vid domstolen skall inte hindra verkställighet. Domstolen får dock om den anser att omständigheterna så kräver förordna om uppskov med verkställigheten av den påtalade rättsakten.

Artikel III-283 (f.d. artikel 243)

I ärenden som anhängiggjorts vid domstolen får denna föreskriva nödvändiga interimistiska åtgärder.

Artikel III-284 (f.d. artikel 244)

Domstolens domar skall vara verkställbara enligt [f.d. artikel 256].

Artikel III-285 (f.d. artikel 245)

Domstolens stadga skall fastställas i ett protokoll.

Genom lagen får bestämmelserna i stadgan ändras med undantag av avdelning I och artikel 64 i denna. Europaparlamentet och rådet skall besluta antingen på begäran av domstolen och efter att ha hört kommissionen, eller på begäran av kommissionen och efter att ha hört domstolen.

Underavsnitt 6

Revisionsrätten

Artikel III-286 (f.d. artikel 248)

1. Revisionsrätten skall granska räkenskaperna över unionens samtliga inkomster och utgifter. Den skall också granska räkenskaperna över samtliga inkomster och utgifter för varje organ som unionen har upprättat, såvida inte den rättsakt varigenom organet upprättats utesluter en sådan granskning.

Revisionsrätten skall till Europaparlamentet och rådet avge en förklaring om räkenskapernas tillförlitlighet och de underliggande transaktionernas laglighet och korrekthet, vilken skall offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning*. Denna förklaring får kompletteras med särskilda bedömningar av varje större område i unionens verksamhet.

2. Revisionsrätten skall pröva om samtliga inkomster och utgifter varit lagliga och korrekta och om den ekonomiska förvaltningen varit sund. Därvid skall den särskilt rapportera om alla fall av oegentligheter.

Granskningen av inkomsterna skall ske på grundval av både fastställda inkomstbelopp och inkomstbelopp som betalats in till unionen.

Granskningen av utgifterna skall ske på grundval av både gjorda åtaganden och verkställda utbetalningar.

Dessa granskningar får göras innan räkenskaperna avslutas för det ifrågavarande budgetåret.

3. Granskningen skall grundas på bokföringsmaterial och vid behov ske på platsen i övriga institutioner, i lokalerna hos varje organ som förvaltar inkomster eller utgifter för unionens räkning och i medlemsstaterna, inbegripet i lokalerna hos varje fysisk eller juridisk person som erhåller betalningar från budgeten. I medlemsstaterna skall granskningen genomföras i samarbete med de nationella revisionsorganen eller, om dessa inte har nödvändiga befogenheter, i samarbete med behöriga nationella myndigheter. Revisionsrätten och medlemsstaternas nationella revisionsorgan skall samarbeta i en anda av förtroende och med bibehållet oberoende. Dessa organ eller myndigheter skall underrätta revisionsrätten om de avser att delta i granskningen.

Övriga institutioner, alla organ som förvaltar inkomster eller utgifter för unionens räkning, alla fysiska eller juridiska personer som erhåller betalningar från budgeten samt de nationella revisionsorganen eller, om dessa inte har nödvändiga befogenheter, behöriga nationella myndigheter, skall på revisionsrättens begäran till denna överlämna de handlingar eller den information som rätten behöver för att kunna fullgöra sin uppgift.

När det gäller Europeiska investeringsbankens förvaltning av unionens utgifter och inkomster skall revisionsrättens rätt till tillgång till den information som innehås av banken regleras av en överenskommelse mellan rätten, banken och kommissionen. Om ingen sådan överenskommelse finns, skall rätten likväl ha tillgång till den information som är nödvändig för att granska de unionsutgifter och unionsinkomster som banken förvaltar.

4. Revisionsrätten skall upprätta en årsrapport efter utgången av varje budgetår. Rapporten skall överlämnas till övriga institutioner och tillsammans med institutionernas yttranden över revisionsrättens iakttagelser offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Revisionsrätten får också när som helst framföra synpunkter i särskilda frågor, speciellt i form av särskilda rapporter, och yttra sig på begäran av någon av de övriga institutionerna.

Revisionsrätten skall anta sina årsrapporter, särskilda rapporter eller yttranden med en majoritet av sina ledamöter. Den kan emellertid inom sig inrätta avdelningar för att anta vissa kategorier av rapporter eller yttranden enligt de villkor som anges i dess arbetsordning.

Den skall biträda Europaparlamentet och rådet när dessa utövar sina kontrollbefogenheter i fråga om genomförandet av budgeten.

Revisionsrätten skall själv anta sin arbetsordning. Den skall besluta efter godkännande från rådet.

Artikel III-287 (f.d. artikel 247)

1. Ledamöterna av revisionsrätten skall utses bland personer som i sina respektive länder hör till eller har hört till externa revisionsorgan eller som är kvalificerade för detta ämbete. Deras oavhängighet får inte kunna ifrågasättas.

2. Revisionsrättens ledamöter skall utses för en tid av sex år. Deras mandat kan förnyas. Rådet skall på eget initiativ anta ett beslut om den förteckning över ledamöter som skall upprättas i enlighet med förslag från varje medlemsstat. Det skall besluta efter att ha hört Europaparlamentet.

Revisionsrättens ledamöter skall bland sig välja sin ordförande för en tid av tre år. Ordföranden kan återväljas.

3. Ledamöterna av revisionsrätten skall i gemenskapens allmänna intresse fullgöra sina skyldigheter under full oavhängighet.

Vid fullgörandet av dessa skyldigheter skall de inte vare sig begära eller ta emot instruktioner från någon regering eller något annat organ. De skall avhålla sig från varje handling som är oförenlig med deras skyldigheter.

4. Ledamöterna av revisionsrätten får inte under sin ämbets tid utöva någon annan avlönad eller oavlönad yrkesverksamhet. De skall när de tillträder avge en högtidlig försäkran att såväl under som efter sin ämbets tid respektera de förpliktelser som följer av ämbetet, särskilt deras skyldighet att iakttä redbarhet och visa omdöme vid mottagande av vissa uppdrag eller förmåner efter ämbets tiden.

5. Ämbetet för en ledamot av revisionsrätten skall, fränsett vid normala ny tillsättningar och vid dödsfall, upphöra när ledamoten begär sitt entledigande eller avsätts genom ett avgörande av domstolen enligt punkt 7.

För den återstående mandattiden skall en ersättare utses.

Utom vid avsättning skall ledamöterna av revisionsrätten kvarstå i ämbetet till dess att de ersatts.

6. En ledamot av revisionsrätten får endast skiljas från sitt ämbete eller berövas rätten till pension eller andra förmåner i dess ställe, om domstolen på begäran av revisionsrätten finner att han inte längre uppfyller de förutsättningar som krävs eller fullgör de skyldigheter som följer av ämbetet.

AVSNITT 2

UNIONENS RÅDGIVANDE ORGAN

Underavsnitt 1

Regionkommittén

Artikel III-288 (f.d. artikel 263)

(Regionkommitténs sammansättning)

Kommitténs ledamöter och lika många suppleanter skall utses för en tid av fem år. De kan återväljas. Rådet skall på eget initiativ anta ett europeiskt beslut om den förteckning över ledamöter och suppleanter som skall upprättas i enlighet med förslag från varje medlemsstat. När ett sådant mandat som avses i första stycket och som ligger till grund för att ledamoten har föreslagits upphör, skall mandatet i kommittén automatiskt upphöra, och ledamoten skall för den återstående delen av mandatperioden ersättas enligt samma förfarande. Ingen ledamot av kommittén får samtidigt vara ledamot av Europaparlamentet.

Artikel III-289 (f.d. artikel 264)

Regionkommittén skall bland sina medlemmar välja sin ordförande och sitt presidium för en tid av två och ett halvt år.

Den skall anta sin arbetsordning.

Kommittén skall sammankallas av ordföranden på begäran av Europaparlamentet, rådet eller kommissionen. Den kan också sammanträda på eget initiativ.

Artikel III-290 (f.d. artikel 265)

Regionkommittén skall höras av Europaparlamentet, rådet eller kommissionen i de fall som anges i konstitutionen och i alla övriga fall, särskilt sådana som rör gränsöverskridande samarbete, där en av dessa båda institutioner finner det lämpligt.

Om Europaparlamentet, rådet eller kommissionen anser det nödvändigt, skall de utsätta en frist inom vilken kommittén skall avge sitt yttrande; denna får inte understiga en månad från den dag kommitténs ordförande fått meddelande om ärendet. Efter fristens utgång får saken behandlas, även om något yttrande inte föreligger.

Om Ekonomiska och sociala kommittén hörs enligt [artikel 262], skall Europaparlamentet, rådet eller kommissionen underrätta Regionkommittén om denna begäran om yttrande. Om Regionkommittén anser att särskilda regionala intressen berörs, får den avge ett yttrande i saken. Den får också på eget initiativ avge ett yttrande i sådana fall där den anser att det är lämpligt.

Kommitténs yttrande med protokoll från överläggningarna skall överlämnas till Europaparlamentet, rådet och kommissionen.

Underavsnitt 2

Ekonomiska och sociala kommittén

Artikel III-291 (f.d. artikel 258)

(Ekonomiska och sociala kommitténs sammansättning)

Artikel III-292 (f.d. artikel 259)

Kommitténs ledamöter skall utses för en tid av fem år. Deras mandat kan förnyas. Rådet skall på eget initiativ anta ett europeiskt beslut om den förteckning över ledamöter som skall upprättas i enlighet med förslag från varje medlemsstat.

Rådet skall besluta efter att ha hört kommissionen. Det får inhämta synpunkter från europeiska organisationer, som representerar det civila samhällets olika ekonomiska och sociala sektorer som berörs av unionens verksamhet.

Artikel III-293 (f.d. artikel 260)

Kommittén skall bland sina medlemmar välja sin ordförande och sitt presidium för en tid av två och ett halvt år.

Den skall anta sin egen arbetsordning.

Kommittén skall sammankallas av ordföranden på begäran av Europaparlamentet, rådet eller kommissionen. Den kan också sammanträda på eget initiativ.

Artikel III-294 (f.d. artikel 262)

Kommittén skall höras av Europaparlamentet, rådet eller kommissionen i de fall som anges i konstitutionen. I alla övriga fall får den höras av dessa institutioner. Den får även avge ett yttrande på eget initiativ.

Om Europaparlamentet, rådet eller kommissionen anser det nödvändigt, skall de utsätta en frist inom vilken kommittén skall avge sitt yttrande; denna får inte understiga en månad från den dag kommitténs ordförande fått meddelande om ärendet. Efter fristens utgång får saken behandlas, även om något yttrande inte föreligger.

Kommitténs och facksektionernas yttranden med protokoll från överläggningarna skall överlämnas till Europaparlamentet, rådet och kommissionen.

AVSNITT 3

EUROPEISKA INVESTERINGSBANKEN

Artikel III-295 (f.d. artikel 266)

Europeiska investeringsbanken skall vara en juridisk person.

Medlemmarna i Europeiska investeringsbanken är medlemsstaterna.

Europeiska investeringsbankens stadga återges i ett protokoll. Artiklarna 4, 11 och 12 samt artikel 18.5 i bankens stadga kan ändras genom en europeisk lag på begäran av Europeiska investeringsbanken efter att ha hört kommissionen, eller på begäran av kommissionen efter att ha hört Europeiska investeringsbanken.

Artikel III-296 (f.d. artikel 267)

Europeiska investeringsbanken skall ha till uppgift att genom att anlita kapitalmarknaderna och utnyttja egna medel bidra till en balanserad och störningsfri utveckling av den inre marknaden i unionens intresse. I detta syfte skall den genom att bevilja lån och garantier utan vinstsyfte underlätta finansieringen av följande projekt inom alla områden av ekonomin:

- a) Projekt som syftar till utveckling av mindre utvecklade regioner.
- b) Projekt som syftar till en modernisering eller omställning av företag eller till att skapa nya verksamheter med anledning av det gradvisa upprättandet av den inre marknaden och som på grund av sin storlek eller sin natur inte helt kan finansieras med de olika medel som är tillgängliga i de enskilda medlemsstaterna.
- c) Projekt av gemensamt intresse för flera medlemsstater, vilka på grund av sin storlek eller sin natur inte helt kan finansieras med de olika medel som är tillgängliga i de enskilda medlemsstaterna.

När banken fullgör sina uppgifter skall den underlätta finansieringen av investeringsprogram i samband med stöd från strukturfonderna och andra av unionens finansieringsorgan.

AVSNITT 4

GEMENSAMMA BESTÄMMELSER FÖR UNIONENS INSTITUTIONER OCH ORGAN

Artikel III-297 (f.d. artikel 250)

1. När rådet enligt detta fördrag antar en rättsakt på förslag av kommissionen krävs enhällighet för att ändra förslaget, om inte annat följer av artikel [251.4 och 251.5 samt artiklarna I-54 och 272].
2. Så länge rådet inte har fattat något beslut, får kommissionen ändra sitt förslag när som helst under de förfaranden som leder fram till att en gemenskapsrättsakt antas.

Artikel III-298 (f.d. artikel 251)

1. När enligt konstitutionen lagar eller ramlagar antas i enlighet med det sedvanliga lagstiftningsförfarandet skall följande bestämmelser tillämpas.
2. Kommissionen skall lägga fram ett förslag för Europaparlamentet och rådet.

Första behandlingen

3. Europaparlamentet skall anta sin ståndpunkt vid första behandlingen och överlämna den till rådet.
4. Om rådet godkänner Europaparlamentets ståndpunkt är den föreslagna rättsakten antagen.
5. Om rådet inte godkänner Europaparlamentets ståndpunkt skall det anta sin ståndpunkt vid första behandlingen och överlämna den till Europaparlamentet.
6. Rådet skall lämna Europaparlamentet en fullständig redogörelse för grunderna för sin ståndpunkt vid första behandlingen. Kommissionen skall lämna Europaparlamentet en fullständig redogörelse för sin ståndpunkt.

Andra behandlingen

7. Om Europaparlamentet inom tre månader efter en sådan delgivning
 - a) godkänner rådets ståndpunkt vid första behandlingen, eller inte har fattat något beslut, skall den föreslagna rättsakten anses som antagen,
 - b) med en absolut majoritet av sina ledamöter avvisar rådets ståndpunkt vid första behandlingen, skall den föreslagna rättsakten anses som icke antagen,
 - c) med en absolut majoritet av sina ledamöter föreslår ändringar i rådets ståndpunkt vid första behandlingen, skall den ändrade texten översändas till rådet och till kommissionen; kommissionen skall yttra sig över ändringarna.

8. Om rådet inom tre månader efter det att ärendet har hänskjutits dit med kvalificerad majoritet
 - a) godkänner alla ändringarna, skall rättsakten i fråga anses som antagen,
 - b) inte godkänner alla ändringar, skall rådets ordförande i samförstånd med Europaparlamentets ordförande inom sex veckor sammankalla förlikningskommittén.
9. Rådet skall besluta enhälligt om ändringar som kommissionen har avstyrkt.

Förlikning

10. Förlikningskommittén, som skall bestå av rådets medlemmar eller företrädare för dessa och lika många företrädare för Europaparlamentet, skall ha till uppgift att med en kvalificerad majoritet av rådets medlemmar eller företrädarna för dessa och en majoritet av företrädarna för Europaparlamentet uppnå enighet om ett gemensamt utkast inom sex veckor efter det att den har sammankallats, på grundval av Europaparlamentets och rådets ståndpunkter vid andra behandlingen.
11. Kommissionen skall delta i förlikningskommitténs arbete och ta alla nödvändiga initiativ för att närma Europaparlamentets och rådets ståndpunkter till varandra.
12. Om förlikningskommittén inte inom sex veckor efter det att den har sammankallats godkänner ett gemensamt utkast skall den föreslagna rättsakten anses som icke antagen.

Tredje behandlingen

13. Om förlikningskommittén inom denna tid godkänner ett gemensamt utkast, skall Europaparlamentet och rådet var för sig ha sex veckor på sig från godkännandet för att anta rättsakten i fråga i enlighet med det gemensamma utkastet; Europaparlamentet skall därvid besluta med absolut majoritet av de avgivna rösterna och rådet med kvalificerad majoritet. Om någon av de båda institutionerna inte antar den föreslagna rättsakten inom denna tid, skall den föreslagna rättsakten anses som icke antagen.
14. De tidsfrister på tre månader respektive sex veckor som anges i denna artikel skall på Europaparlamentets eller rådets initiativ förlängas med högst en månad respektive två veckor.
15. Om, i de fall som särskilt fastställs i konstitutionen, en lag eller en ramlag är föremål för det sedvanliga lagstiftningsförfarandet på förslag av en grupp av medlemsstater skall punkt 2, slutet av punkt 6 och punkt 9 inte tillämpas.

Europaparlamentet och rådet skall till kommissionen överlämna förslaget från gruppen av medlemsstater tillsammans med sina ståndpunkter vid första och andra behandlingen. Europaparlamentet eller rådet kan inhämta kommissionens yttrande när som helst under förfarandet. Kommissionen kan också avge ett yttrande på eget initiativ. Om den bedömer att det är nödvändigt kan den delta i förlikningskommittén enligt de villkor som anges i punkt 11.

Artikel III-299 (ny)

Europaparlamentet, rådet och kommissionen skall samråda och i samförstånd reglera formerna för sitt samarbete. I detta syfte kan de i överensstämmelse med konstitutionen ingå interinstitutionella avtal som kan vara bindande.

Artikel III-300 (ny)

1. När unionens institutioner och organ fullgör sina uppgifter skall de stödja sig på en öppen, effektiv och oberoende europeisk administration.
2. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel [283] kan en europeisk lag om de tillämpliga specifika bestämmelserna antas för detta ändamål.

Artikel III-301 (ny)

1. Unionens institutioner och organ skall erkänna vikten av öppenhet i sitt arbete och, med tillämpning av artikel 36 i första delen av konstitutionen, i sina arbetsordningar fastställa specifika bestämmelser om allmänhetens tillgång till handlingar.
2. När det gäller lagstiftningsförfarandet skall Europaparlamentet och det lagstiftande rådet, utöver att sammanträda offentligt, säkerställa att handlingar i samband med förfarandet offentliggörs [*alternativ*: skall offentliggöra resultat, röstmotiveringar, protokoll och uttalanden till protokoll].

Artikel III-302 (f.d. artikel 210)

Rådet skall anta europeiska beslut om fastställande av löner, arvoden och pensioner för kommissionens ordförande och ledamöter, domstolens ordförande, domare, generaladvokater och justitiesekreterare, förstainstansrättens ledamöter och justitiesekreterare, revisionsrättens ordförande och ledamöter samt Ekonomiska och sociala kommitténs ledamöter. Rådet skall också fastställa alla betalningar som utgår i stället för sådan ersättning.

Artikel III-303 (f.d. artikel 256)

Rättsakter som antagits av rådet, kommissionen eller Europeiska centralbanken och som medför betalningsskyldighet för andra än stater skall vara verkställbara.

Verkställigheten skall följa de civilprocessrättsliga regler som gäller i den medlemsstat inom vars territorium den sker. Beslutet om att verkställighet skall ske skall bifogas avgörandet utan andra formaliteter än kontroll av avgörandets äkthet genom den nationella myndighet som varje medlemsstats regering skall utse för detta ändamål samt anmäla hos kommissionen och domstolen.

När dessa formaliteter uppfyllts på begäran av den berörda parten, får denne fullfölja

verkställigheten enligt den nationella lagstiftningen genom att hänskjuta ärendet direkt till den behöriga myndigheten.

Verkställigheten får skjutas upp endast genom beslut av domstolen. Det är dock domstolarna i de berörda staterna som skall vara behöriga beträffande klagomål om att bestämmelserna om genomförande inte genomförs på regelrätt sätt.

KAPITEL II

FINANSIELLA BESTÄMMELSER

AVSNITT 1

DEN FLERÅRIGA FINANSIERINGSRAMEN

Artikel III-304 (ny)

1. Den fleråriga finansieringsramen skall fastställas för en period på minst fem år i enlighet med artikel [39a].
2. Den fleråriga finansieringsramen skall fastställa beloppen för de årliga taken för anslag för åtaganden för varje utgiftskategori och det årliga taket för anslag för betalningar. Utgiftskategorierna, som skall vara mycket få till antalet, skall motsvara unionens huvudsakliga verksamhetsområden.
3. I finansieringsramen skall det fastställas eventuella andra bestämmelser som behövs för att det årliga budgetförfarandet skall fungera väl.
4. Om rådets europeiska lag om en ny finansieringsram inte har antagits vid utgången av den period som omfattas av den föregående ramen skall giltighetstiden för taken och de övriga bestämmelserna, som gäller den föregående periodens sista år, förlängas tills den nya lagen antagits.
5. Under hela förfarandet som leder till antagandet av den fleråriga finansieringsramen skall Europaparlamentet, rådet och kommissionen vidta alla nödvändiga åtgärder för att underlätta att förfarandet slutförs.

AVSNITT 2

UNIONENS ÅRLIGA BUDGET

Artikel III-305 [f.d. artikel 272]

Budgetåret skall börja den 1 januari och sluta den 31 december.

Artikel III-306 [f.d. artikel 272]

Den europeiska lag som fastställer unionens budget skall antas i enlighet med följande bestämmelser:

1. Var och en av unionens institutioner skall före den 1 juli upprätta en beräkning över sina utgifter. Kommissionen skall sammanställa dessa beräkningar i ett budgetförslag. Den skall bifoga ett yttrande som får innehålla avvikande beräkningar.

Budgetförslaget skall innehålla en beräkning över inkomster och en över utgifter.

Kommissionen får ändra budgetförslaget under förfarandet till dess att den förlikningskommitté som avses i punkt 5 sammankallas.

2. Kommissionen skall förelägga Europaparlamentet och rådet budgetförslaget senast den 1 september året före det budgetår som förslaget avser.

3. Rådet skall anta sin ståndpunkt om förslaget till budgetlag vilken skall delges Europaparlamentet senast den 1 oktober året före det budgetår som förslaget avser. Rådet skall lämna Europaparlamentet en fullständig redogörelse för grunderna för sin ståndpunkt.

4. Om Europaparlamentet inom 40 dagar efter en sådan delgivning

- a) godkänner rådets ståndpunkt eller inte har fattat något beslut skall budgetlagen anses som antagen,
- b) med en absolut majoritet av sina ledamöter föreslår ändringar i rådets ståndpunkt skall den ändrade texten översändas till rådet och kommissionen. Europaparlamentets ordförande skall i samförstånd med rådets ordförande omedelbart sammankalla förlikningskommittén.

Förlikningskommittén skall inte sammankallas om rådet inom tio dagar meddelar Europaparlamentet att det godkänner samtliga ändringar.

5. Förlikningskommittén, som skall bestå av rådets medlemmar eller företrädare för dessa och lika många företrädare för Europaparlamentet, skall ha till uppgift att med en kvalificerad majoritet av rådets medlemmar eller företrädarna för dessa och en majoritet av företrädarna för Europaparlamentet på grundval av Europaparlamentets och rådets ståndpunkter uppnå enighet om ett gemensamt förslag inom tre veckor efter det att den sammankallats.

6. Kommissionen skall delta i förlikningskommitténs arbete och ta alla nödvändiga initiativ för att närma Europaparlamentets och rådets ståndpunkter till varandra.

7. Om förlikningskommittén inom tre veckor efter det att den har sammankallats godkänner ett gemensamt förslag, skall Europaparlamentet och rådet var för sig ha två veckor på sig från godkännandet för att anta akten i fråga i enlighet med det gemensamma förslaget; Europaparlamentet skall därvid besluta med absolut majoritet av de avgivna rösterna och rådet med kvalificerad majoritet.

8. Om förlikningskommittén inom tre veckor inte godkänner något gemensamt förslag eller om rådet avvisar det gemensamma förslaget får Europaparlamentet inom två veckor genom beslut av en majoritet av sina ledamöter och tre femtedelar av de avgivna rösterna bekräfta sina ändringar. Rådets ståndpunkt till varje budgetpost som är föremål för ändring skall anses som antagen om Europaparlamentets ändring inte bekräftas.

Om Europaparlamentet avvisar det gemensamma förslaget med en majoritet av sina ledamöter och tre femtedelar av de avgivna rösterna får det begära att ett nytt förslag läggs fram.

9. När det förfarande som anges i denna artikel har fullföljts, skall Europaparlamentets ordförande förklara att budgeten blivit slutgiltigt antagen.

Artikel III-307 [f.d. artikel 273]

1. Om budgeten ännu inte har antagits i början av ett budgetår, får ett belopp som motsvarar högst en tolfedel av de anslag som förts upp i budgetlagen för det föregående budgetåret användas varje månad för en avdelning eller en underavdelning i budgeten i enlighet med bestämmelserna i den europeiska lag som avses i [f.d. artikel 279]; detta arrangemang skall dock inte få till följd att kommissionen får förfoga över medel som överstiger en tolfedel av de anslag som anges i det förslag till budgetlag som är under utarbetande.

2. Under förutsättning att övriga villkor i första stycket iakttas och på förslag av kommissionen får rådet anta ett europeiskt beslut som ger tillstånd till utgifter som överstiger en tolfedel. Rådet skall omedelbart överlämna beslutet till Europaparlamentet.

I det europeiska beslutet skall de åtgärder redovisas som krävs i fråga om resurser för att säkerställa tillämpningen av denna artikel.

Beslutet skall träda i kraft trettio dagar efter antagandet, om Europaparlamentet inom denna tidsfrist inte fattar beslut med en majoritet av sina ledamöter om att minska dessa utgifter.

Artikel III-308 [f.d. artikel 271]

På de villkor som skall fastställas i den europeiska lag som avses i [f.d. artikel 279] får anslag som inte avser personalutgifter och som inte förbrukats vid budgetårets utgång föras över, dock endast till det närmast följande budgetåret.

Anslagen skall delas in i avdelningar alltefter utgifternas art eller ändamål och i mån av behov ytterligare delas in i överensstämmelse med den europeiska lag som avses i [f.d. artikel 279].

Europaparlamentets, rådets, kommissionens och domstolens utgifter skall tas upp i särskilda delar av budgeten om inte annat följer av någon särskild ordning för vissa gemensamma utgifter.

AVSNITT 3

GENOMFÖRANDE AV BUDGETEN OCH ANSVARSFRIHET

Artikel III-309 [f.d. artikel 274]

I överensstämmelse med principerna för en sund ekonomisk förvaltning skall kommissionen i samarbete med medlemsstaterna genomföra budgeten under eget ansvar och inom ramen för de beviljade anslagen enligt den europeiska lag som avses i [f.d. artikel 279]. Medlemsstaterna skall samarbeta med kommissionen för att säkerställa att anslagen används i överensstämmelse med principerna för en sund ekonomisk förvaltning.

I den europeiska lag som avses i [f.d. artikel 279] skall fastställas medlemsstaternas kontroll- och revisionsskyldigheter vid genomförandet av budgeten samt deras ansvar i samband med detta.

Den europeiska lag som avses i [f.d. artikel 279] skall innehålla närmare bestämmelser om hur varje institution skall medverka när dess egna utgifter effektueras.

Kommissionen får inom budgeten föra över anslag från en avdelning till en annan och från en underavdelning till en annan, inom de gränser och på de villkor som anges i den europeiska lag som avses i [f.d. artikel 279].

Artikel III-310 [f.d. artikel 275]

Kommissionen skall årligen till Europaparlamentet och rådet överlämna en redovisning för hur budgeten genomförts under det föregående budgetåret. Kommissionen skall till dem också överlämna en redovisning för unionens tillgångar och skulder.

Kommissionen skall till Europaparlamentet och rådet även överlämna en utvärderingsrapport på grundval av de resultat som uppnåtts, särskilt i förhållande till de uppgifter som Europaparlamentet och rådet lämnat enligt artikel [...] [f.d. artikel 276.3].

Artikel III-311 [f.d. artikel 276]

1. På rekommendation av rådet skall Europaparlamentet bevilja kommissionen ansvarsfrihet för budgetens genomförande. I detta syfte skall rådet och Europaparlamentet i tur och ordning granska räkenskaperna och den utvärderingsrapport som avses i [f.d. artikel 275], revisionsrättens årsrapport tillsammans med de granskade institutionernas yttranden över revisionsrättens iakttagelser, den förklaring om räkenskapernas tillförlitlighet som avses i [f.d. artikel 248.1 andra stycket] samt de av revisionsrättens särskilda rapporter som är av betydelse i detta sammanhang.

2. Innan Europaparlamentet beviljar kommissionen ansvarsfrihet eller för andra ändamål i samband med att Europaparlamentet utövar sina befogenheter beträffande budgetens genomförande, kan det anmoda kommissionen att redogöra för verkställigheten av utgifterna eller för hur de finansiella kontrollsystemen fungerar. Kommissionen skall på begäran lägga fram alla nödvändiga uppgifter för Europaparlamentet.

3. Kommissionen skall vidta alla lämpliga åtgärder för att rätta sig efter iakttagelserna i besluten om ansvarsfrihet, andra iakttagelser från Europaparlamentet om verkställigheten av utgifterna samt de kommentarer som är fogade till rådets rekommendationer om ansvarsfrihet.
4. På begäran av Europaparlamentet eller rådet skall kommissionen rapportera om de åtgärder som den har vidtagit mot bakgrund av dessa iakttagelser och kommentarer, särskilt om de instruktioner som den har gett de avdelningar som ansvarar för budgetens genomförande. Dessa rapporter skall också översändas till revisionsrätten.

AVSNITT 4

GEMENSAMMA BESTÄMMELSER

Artikel III-312 (f.d. artikel 277)

Den fleråriga finansieringsramen och budgeten skall upprättas i euro.

Artikel III-313 (f.d. artikel 278)

Under förutsättning att kommissionen underrättar berörda medlemsstaters behöriga myndigheter får kommissionen överföra tillgångar som den innehar i en medlemsstats valuta till en annan medlemsstats valuta i den mån det behövs för att dessa tillgångar skall kunna användas för ändamål som avses i konstitutionen. Kommissionen skall så långt som möjligt undvika att företa sådana överföringar, om den har kontanter eller likvida medel i de valutor som den behöver.

Kommissionen skall stå i förbindelse med varje medlemsstat genom den myndighet som medlemsstaten utser. Vid genomförandet av finansiella transaktioner skall kommissionen anlita den berörda medlemsstatens sedelutgivande bank eller något annat finansinstitut som godkänts av medlemsstaten.

Artikel III-314 (f.d. artikel 279)

1. Den europeiska lagen skall fastställa
 - a) budgetregler som särskilt skall innehålla närmare bestämmelser om budgetens uppställning och genomförande och om redovisning och revision,
 - b) regler för styrekonomers, utanordnares och räkenskapsförares ansvar och lämplig ordning för kontroll.

Den skall antas efter det att revisionsrätten har hörts.

2. En rådsförordning som antas på förslag av kommissionen skall fastställa bestämmelser om de sätt och det förfarande enligt vilka de budgetinkomster som fastställs i den ordning som gäller för unionens egna medel skall ställas till kommissionens förfogande samt nödvändiga åtgärder för att möta ett eventuellt likviditetsbehov. Rådet skall besluta efter yttrande från Europaparlamentet och revisionsrätten.

3. Rådet skall fatta enhälligt beslut till och med den 1 januari 2007 i alla de fall som avses i denna artikel.

Artikel III-315 (ny)

Europaparlamentet, rådet och kommissionen skall se till att det finns finansiella medel tillgängliga för att unionen skall kunna fullgöra sina rättsliga förpliktelser gentemot tredje man.

Artikel III-316 (ny)

Regelbundna möten mellan Europaparlamentets, rådets och kommissionens ordförande skall sammankallas på kommissionens initiativ inom ramen för de budgetförfaranden som avses i detta kapitel. De skall vidta alla nödvändiga åtgärder för att främja samråd och närma institutionernas ståndpunkter till varandra i syfte att underlätta genomförandet av bestämmelserna i denna avdelning.

AVSNITT 5

BEKÄMPNING AV BEDRÄGERI

Artikel III-317 (f.d. artikel 280)

1. Unionen och medlemsstaterna skall bekämpa bedrägerier och all annan olaglig verksamhet som riktar sig mot unionens ekonomiska intressen genom åtgärder som skall vidtas i enlighet med denna artikel. Åtgärderna skall ha avskräckande effekt och ge ett effektivt skydd i medlemsstaterna.
2. Medlemsstaterna skall vidta samma åtgärder för att bekämpa bedrägerier som riktar sig mot unionens ekonomiska intressen, som de vidtar för att bekämpa bedrägerier som riktar sig mot deras egna ekonomiska intressen.
3. Utan att det påverkar tillämpningen av andra bestämmelser i konstitutionen skall medlemsstaterna samordna sina åtgärder för att skydda unionens ekonomiska intressen mot bedrägerier. De skall för detta ändamål tillsammans med kommissionen organisera ett nära och regelbundet samarbete mellan de behöriga myndigheterna.
4. Den europeiska lagen eller den europeiska ramlagen skall fastställa nödvändiga åtgärder som rör förebyggande av och kamp mot bedrägerier som riktar sig mot unionens ekonomiska intressen för att ge effektivt och likvärdigt skydd i medlemsstaterna. Den skall antas efter det att revisionsrätten har hörts.
5. Kommissionen skall i samarbete med medlemsstaterna varje år för Europaparlamentet och rådet lägga fram en rapport om de åtgärder och bestämmelser som antagits för att genomföra denna artikel.

KAPITEL III

NÄRMARE SAMARBETEN

Artikel III-318 (f.d. artikel I)

Bestämmelserna i artikel [32b] i konstitutionen och de följande artiklarna [J–P] är inte tillämpliga på de samarbetsformer på försvarsområdet som anges i artikel [30] i konstitutionen och som specifikt faller under artiklarna [18–21] (*tredje delen*) i konstitutionen.

Artikel III-319 (f.d. artikel J)

De närmare samarbeten som planeras skall respektera unionens konstitution och dess regelverk.

De får inte påverka den inre marknaden eller den ekonomiska och sociala sammanhållningen. De får inte innebära något hinder eller någon diskriminering i handeln mellan medlemsstaterna eller leda till snedvridning av konkurrensen dem emellan.

Artikel III-320 (f.d. artikel K)

De närmare samarbeten som planeras skall respektera de icke deltagande medlemsstaternas befogenheter, rättigheter och skyldigheter. Dessa stater får inte hindra de deltagande medlemsstaterna från att genomföra dem.

Artikel III-321 (f.d. artikel L)

1. När de närmare samarbetena upprättas skall de vara öppna för alla medlemsstater, förutsatt att de tar hänsyn till de villkor för deltagande som eventuellt fastställs i beslutet om bemyndigande. De skall också vara öppna när som helst, under förutsättning att de utöver de eventuella ovannämnda villkoren tar hänsyn till de rättsakter som redan har antagits inom denna ram.

Kommissionen och de medlemsstater som deltar i ett närmare samarbete skall se till att ett deltagande av så många medlemsstater som möjligt underlättas.

2. Kommissionen och vid behov utrikesministern skall regelbundet informera samtliga rådsmedlemmar samt Europaparlamentet om utvecklingen av de närmare samarbetena.

Artikel III-322 (f.d. artikel M)

1. De medlemsstater som önskar upprätta ett närmare samarbete sinsemellan på något av de områden som avses i konstitutionen, med undantag för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken, skall rikta en begäran till kommissionen och närmare ange tillämpningsområdet och de mål som eftersträvas genom det planerade närmare samarbetet. Kommissionen kan lägga fram ett förslag för rådet om detta. Om kommissionen inte lägger fram något förslag, skall den underrätta de berörda medlemsstaterna om skälen till detta.

Ett bemyndigande att inleda ett närmare samarbete skall ges genom ett beslut av rådet med kvalificerad majoritet på förslag av kommissionen efter Europaparlamentets samtycke.

2. Inom ramen för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken skall en begäran från de medlemsstater som önskar upprätta ett närmare samarbete sinsemellan riktas till rådet. Denna begäran skall överlämnas till utrikesministern, som skall avge ett yttrande om huruvida det närmare samarbetet är samstämmigt med unionens gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik, och till kommissionen, som skall avge ett yttrande, särskilt om samstämmigheten mellan det närmare samarbetet som planeras och övrig unionspolitik. Begäran skall även översändas till Europaparlamentet för kännedom.

Bemyndigande att inleda ett närmare samarbete skall ges av rådet genom beslut med kvalificerad majoritet.

Artikel III-323 (f.d. artikel N)

1. Varje medlemsstat som önskar delta i ett närmare samarbete skall anmäla sin avsikt till rådet, till kommissionen och, vid behov, till utrikesministern.

Inom fyra månader efter det att anmälan har mottagits skall kommissionen bekräfta den berörda medlemsstatens deltagande. Kommissionen skall i förekommande fall konstatera att de eventuella villkoren för deltagande är uppfyllda och fatta beslut om övergångsbestämmelser som den anser nödvändiga avseende tillämpningen av de akter som redan antagits inom ramen för det närmare samarbetet.

Om kommissionen likväl anser att de eventuella villkoren för deltagande inte är uppfyllda, skall den ange vilka åtgärder som skall vidtas för att dessa villkor skall uppfyllas och fastställa en tidsfrist för en ny behandling av begäran om deltagande. När den behandlar begäran på nytt skall den fatta beslut enligt föregående stycke. Om kommissionen anser att de eventuella villkoren för deltagande fortfarande inte är uppfyllda, får den berörda medlemsstaten hänskjuta frågan till rådet som skall besluta med kvalificerad majoritet i enlighet med artikel [32 b.3] i konstitutionen. Rådet får också på kommissionens begäran fatta beslut om ovanstående övergångsbestämmelser.

2. Inom ramen för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken skall rådet bekräfta den berörda medlemsstatens deltagande efter samråd med utrikesministern. Rådet skall i förekommande fall fastställa att de eventuella villkoren för deltagande är uppfyllda. Rådet får även fatta beslut om övergångsbestämmelser på förslag av utrikesministern. Om rådet anser att de eventuella villkoren för deltagande inte är uppfyllda, skall det emellertid ange vilka åtgärder som skall vidtas för att dessa villkor skall uppfyllas och bestämma en tidsfrist för ny behandling av begäran om deltagande.

Enligt denna punkt skall rådet besluta med kvalificerad majoritet i enlighet med artikel [32b.3] i konstitutionen.

Artikel III-324 (f.d. artikel O)

Andra utgifter för genomförandet av ett närmare samarbete än de förvaltningskostnader som institutionerna åsamkas skall bäras av de deltagande medlemsstaterna, om inte rådet med enhällighet bland alla sina medlemmar och efter att ha hört Europaparlamentet beslutar något annat.

Artikel III-325 (f.d. artikel P)

Rådet och kommissionen skall se till att de åtgärder som vidtas inom ramen för ett närmare samarbete är samstämmiga såväl inbördes som med unionens politik, och de skall samarbeta i detta syfte.

AVDELNING VII

GEMENSAMMA BESTÄMMELSER

Artikel III-326 (f.d. artikel 299)

Med beaktande av den strukturella ekonomiska och sociala situationen i de franska utomeuropeiska departementen och på Azorerna, Madeira och Kanarieöarna, vilken förvärras av deras avlägsna belägenhet, ökaraktär, ringa storlek, besvärliga terräng- och klimatförhållanden samt ekonomiska beroende av ett fåtal produkter, vilka faktorer på grund av sin bestående natur och sammanlagda verkan allvarligt hämmar områdenas utveckling, skall rådet på förslag av kommissionen anta europeiska förordningar och beslut för att särskilt fastställa villkoren för hur konstitutionen skall tillämpas beträffande dessa områden, inklusive den gemensamma politiken. Rådet skall fatta beslut efter att ha hört Europaparlamentet.

De åtgärder som avses i första stycket gäller bland annat tull- och handelspolitik, skattepolitik, frizoner, jordbruks- och fiskepolitik, villkor för leverans av råvaror och viktiga konsumtionsvaror, statligt stöd samt villkor för tillgång till strukturfonder och övergripande unionsprogram.

Rådet skall besluta om de åtgärder som avses i andra stycket med beaktande av de yttersta randområdenas särdrag och särskilda begränsningar, utan att undergräva integriteten och sammanhanget hos unionsrätten, inklusive den inre marknaden och den gemensamma politiken.

Artikel III-327 (f.d. artikel 295)

Konstitutionen skall inte i något hänseende ingripa i medlemsstaternas egendomsordning.

Artikel III-328 (f.d. artikel 282)

Unionen skall i varje medlemsstat ha den mest vittgående rättskapacitet som tillerkänns juridiska personer enligt den nationella lagstiftningen: den skall särskilt kunna förvärva och avyttra fast och lös egendom samt föra talan inför domstolar och andra myndigheter. Den skall i sådana fall företrädas av kommissionen.

Artikel III-329 (f.d. artikel 283)

Tjänsteföreskrifter för tjänstemännen i unionen och anställningsvillkor för övriga anställda i unionen skall fastställas i lagen. Denna skall antas efter samråd med övriga berörda institutioner.

Artikel III-330 (f.d. artikel 284)

Kommissionen får inom de gränser och på de villkor som fastställts av rådet i enlighet med konstitutionen inhämta den information och företa de kontroller som behövs för att fullgöra de uppgifter som anförtrots kommissionen.

Artikel III-331 (f.d. artikel 285)

1. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 5 i protokollet om stadgan för Europeiska centralbankssystemet och Europeiska centralbanken skall åtgärder antas i enlighet med lagen eller ramlagen för att framställa sådan statistik som behövs för unionens verksamhet.
2. Framställningen av gemenskapsstatistik skall uppfylla krav på opartiskhet, tillförlitlighet, objektivitet, vetenskapligt oberoende, kostnadseffektivitet och insynsskydd för statistiska uppgifter; den får inte innebära en alltför stor belastning för de ekonomiska aktörerna.

Artikel III-332 (f.d. artikel 287)

Medlemmarna av unionens institutioner, medlemmarna av kommittéer samt tjänstemän och övriga anställda i unionen skall, även efter det att deras uppdrag upphört, vara förpliktade att inte lämna ut upplysningar som omfattas av tystnadsplikt, särskilt uppgifter om företag, deras affärsförbindelser eller deras kostnadsförhållanden.

Artikel III-333 (f.d. artikel 288)

Unionens avtalsrättsliga ansvar skall regleras av den lagstiftning som är tillämplig på avtalet i fråga.

Vad beträffar utomobligatoriskt ansvar skall unionen ersätta skada, som orsakats av dess institutioner eller av dess anställda under tjänsteutövning, i enlighet med de allmänna principer som är gemensamma för medlemsstaternas rättsordningar.

Föregående stycke skall på samma villkor tillämpas på skada som orsakats av ECB eller av dess anställda under tjänsteutövning.

De anställdas personliga ansvar gentemot unionen skall regleras av bestämmelserna i de tjänsteföreskrifter eller de anställningsvillkor som gäller för dem.

Artikel III-334 (f.d. artikel 289)

Säte för unionens institutioner skall fastställas av medlemsstaternas regeringar i samförstånd.

Artikel III-335 (f.d. artikel 290)

Rådet skall enhälligt anta bestämmelser om reglerna i fråga om språk för unionens institutioner, med förbehåll för domstolens stadga.

Artikel III-336 (f.d. artikel 291)

Unionen skall, på de villkor som anges i protokollet av den 8 april 1965 om Europeiska gemenskapernas immunitet och privilegier, inom medlemsstaternas territorier åtnjuta den immunitet och de privilegier som krävs för att den skall kunna fullgöra sin uppgift. Detsamma skall gälla för Europeiska centralbanken och Europeiska investeringsbanken.

Artikel III-337 (f.d. artikel 292)

Medlemsstaterna förbinder sig att inte lösa tvister om tolkningen eller tillämpningen av konstitutionen på annat sätt än som bestämts genom konstitutionen.

Artikel III-338 (f.d. artikel 307)

De rättigheter och förpliktelser som följer av avtal som ingåtts före den 1 januari 1958 eller, för stater som senare ansluter sig, före tidpunkten för deras anslutning mellan å ena sidan en eller flera medlemsstater och å andra sidan ett eller flera tredje länder skall inte påverkas av konstitutionen.

I den mån dessa avtal inte är förenliga med konstitutionen skall den eller de berörda medlemsstaterna vidta alla lämpliga åtgärder för att undanröja det som är oförenligt med fördraget. Medlemsstaterna skall vid behov bistå varandra i detta syfte och i förekommande fall inta en gemensam hållning.

Vid tillämpning av sådana avtal som avses i första stycket skall medlemsstaterna beakta att de fördelar som varje medlemsstat beviljar enligt konstitutionen utgör en integrerad del av unionen och härigenom är oskiljaktigt förbundna med upprättandet av gemensamma institutioner, med överlämnandet av befogenheter till dessa och med beviljandet av samma fördelar av alla övriga medlemsstater.

Artikel III-339 (f.d. artikel 296)¹

1. Konstitutionen skall inte hindra tillämpningen av följande regler:
 - a) Ingen medlemsstat skall vara förpliktad att lämna sådan information vars avslöjande den anser strida mot sina väsentliga säkerhetsintressen.
 - b) Varje medlemsstat får vidta åtgärder, som den anser nödvändiga för att skydda sina väsentliga säkerhetsintressen i fråga om tillverkning av eller handel med vapen, ammunition och krigsmateriel; sådana åtgärder får inte försämma konkurrensvillkoren på den inre marknaden vad gäller varor som inte är avsedda speciellt för militärändamål.
2. Rådet får på förslag från kommissionen enhälligt anta ett europeiskt beslut om ändring av den lista som rådet den 15 april 1958 fastställde över varor på vilka bestämmelserna i punkt 1 b skall tillämpas.

¹ Denna artikel kan komma att granskas av konventet inom ramen för frågorna om det gemensamma försvaret.

PROTOKOLL OM ÄNDRING AV EURATOMFÖRDRAGET

DE HÖGA FÖRDRAGSSLUTANDE PARTERNA,

SOM ERINRAR OM att bestämmelserna i Fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen fortfarande har full rättsverkan,

SOM DOCK ÖNSKAR anpassa detta fördrag till de nya bestämmelser som inrättats genom Fördraget om upprättande av en konstitution för Europa, särskilt på de institutionella och finansiella områdena,

HAR ANTAGIT följande bestämmelser som skall fogas till Fördraget om upprättande av en konstitution för Europa och som ändrar Fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen på följande sätt:

Artikel 1

Ordet "atomenergigemenskapen" skall ersättas med "atomenergiunionen".

Artikel 2

Artikel 3 upphör härmed att gälla.

Artikel 3

Rubriken till avdelning III "Institutionella bestämmelser" skall ersättas med följande rubrik: "Institutionella och finansiella bestämmelser"

Artikel 4

Artiklarna 107-170 skall ersättas med följande text:

"Artikel 107

Utan att det påverkar tillämpningen av de särskilda bestämmelserna i artiklarna 134, 135, 144, 145, 171, 172, 174 och 176 skall de institutionella och finansiella bestämmelserna i Fördraget om upprättande av en konstitution för Europa (artiklarna I–XX till I–ZZ och artiklarna III–XX till III–ZZ) samt artikel I-45 i nämnda fördrag tillämpas på detta fördrag".

Artikel 5

Rubriken till avdelning IV "Finansiella bestämmelser" skall ersättas med följande rubrik: "Särskilda finansiella bestämmelser."

Artikel 6

Artiklarna 173, 173a, 175 och 177-183a samt artikel 184 skall upphöra att gälla.

Artikel 7

Artikel 190 skall ersättas med följande:

"Reglerna i fråga om språk för gemenskapens institutioner skall, med förbehåll för bestämmelserna i domstolens stadga, enhälligt fastställas av rådet."

Artikel 8

Artikel 198 skall ändras på följande sätt:

"Detta fördrag skall inte tillämpas beträffande Färöarna."

Artikel 9

Artikel 201 skall ändras på följande sätt:

"Gemenskapen skall upprätta ett nära samarbete med Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling; de närmare villkoren för detta skall fastställas i samförstånd."

Artikel 10

Artikel 206 skall ändras på följande sätt:

"Gemenskapen får med en eller flera stater eller internationella organisationer ingå avtal som innebär en associering med ömsesidiga rättigheter och förpliktelser, gemensamt uppträdande och särskilda förfaranden.

Dessa avtal skall rådet ingå genom enhälligt beslut och efter att ha hört Europaparlamentet.

När sådana avtal kräver ändringar i detta fördrag, skall ändringarna först antas i en ordning som anges i artikel N i Fördraget om Europeiska unionen."

Protokoll om eurogruppen

De höga fördragsslutande parterna,

som önskar främja villkoren för en starkare ekonomisk tillväxt i Europa och i detta syfte utveckla en allt närmare samordning av den ekonomiska politiken i euroområdet,

som är medvetna om behovet av särskilda bestämmelser för en förstärkt dialog mellan euroområdets stater i avvaktan på att alla EU:s medlemsstater ansluter sig till euroområdet,

har enats om följande bestämmelser som skall fogas till konstitutionen.

Artikel 1

Ministrarna från staterna i euroområdet skall hålla informella sammanträden. Dessa skall äga rum vid behov för att diskutera de frågor som sammanhänger med det särskilda ansvar som de delar när det gäller den gemensamma valutan. Kommissionen och ECB skall inbjudas att delta i dessa sammanträden som skall förberedas av företrädarna för finansministrarna från staterna i euroområdet.

Artikel 2

Ministrarna skall med en majoritet bland euroområdets medlemsstater utse en ordförande för två år.

DEL IV

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER OCH SLUTBESTÄMMELSER

Artikel IV-1 (f.d. artikel A)
Upphävande av tidigare fördrag

Vid ikraftträdandet av Fördraget om upprättandet av konstitutionen upphävs Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen och Fördraget om Europeiska unionen samt de akter och fördrag om komplettering eller ändring av dessa som återfinns i protokoll som är fogat till Fördraget om upprättandet av konstitutionen.

Artikel IV-2 (f.d. artikel B)
Rättslig kontinuitet i förhållande till Europeiska gemenskapen och Europeiska unionen

Europeiska unionen skall överta Europeiska gemenskapernas och unionens alla rättigheter och skyldigheter, oavsett om dessa är interna eller är resultatet av internationella avtal, som har uppstått före ikraftträdandet av Fördraget om upprättandet av konstitutionen i enlighet med tidigare fördrag, protokoll och akter, inbegripet gemenskapernas och unionens alla tillgångar och skulder samt deras arkiv.

Bestämmelserna i de av unionsinstitutionernas akter som antagits i enlighet med de fördrag och akter som omnämns i första stycket skall fortfara att vara i kraft i enlighet med villkoren i protokoll som är fogat till Fördraget om upprättandet av konstitutionen. Rättspraxis i Europeiska gemenskapernas domstol skall även i fortsättningen vara tolkningskälla för unionsrätten.

Artikel IV-3 (f.d. artikel C)
Område för territoriell tillämpning

1. Fördraget om upprättandet av konstitutionen skall gälla för Konungariket Belgien, Konungariket Danmark, Förbundsrepubliken Tyskland, Republiken Grekland, Konungariket Spanien, Republiken Frankrike, Irland, Republiken Italien, Storhertigdömet Luxemburg, Konungariket Nederländerna, Republiken Österrike, Republiken Portugal, Republiken Finland, Konungariket Sverige, Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland samt ...
2. Fördraget om upprättandet av konstitutionen skall gälla för de franska utomeuropeiska departementen, Azorerna, Madeira och Kanarieöarna i enlighet med artikel ... i den tredje delen.
3. De utomeuropeiska länder och territorier som anges i [bilaga II till EG-fördraget] skall omfattas av den särskilda associeringsordning som fastställs i [den fjärde delen av EG-fördraget] delen av Fördraget om upprättandet av konstitutionen.

Fördraget om upprättandet av konstitutionen skall inte tillämpas på de utomeuropeiska länder och territorier som har särskilda förbindelser med Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland och som inte har tagits med i ovan nämnda förteckning.

4. Fördraget om upprättandet av konstitutionen skall tillämpas på de europeiska territorier vilkas utrikes angelägenheter omhändertas av en medlemsstat.
5. Fördraget om upprättandet av konstitutionen skall omfatta Åland i enlighet med bestämmelserna i protokoll nr 2 i akten om villkoren för Republiken Österrikes, Republiken Finlands och Konungariket Sveriges anslutning.
6. Utan hinder av föregående punkter skall följande gälla:
 - a) Fördraget om upprättandet av konstitutionen skall inte tillämpas på Färöarna.
 - b) Fördraget om upprättandet av konstitutionen skall inte tillämpas på Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands suveräna basområden på Cypern.
 - c) Fördraget om upprättandet av konstitutionen skall tillämpas på Kanalöarna och Isle of Man endast i den utsträckning det är nödvändigt för att säkerställa genomförandet av den ordning för dessa öar som anges i det fördrag om anslutning av nya medlemsstater till Europeiska ekonomiska gemenskapen och till Europeiska atomenergigemenskapen som undertecknats den 22 januari 1972.

Artikel IV-4 (f.d. artikel D)
Regionala unioner

Fördraget om upprättandet av konstitutionen skall inte hindra förekomsten och genomförandet av de regionala unionerna mellan Belgien och Luxemburg samt mellan Belgien, Luxemburg och Nederländerna, i den mån syftena med dessa regionala unioner inte uppnås genom tillämpning av nämnda fördrag.

Artikel IV-5 (f.d. artikel E)
Protokoll

De protokoll som är fogade till detta fördrag skall utgöra en integrerande del av fördraget.

Artikel IV-6 (f.d. artikel F)
Förfarande för ändring av Fördraget om upprättandet av konstitutionen

1. Varje medlemsstats regering, Europaparlamentet eller kommissionen får förelägga rådet förslag till ändringar av Fördraget om upprättandet av konstitutionen. Dessa förslag skall tillställas medlemsstaternas nationella parlament.

2. Om Europeiska rådet efter att ha hört Europaparlamentet och kommissionen med enkel majoritet antar ett beslut om att granska de ändringar som föreslås skall Europeiska rådets ordförande sammankalla ett konvent som är sammansatt av företrädare för medlemsstaternas nationella parlament, medlemsstaternas stats- och regeringschefer, Europaparlamentet och kommissionen. Även Europeiska centralbanken skall höras när det är fråga om institutionella ändringar på det monetära området. Europeiska rådet får med enkel majoritet besluta att inte sammankalla konventet om detta är motiverat med hänsyn till de planerade ändringarnas omfattning. I det senare fallet skall Europeiska rådet fastställa mandatet för konferensen mellan företrädarna för medlemsstaternas regeringar.

Konventet skall granska utkastet till ändringar och enhälligt anta en rekommendation till konferensen mellan företrädarna för medlemsstaternas regeringar i enlighet med punkt 3.

3. Konferensen mellan företrädarna för medlemsstaternas regeringar skall sammankallas av rådets ordförande i syfte att i samförstånd komma överens om de ändringar som skall göras i Fördraget om upprättandet av konstitutionen.

Ändringarna träder i kraft när de har ratificerats av samtliga medlemsstater i överensstämmelse med deras konstitutionella bestämmelser.

Artikel IV-7 (f.d. artikel G)

Antagande, ratificering och ikraftträdande av Fördraget om upprättandet av konstitutionen

1. Fördraget om upprättandet av konstitutionen skall ratificeras av de höga fördragsslutande parterna i enlighet med deras konstitutionella bestämmelser. Ratifikationsinstrumenten skall deponeras hos Republiken Italiens regering.

2. Fördraget om upprättandet av konstitutionen träder i kraft den ..., förutsatt att samtliga ratifikationsinstrument har deponerats eller, om så inte är fallet, den första dagen i den månad som följer efter det att ratifikationsinstrumentet har deponerats av den signatärstat som sist deponerar instrumentet.

3. Om fyra femtedelar av medlemsstaterna har ratificerat Fördraget om upprättandet av konstitutionen inom en period på två år efter undertecknandet av detta fördrag och en eller flera medlemsstater har stött på problem med att ratificera detta, skall Europeiska rådet ta upp frågan.

Artikel IV-8 (f.d. artikel H)

Varaktighet

Fördraget om upprättandet av konstitutionen har ingåtts på obegränsad tid.

Artikel IV-9 (f.d. artikel I)
Språk¹

Fördraget om upprättandet av konstitutionen, upprättat i ett enda original på danska, engelska, finska, franska, grekiska, iriska, italienska, nederländska, portugisiska, spanska, svenska, tyska, [tjeckiska, estniska, lettiska, litauiska, ungerska, maltesiska, polska, slovakiska, slovenska], vilka texter är lika giltiga på alla språken, skall deponeras i arkiven hos Republiken Italiens regering, som skall överlämna en bestyrkt kopia till var och en av regeringarna i övriga signatärstater.

¹ Denna artikel kommer att anpassas i enlighet med anslutningsakten.